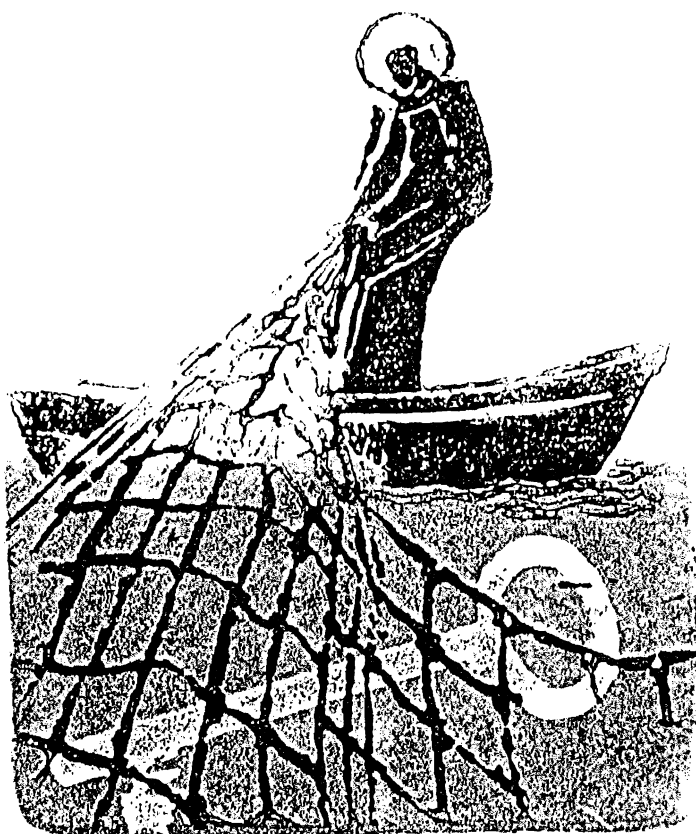

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Aqua/forte

OP-TH

Tizenhatodik évfolyam
2005. január

1

Tartalom

Tanulmány

Boross Géza: A profetikus igehirdetés. (5.)	
A profetikus igehirdetés a huszadik században	3

Vasárnapi prédikációk

Ötvös József: Krisztust kell megnyernem. Filippi 3,7–8.	6
Tárkányi István: A keleti bölcsek. Máté 2,1–2.	9
Kurta József: Fogadkozás vagy hadakozás? Bírák 5,31.	12

Újesztendei prédikáció

Farkas László: Múlt–jelen–jövendő! Zsidók 12,1–3.	15
--	----

Prédikációk az egyetemes imahétre

Az egyetemes imahét igehirdetési terve	18
Bevezetés az imahét témájába	19
Bibliai textusok, magyarázatok és imádságok a nyolc napra	22
Dávid Prior: Pál első levele a korinthusiakhoz	29
1. nap. Visky János: Lelki nagykorúságra hívtunk. 1Korinthus 3,1–4.	32
2. nap. Lőrincz István: A növekedést adó Isten. 1Korinthus 3,5–9.	35
3. nap. Korodi Csaba: Üdvösségünk Ura és üdvösségünk Fundamentuma. 1Korinthus 3,10–11.	40
4. nap. Kiss Károly: Építs az egyedüli Fundamentumra. 1Korinthus 3,12–13.	42
5. nap. Jenei Tamás: Isten megítéli a mi építésben hozott erőfeszítéseinket. 1Korinthus 3,13–15.	45
6. nap. Magyarázat	48
7. nap. Szekeres Sándor: Bolondság és bölcsesség – élet Krisztusban. 1Korinthus 3,18–20	48
8. nap. Oláh Mihály: Minden a tietek, ti viszont a Krisztuséi vagytok. 1Korinthus 3,21–23.	49

A Genezáret partján

Jerry Bridges: Mindenre hasznos.	52
---------------------------------------	----

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés FIKE istentiszteletre:

Kurta Bozsena: A Krisztus-követés akadályai és a Krisztus-követés öröme. Lukács 9,57–62.....	53
---	----

Rádióprédikáció:

Visky János: Mutasd meg dicsőségedet! 2Mózes 33,18–23.	56
---	----

Keresztelési igehirdetés:

Nagy Attila: A keresztség pecsétje. Máté 28,18–20.	57
---	----

Esketési igehirdetés:

Vajda Dániel: Együtt lakni értelmes módon. 1Péter 3,1–7.	58
---	----

Temetési igehirdetés:

Pásztori Jenő: Ne nyugtalankodjék a ti szívetek... János 14,1–3.	59
---	----

A címlapon Orth István *Péter* című műve látható

A hátlapon Martin Bubertől *Haszid történeteket* közlünk

Tanulmány

Boross Géza
Budapest

A profetikus igehirdetés (5.)

I.

A profetikus igehirdetés az egyház történetében

9. Profetikus igehirdetés a huszadik században

9.1. Az első, akit a huszadik század profetikus igehirdetői között megneveznünk kell, Albert Schweitzer. 1905. jan. 6-án a Mk 1,17 alapján a misszióról prédikált Strassbourgban.⁵³ Igihirdetése megrázó lelkiismeretébresztés. Egyrészt felmutatja a külmisszió áldásait is, ebből a szempontból mintegy védelmébe veszi a missziót. Ugyanakkor azonban kíméletlen őszinteséggel rántja le a leplet a misszió ürügyén végzett nyugati imperiálista szörnyűségekről. Íme, néhány részlet: „Ó, ez a fennkölt kultúra, amely oly épületesen tud szónokolni az emberi méltóságról és az emberi jogokról... A misszió csupán az egyik jóvátétel azokért a bűnökért, amelyeket a keresztyén nemzetek nevében ott messze elkövettek. Nem akarom felsorolni, hogy mi mindent követtek el, hogyan vették el a bennszülöttektől a jog álarca alatt hazájukat, hogyan csináltak belőlük rabszolgákat, hogyan szabadították rájuk az emberiség alját, milyen kegyetlenségeket követtek el, hogyan tették tudatosan tönkre őket pálinkával és minden egyébbel...” Majd lejjebb: „Két év alatt 15 000 embert küldtünk a feketék közé, mint a keresztyén Német Birodalom katonáit. 1500-an haltak meg közülük. Vajon mikor fogunk mi, keresztyén Németország 15 000 embert odaküldeni Jézusért, a szeretet Uráért? Mikor fognak 1500-an ugyanolyan önfeláldozással meghalni Őérette? Ezzel a vezekléssel némileg rászolgálna országunk a keresztyén jelzőre.” A prédikáció befejezése pedig: „Ha a misszióról szólnak, szóljatok arról is, hogy vezekelnünk kell mindazokért a szörnyűségekért, amelyeket az újságban olvashatunk, és – ez még rosszabb – azokért a szörnyűségekért is, amelyekről nem olvashatunk, amelyet eltakar az őserdei éjszaka csendje...” Ez az igehirdetés már érzékelteti Albert Schweitzer igehirdetésének profetikus jellegét. Méginkább érzékelteti azonban az erkölcsi kérdésekről mondott tizenkét igehirdetése.⁵⁴ Ez a tizenkét igehirdetés szinte egyedülálló a maga nemében. Ezek a prédikációk dokumentálják, hogy a profetikus igehirdetés par excellence etikus igehirdetés. Azaz a törvény krisztusi értelmezése. Benne megjelenik az élet a szószeken. Kiderül, hogy a Biblia az élet könyve, melytől semmi sem idegen, ami emberi. Kiderül, hogy a társadalmi együttélés alapfeltétel visszatálcálni a Biblia életszemléletéhez, az élet tiszteletéhez.

9.2. A 20. század ugyancsak kiemelkedő profetikus igehirdetője a református Karl Barth. Saját önjellemzése szerint „Ő volt az a számár, akin Jézus Krisztus bevonult a 20. sz. egyháztörténetébe.” Igen gazdag homiletikai, prédikatori hagyatékából emeljük ki „A szegény Lázár” című, a Lk 16,19–31 alapján mondott prédikációját.⁵⁵ Íme néhány részlet: „A történetnek tulajdonképpeni főszemélye Lázár... Aki Istent keresi a Szentírásban, annak Lázárnál kell keresnie... Ne hagyjátok Lázárt, ne nézzetek rajta túl és ne menjetek el mellette! »Kicsoda Lázár«? Lázár a te életedben veled összekötött és veled találkozó

⁵³ *Albert Schweitzer az igehirdető*, Budapest 1985, 40.

⁵⁴ *Mit cselekedjünk?* Uo. 87.

⁵⁵ *Zwischen den Zeiten* 1931. 4. szám ford. Dávid Gyula, *Isten és kenyér*, Árapatak 1932, 152.

ember, aki valamilyen formában rászorult Isten segítségére... Lázár a nyugtalan és elégedetlen proletár. Lázár a munkanélküli, akinek koránt sem úgy megy a sora a munkanélküli segély mellett, ahogyan az távolról látszik... Lázár mindenütt megtalálható. Lázár, akit senki sem méltat szeretetre. Lázár, akinek egy embere sincsen... Ott fekszik ajtó előtt, mint szegény Lázár, a bolond Lázár, aki az életével és erejével semmire sem tud menni. – A felületes és könnyelmű Lázár – aki magát morzsálja, s amit neki adnak, kihajítja az ablakon. A meggondolatlan Lázár, aki nem érti önmagát, s ezért a világot sem... A gazdag ember csak Lázárral (lehet) boldog. Nem érkezett-e el a legfőbb ideje a gazdagok számára, hogy Lázárban felismerjék Krisztus alakját... Mint Lázár testvérei, látjuk, hogy szükségünk van egymásra...”

9.3. A profetikus igehirdetés gazdag lelőhelye századunkban a német hitvalló egyház igehirdetése is. A rendelkezésre álló példatárból emeljük ki itt csak Helmut Gollwitzer 1938. november 16-án mondott bűnbánónapi prédikációját a Lk 3,3–14 alapján.⁵⁶ „Napjainkban a bűnbánat szó – mondja igehirdetőnk – a legmegvetettebb és legfontosabb szó. A mi időnk bűnbánat nélküli idő, s éppen a bűnbocsánatnélküliség minden nyomorúság titka... Ahol megszűnik a bűnbánat, ott vége a humanitásnak is, megszűnik, széttörik a közösség...” Ezután szinte szóról szóra magyarázza, kommentálja a textust: „Viperák fajzatai, hazug, mérges, csúszó-mászó férgek. Így szólít meg egy népet a próféta az Isten országa küszöbén. Nem azokhoz szól, akik távolmaradtak, hanem azokhoz, akik eljöttek hozzá a pusztába, akik vágyakoztak a keresztség után: Isten undorodik tőletek... Isten így lát minket. És nincs igaza? Igaza volna, ha teljesen elrejtőzne előlünk? A bűnbánatnélküliség összetöri a hidat köztünk és felebarátaink között. Neked két ruhád van, neki egy sem. Neked van mit enned, neki nincs. Neked van védelmed, neki nincs. Neked van tisztességed, családod, baráti köröd, ő magányos. Neked van valami pénzed, neki nincs. Neked van fedél a fejed felett, neki nincs... Isten a szegényekben vár ránk.” A prédikáció befejezése: „Most ott vár ránk kívül a felebarát, a szükségben levő, védtelen, tiszteletet nem nyerő, éhező, üldözött, remegő, meztelen egzisztencia. Arra vár, hogy a keresztyén gyülekezet ma valóban elkezdje a bűnbánatot. Jézus Krisztus vár erre. Ámen.”

9.4. A huszadik század kimagasló profetikus igehirdetője a svájci református prédikátor, Walter Lüthi. Próféta munkásságát a Dániel könyvének magyarázatával kezdte, majd a kispróféták, a Genézis, A Tíz parancsolat, a János evangéliuma, Az apostolok Cselekedetei és a Római levél magyarázatával folytatta. Homiletikai elméletét E. Thurneysennel együtt „Predigt, Beichte, Abendmahl” címen adta ki 1957-ben. A külföld igehirdetői közül Billy Graham mellett jelenleg Lüthi a legismertebb profetikus igehirdető Magyarországon. Prédikációsorozatait református és evangélikus lelkipásztorok fordították és kézirat formájában terjesztették még az 50-es években. Legismertebb igehirdetéssorozata a Dániel és a Malakiás könyvének magyarázata mellett a Tízparancsolat magyarázata. Ezen a helyen Lüthi profetikus igehirdetésének szemléltetésére nem a Tízparancsolat magyarázatából, hanem a „Malakiás válaszol a csüggedteknek” c. 1948-ban tartott prédikációsorozatból adunk részleteket.⁵⁷ Íme: „Más volna a világ és az egyház ábrázata, ha tudnók, hol az az ige, amely újra kinyilatkoztatás volna ... Hol az az ige, amely kopogtat ajtókon, ablakokon és szíveken? Hol az az igehirdetés, mely gyűjtana? Hol üvölt fel a sziréna, mert prédikálnak? Attól, ami vasárnaponként 9–11 óra között az evangéliumi egyházak templomainak ajtaja mögött történik, aligha kell félnie a világnak. De attól sem, hogy a világot odacsaljuk. Jól értjük meg. Nem arra gondolok,

⁵⁶ H. Gollwitzer, *Zuspruch und Anspruch*. Predigten München 1954, 36–44.

⁵⁷ *Malakiás válaszol a csüggedteknek*. Kézirat. é.n.

hogy meg kell telniük a templomoknak. Ha megvesztegethetetlen és teljhatalmú igével ajándékoztatunk meg, akkor sokkal inkább megritkúlnak a templomba járók. Arra sem gondolok, hogy okosabban vagy egyszerűbben kellene prédikálnunk. Hiszen mindehhez értünk. A teljhatalmú igehirdetés hiányzik belőlünk, ha az nem is lenne több, mint dadogás.” Íme Lüthi egyházkritikája, mely elsősorban nem is gyülekezetkritika csak, hanem prédikációkritika, a prédikáló egyház kendőzetlen, radikális kritikája. Ha nemzedékünkben van valaki, akinek igehirdetésében szemlélhetjük, mit is jelent a profetikus prédikálás, akkor az minden bizonnyal Walter Lüthi. Igehirdetése most, holta után is kihívás a prédikáló egyház számára: igehirdetés-e igehirdetésünk, igehirdetés-e a szó igazi bibliai mélységében és valóságában az a tevékenység, amit mint egyházi igehirdetés címen folyamatosan folytatunk?

9.5. A huszadik század ugyancsak kiemelkedő profetikus igehirdetője Lüthi és Barth barátja és harcostársa, Eduard Thurneysen. Egyik méltatója, volt tanítványa, Rudolf Bohren „Prophetie und Seelsorge” címen írta meg teológiai életrajzát.⁵⁸ Igehirdetése profetikus jellegének szemléltetésére íme egy részlet „A Biblia üzenete” címen, Zsolt 67,2–3 alapján mondott beköszöntő prédikációjának befejezéséből: „Nem tűnik-e fel nagy dolognak, hogy mi olyan gyülekezet lehetünk, amelyben egyetlen fontos ügy: Jézus Krisztus megismerése? Ó, ha csakugyan ilyen gyülekezetet alkothatnánk magunk között! Ez nem könnyű dolog. Közöttünk, a gyülekezetben is felemeli fejét a bálványimádó ész és kívánja, hogy Isten tekintélye helyett utána igazodjunk. – Segítsük egymást harcainkban, hogy végigküzdhessük azt a munkában, hogy Isten legyen naggyá közöttünk igéjében, mely egyetlen hatalom minden bálványimádás és az emberi élet minden betegsége ellen. Segítetek nekem, legifjabb lelkészeteknek, ha megpróbálok nem emberek útja és igazsága után igazodni.”⁵⁹

9.6. Huszadik századunk profetikus igehirdetője a Német Hitvalló Egyház egykori egyik vezéregyénisége, Martin Niemöller is. Amint egyik méltatója, Heinz Bluhm a próféta igehirdetéséről írott tanulmányában kimutatja, Niemöller azért tekinthető profetikus igehirdetőnek a maga korában, a Német Hitvalló Egyház élethalálharca idején, mert igehirdetésének fő témája a korabeli nemzeti szocialista igehirdetéssel szemben az a kérésről való beszéd, melyet Pál apostol is hirdetett Korinthusban.⁶⁰

A kopott zongora

Foerster Lebenskunde című könyvében meséli el egy régi zongora történetét, amely vadregényes helyen, egy vendéglőben állott, ahol a turisták és a vendégek csak ütötték, verték, slágereket és nótákat játszottak rajta. Így a zongora is csak „kopott hangokat” adott, nem is volt nagy becsülete. A művész egy este odaült a zongorához, megsimogatta a billentyűit, majd hatalmas belső erővel elkezdett játszani rajtuk, s az öreg, kopott zongora csodálatos hangokkal töltötte be a termet. Felbukkant mindaz a szépség és finomság, amit valaha is a fájába és a húrjaiba rejtettek.

Művészkéz kell a zongorához és minden hangszerhez, de művészkéz kell az emberi lélekhez is. Minden emberi lélekbe sok szép, tiszta, nemes vonást is rejtett a Teremtő. „Válassz ki, Uram, engem is, fogadj el, Uram engem, és játsszál, Uram rajtam is! Hadd legyek lant szentséges kezében, hadd legyek vésőd alatt formaszomjas márványkő, faragd ki belőlem azt, amit elgondoltál rólam: hadd zengjem azt a dalt, amit Te komponáltál nekem!”

⁵⁸ R. Bohren, *Prophetie und Seelsorge*, Neukirchen 1982.

⁵⁹ Dávid Gyula, i.m. 86.

⁶⁰ Vö. Bluhm, i.m. 134.

Vasárnapi prédikációk

Ötvös József

Marosvásárhely – Vártemplom

Krisztust kell megnyernem *

Alapige: Filippi 3,7–8

Bibliaolvasás: Róma 12,1–2

A mai bibliai üzenet hangulata mögött egy lelki harc, egy emberi küzdelem érződik. E lelki tusa végére úgy érkezik az apostoli ars poetica, hogy biztos győztesként kijelenti: „Döntöttem!” Ami eddig jónak látszott, ami haszontalannak tűnt, az már mind elvesztette előttem értékét. Ami pedig eddig emberileg nyereséges volt, mostantól kezdve már nem érdekel engem, mert mindezt haszontalannak, kárnak ítélem.

Valami nagy dolognak, végzetes eseménynek kellett történnie, hogy egy ilyen változás, fordulat álljon be Pál apostol életében. A hívő, keresztyén ember jól ismeri ezt a damaszkuszi úton történt fordulást, a mindennapi élet pedig pálfordulásként tartja számon. Maga az apostol pedig úgy tárja elénk mindezt a lelki tusát, mint egy őszinte hitvallástélt, egy lelki kitárulkozást. A 20. század legnagyobb magyar igehirdetője, Ravasz László püspök minderről a következőképpen ír: itt az apostoli „hang hirtelen megváltozik olyan hang ez, amelyet a kotló ad, amikor a csirkéit támadják. Pál védi lelki gyermekeit a rájuk leselkedő veszedelmektől, kísértésektől. Ezek a gyülekezeten kívül leselkednek és fenyegetnek”

És mi, a 21. század erdélyi, kárpát-medencei igehallgatói hozzátehetjük: ugyanúgy szíven üt ma is e lelki tusa utáni bizonyoságtétel, s ugyanúgy döntés elé állít ma is. De ugyanúgy a mai döntések mögött is ott áll egy-egy lelki harc, ott van életed nem egy lelki vívódása, álmatlan éjszakája, marcangoló mérlegelése. Ez pedig nem véletlen, mert az élet nagy döntései igen-igen komoly dolgok. Gondolok itt a pályaválasztásra, hány fiatal élet indul jó vagy éppen kevésbé jó irányba, de gondolok itt a társválasztásra vagy éppen erdélyi nagy dilemmánkra: menni vagy maradni. És ugyanilyen nagy horderejű az a kérdés is, ami elindul bennünk az apostoli döntés nyomán.

*

Két érdekes megnevezés áll itt egymással szemben. Ha nem is mindig ebben az értelemben, de nagyon gyakran találkozunk a mindennapi életben ezzel a két kifejezéssel: kár és nyereség. Bizony, a hétköznapiakban sokszor így értékelődnek fel a dolgok, a tettek és jellemek, magatartások és cselekedetek, hogy azok károsak vagy nyereségesek, hasznosak vagy haszontalanok. Kérdezhetné valaki, hát az ember nem tudja, hogy számára mi a jó és mi a rossz. Nem ismeri fel az ember, hogy neki mi a hasznos és mi a káros? Bizony, az emberi mérlegelések, döntések szubjektívek, viszonylagosak.

Az csak természetes, hogy minden ember a maga számára és szerettei számára az ún. bölcs, nyereséges utat választja. Természetes és elfogadható, hogy az ember mindig a jobbik részt választaná, de ott cseng lelki emlékeinkben az az evangéliumi mondat, amit Jézus abban a bethánai házban mond, ahol a két lánytestvér, Mária és Márta Őt szeretet-

* Az istentiszteletet a marosvásárhelyi Vártemplomból élőben közvetítette a Kossuth rádió – 2004 augusztus 8-án.

tel fogadják. Mindkettő a legjobbat akarja adni, de Jézus így ítéli meg a helyzetet: „Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” (Lk 10,42)

Vajon miért olyan nehéz és bonyolult ez, ha mindenki a jó utat, a jobbik részt választaná? E kérdésre két választ emelek ki.

1) Manapság mindenki úgy próbálja „eladni” a tanítást, a tant, az úgynevezett nagy igazságot, mint az egyetlen jót, mint az egyetlen hasznost. Az üzleti világban, a szó szoros értelmében, naponta találkozunk ilyen meggyőző, nyereség-kínáló ügynökökkel. A politikai életben is szeretnének arról meggyőzni, hogy ennek vagy annak a pártnak tagjaként lehetünk nyereségesek. Mindenki nyereséges akar lenni, nyerni akar, sőt legtöbbször gyorsan és könnyen. Ezért, bizony, sokszor csak kapkodjuk a fejünket.

Nem volt ez egyszerűbb vagy könnyebb az ún. apostoli korban sem, amikor Pál apostol így írt ifjú munkatársának, Timóteusnak: „a teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a fedésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre” (Tim 3,16), – mi legfeljebb a megértés, átérzés kedvéért még hozzátehetjük: ez egyedül a hasznos és nyereséges mérték.

Nem volt ez másképpen a nagy pusztai vándorlás befejező szakaszának idején sem, amikor a Mózes-utód, Józsué ezt a parancsot kapta: „tartsd meg ezt a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked. Ne térj el tőle se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz.” (Józs 1,7)

Nem volt ez másképpen a reformáció korában sem, amikor hitvallásunkban megfogalmazták, hogy üdvösséget Krisztuson kívül másnál sem keresni nem kell, sem kapni nem lehet.

Ennek a helyes-út választásnak, döntésnek örömét éli át Pál apostol, amikor Filippi-ben élő barátainak példaként írja: „őerte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem”

2) A híres hódítóról, Nagy Sándorról jegyezték fel, hogy egyik harci útja előtt szétosztotta vagyona nagy részét hadvezérei között, erre megkérdezték tőle: „hát, te nem gondolsz a holnapra, a jövőre?” Mire Nagy Sándor így válaszolt: „dehogyan, éppen arra gondoltam, hisz akik a vagyonomat megkapták, azok nekem holnap meg fogják hódítani az egész világot”

Ebben a mi lelki harcunkban, igazi nyereség-hódításunkban éppen ez a nagysándori tett hiányzik legtöbbször: a lemondás. Emlékezzünk csak a gazdag ifjú magatartására, a legjobb úton járt, amikor Jézustól kért eligazító tanácsot, hogy mit kell tennie az örök élet elnyeréséhez. Jézus felsorolja a követelményeket, és az ifjú elégedetten áll ott, majdnem mindenik követelménynek eleget tett. Végül mégis szomorúan megy el onnan, mert nem tud lemondani.

Pál apostol tudott lemondani, sőt amit azelőtt fontosnak, nyereségesnek, hasznosnak vélt, most egyszerűen kárnak, szó szerint szemétnek ítél. Lehet, hogy erős és kemény szavak ezek, de amikor megtalálta és felismerte az élet nagy értékét, amikor Krisztusban átélt az örökkévalóság földi jelenlétét, akkor minden mulandó dolog már elértéktelenedett a legnagyobb szemben. A világtörténelem is igazolja, hogy jó döntés, bölcs döntés volt. Maga az apostol pedig egy bölcs döntés után ki is jelenti, élek többé nem én, hanem Krisztus él már bennem.

Így érkeztünk vissza a bevezetőben hallott döntés előtti nagy lelki harchoz, vagyis ahhoz a tényhez, hogy a keresztyén embernek mindegyre döntenie kell, és ezek a döntések nem is olyan egyszerűek. Pál apostol itt nagyon őszintén és nyílt lélekkel beszél magáról. Volt neki is érdeme az életben, de most felismerte, hogy ezek az emberi érdekek közé és Isten közé álltak. Luther Márton Pál apostolnak itt elhangzott bizonyágtételével kapcsolatosan azt írja, „a Krisztussal való találkozás után átértékelte értékeit, a régiek,

az előbbiek elértéktelenedtek és az újak nyertek fontosságot. Így Jézus az apostol életében egy egészen új értékrendet, más élettartalmat hozott”

Mindezekhez mi hozzátehetjük: ma sem történik ez másképpen. A világnak ma is ugyanúgy szüksége van erre az új élettartalomra, erre az értékrendre. Európának is szüksége van és a kárpát-medencei magyarságnak is fel kell ismerni, meg kell találnia ezt a Krisztusban felfedezhető lelki nyereséget. Erdélyi népünknek tündérkertes múltja éppen arról beszél, hogy fejedelem vagy apró székely falvak szabad lakói, a közért áldozó nemesi családok vagy mezősegi alázatos jobbágyok egyaránt el tudták dönteni, mi az igazi, időtálló nyereség, és mit kell szemétnak, haszontalannak ítélni. Itt, Marosvásárhelyen nyolcvanéves kisebbségi létünk idején hét református templomot építettünk, vagyis 20. századi múltunk arról mesél, hogy Krisztus ismeretének nagyságában így döntöttek eleink.

Hiszem, hogy ez a lelki örökség él itt tovább. Hiszem, hogy a mi nemzedékünk is felismeri az igazi nyereséget. És hiszem, hogy gyermekeink, unokáink is a jobbik részt fogják választani.

Prófétai imádság

Öröm és gond között vergődve érkezünk Hozzád, örökkévaló Istenünk! A Veled való rendszeres vasárnapi találkozásunk folyamatos erőgyűjtés és lelki megújulás hétköznappal teleaggatott életutunkon. Ideérkezésünkben ott van a remény, hogy evangéliumi üzeneted a hús forrás ajándékával gazdagít minket, mert lelki vágyódásunk szép útját kísérte a harang hívó szava.

Köszönjük ennek a különös találkozásnak a lehetőségét! Úgy érezzük, ma mellénk ülnek Felvidék és Vajdaság, Dunántúl és Kárpátalja templomos magyarjai, mert a hit és szeretet erősebb a meghúzott határoknál. De Jézus hívó szava, ahogy itt áll a mi fél évezredes templomunk kőfalába vésvé: „jőjjetek énhozzám mindnyájan”, ez a hívás is ma minden más földi hangnál erősebben hangzik felénk.

Jézus Krisztus hívását meghallva jövünk ide, és hozzuk hálánkat és kérésünket, köszönetünket és vágyainkat egyaránt. Hálánk a múlt, a mögöttünk álló idő áldásaiért zeng, köszönetünk családunk és népünk, egyházunk és életünk szépségéért és öröméért száll Hozzád. Kérésünk őszinte emberi óhaj megszólalása, szeretteinkért és magunkért kimondott fohászkodás. Igaz, óhajaink és kéréseink számosabbak, mint az áldásért hangzó hálaadás, de emberi őszinteségünk mégis a Jézus ígéreteibe való belekapaszkodás, ahogy ott a hegyen állva reánk fordította tekintetét és így szólt: „kérjete, és adatik nektek, keressetek, és találtok”

Szentlelked erejét érezve felbátorodik elménk és szívünk, soroljuk vágyainkat. Adj békét, Istenünk, a Kárpát-medencében, hogy az itt született sokféle nép ne keresse egymásban az ellenséget! Mutass járható utat a bizonytalanságban tébláboló életnek előtt! Segíts egymás elhordozásában, a különbségek elfogadásában! Adj türelmet egymás iránt! Ezen a rádióban közvetített istentiszteleten imádkozunk azért, hogy a minden vasárnap délelőtt elhangzó istentisztelet vigyen egymáshoz közelebb. Áldd meg, Istenünk, azokat az embereket, akik ezért dolgoznak szerkesztőkként, munkatársakként.

Imádkozunk a lélekben, igehallgatásban, imádkozásban való találkozásért, hogy Krisztus áldozatában és szeretetében együtt tudjunk maradni mindnyájan! Ámen.

A keleti bölcsek

Alapige: Máté 2,1–2
Bibliailvasás: Máté 2,1–12

Január 6-át a háromkirályok napjának is nevezik, mert úgy tartják, hogy ezen a napon három napkeleti király jött el hódolni az előtt, aki hivatva volt nem egy ország, hanem az egész világ megszabadítására, nemcsak egy ideiglenes veszedelemből, hanem az örök kárhozatból. A Szentírásban nincs szó királyokról, csak bölcsekről. A világ Megváltója megérdemli, hogy a világ összes bölcsei és királyai leboruljanak előtte.

A napkeleti bölcsek keveset tudtak az Úr Jézusról, és mégis felkeresték. Csak annyit tudtak róla, hogy az Úr Jézus a zsidóknak megígért Messiás, aki majd boldoggá és hatalmassá teszi népét. Valószínűleg a keletre hurcolt zsidóktól tanulták meg ezt a bölcsességet, aztán nem sejtették, hogy a zsidók királya, a zsidók Messiása majd nekik is mennyei örömet, szabadítást, békét hoz. Elindultak, semmi akadálytól nem riadtak vissza, sem a hosszú út fáradalmaitól, sem a veszélyeitől. Nem féltek, hogy útjuk eredménytelen lesz, vagy ha féltek is, Istenre bízta magukat, aki csillag által vezette őket. Rendkívülinek tűnik fel előttünk az, hogy a napkeleti bölcseknek csillag mutatta az utat, pedig ez természetes, hiszen a napkeleti bölcsek a csillagok vizsgálásával foglalkoztak, és az Úr Isten olyan jelet mutatott nekik, amit a legjobban megérthettek. Az Úr ma is így cselekszik. Minden lelket a legalkalmasabb eszközzel von magához. Minden, ami körülöttünk van, minden tárgy, amivel foglalkozunk, tulajdonképpen eszköz, amely Krisztushoz vezet, s jel, amely az örökkévalóságra mutat.

Keressük hát a jelek magyarázatát. A csillagok az örök világosságról beszélnek. A nyíló virágok az örökéletről, a földben elrothadt mag az Úr szenvedéseiről és haláláról, melyből új élet támad. Akik e jeleket látjuk az égen és a földön, menjünk a nagy Királyhoz, akiről ezek a jelek szólnak, s aki nemcsak a zsidóknak, de minden népnek királya, és adjunk tisztességet neki. Heródes király, ahelyett, hogy megtudakolta volna, milyen király Jézus, rútul gyanakodni kezdett. Nem tudta elképzelni, hogy a Jézus királysága lelki királyság, s mindjárt trónját féltette e kis gyermektől. Ahelyett, hogy örült volna a mennyei király eljövételének, igen felháborodott. Vele együtt zúgott, forrt az egész Jeruzsálem. Valami lázas izgatottság járta át a szíveket. Némelyek epekedve várták, de a legtöbben féltek és rettegtek. Ma is sokan úgy félnek és rettegnek, ahelyett, hogy örülnének a Jézus megjelenésének. Valóban, a Krisztus ellenségeit arról lehet megismerni, hogy igen felháborodnak, valahányszor Krisztusról hallanak. Amikor észreveszik, hogy az Úr Jézus megszületik a szívekben és új életet kelt azokban, nagyon felháborodnak. A bűnös, de megtérni nem akaró embernek félelme ez az őt meglátogató Istentől. A bűnös ember nem szereti, hogy az Isten közeledik hozzá, mert tudja, hogy amit az Úr nála és benne talál, az nem fog tetszeni a Szentnek és Igaznak. Azért rejtőzött el Ádám a kert fái közé, azért féltek a pásztorok, amikor észrevették a mennyei jelenést, azért háborodott fel Heródes, amikor a mennyei Király eljövételéről hallott, s mi is mindaddig félünk, amíg Isten kegyelme nem győz meg bennünket arról, hogy ez a Szent és Igaz nem akarja halálunkat, hanem azt akarja, hogy megtérjünk és éljünk.

Heródes nem tudta, hogy Krisztusnak hol kell megszületnie, pedig ha olvasta volna a Szentírást, akkor megtudhatta volna, mert Mikeás próféta egészen világosan megírta. Azóta már Isten Szentlelke a Szentírás újtestamentumi részét is megíratta, amelyben a mi üdvösségünkre szükséges igazságok fénylő, ragyogó betűkkel, sokkal tökéletesebben

meg vannak írva, mint az Ótestamentumban. Hány szegény Heródes van, aki semmit sem tud mindezekről, mert nem olvassa a Szentírást.

Ismét mások úgy járnak, mint az írástudók és a papi fejedelmek, akik jól tudták, hogy a Biblia egyik vagy másik versében miféle szavak találhatóak, de az írás mély és magasztos értelme előtt nem tárták fel szívüket. Pedig hiába tudjuk azt, hogy Krisztus hol született, ha nem szeretjük Krisztust, s ha nem becsüljük meg azt a váltságot, amit Ő nekünk szerzett. Hiába ismerjük az Ő életének külső körülményeit, ha Jézus szeretete nem tölti be szívünket. Szóval hiába olvassuk és tanuljuk az Írásokat, ha Isten Lelkét nem kérjük, hogy értesse meg velünk amit olvasunk, s késztesse bennünket az olvasottak befogadására. Azért igyekezzünk alázatos lélekkel olvasgatni Isten Igéjét. Forgassuk az Írásokat éjjel és nappal, de ne elégedjünk meg a szavak megtanulásával, hanem engedjük, hogy Isten Igéje feddjen, intsen, javítson, vagy bátorítson, vigasztaljon. Ne csak tanuljunk a Bibliából, hanem épüljünk is annak olvasása közben.

Heródest, a földi királyt szíve mélyéig felzaklatta annak híre, hogy a próféták ígérete szerint mennyei Király született Betlehemben. A hír valódiságának ellenőrzése céljából egybegyűjtötte a leghivatottabb szakértőket: a főpapokat és írástudókat, hogy tőlük tudakozdjék a Messiás születési helye felől. A papok és tudósok pontos választ adnak az ószövetségi prófécia alapján: Betlehemben kell megszületnie a Messiásnak. Tovább már nem érdekli őket a kérdés. Nem dicsőítik énekszóval az Üdvözítőt, mint a pásztorok, nem tisztelik meg ajándékokkal, mint a keleti bölcsek, nem adnak érte hálát örvendező szívvel, mint az agg Simeon, hanem mennek tovább a dolgukra, mintha mi sem történt volna. Várták őket a templomi perselyek, s a dúsan terített asztalok, a hódoló nép. Ők tudnak legtöbbet a Messiásról, és ők törődnek vele a legkevésbé. Minden pontos és alapos észbeli tudásuk sem mentheti meg őket Jézus e szavától: „Jaj, néktek képmutató írástudók!”

Keresztyénnek születél, ebben a vallásban neveltek, pontosan el tudod mondani, hogy Karácsony, Nagypéntek, Húsvét, Pünkösd ünnepének mi a jelentősége, de vajon nem olyan hideg, hit és szeretet nélkül való-e ez a tudásod, mint az írástudóké volt? A te szívedben megszületett-e Krisztus, tudod-e, hogy érted halt meg, s téged fog megítélni, mint feltámadott Király? Nagyon sokan vannak akik üldözték, s üldözik az evangélium híveit. Ármányt és csalást használtak arra, hogy törbe ejtsék az Úr híveit. Pedig saját maguk estek a legirtóztatóbb veszedelembe: a képmutatás bűnébe. Úgy tettek, mint Heródes, aki azt hazudta, hogy imádni akarja Krisztust, pedig tönkre akarta tenni, meg akarta semmisíteni. Azért tudakozódott olyan szorgalmasan a gyermek felől, azért kérte a keleti bölcseket, hogy adják tudtára, hogy hol van a gyermek. Milyen sokan voltak, akik Heródes nyomdokaiba léptek. Áldjuk Istent, aki nem engedte, hogy kiirtsák az evangélium követőit, s maradjunk hívek ahhoz a drága evangéliumhoz, amelyért őseink annyit szenvedtek.

A hitetlenek úgy tudták magukat mentgetni, hogy ezért, vagy azért nem hisznek a megfeszített és feltámadott Jézus Krisztusban. El tudják sorolni, hogy mik azok az okok, amelyek nem engedik meg a Jézus Krisztus isteni voltának elismerését. Sokan közülük olyan kétkedők, akik komolyan meg vannak győződve arról, hogy rajtuk kívül eső okok miatt nem hisznek. Pedig a hitelenség igazi oka a lélekben van. Aki piros szemüveget visel, annak hiába magyarázzuk, hogy a fal fehér, a levél zöld. Így van a hitetlen ember is, aki a maga eszének szűk bölcsességén keresztül lát mindent. Természetesen nem jól lát! Az ilyen ember az Isten magasságos dolgait is kicsinynek, vagy éppen hazugságnak látja. Különben az a legnagyobb baj, hogy a hitetlen makacsul megmarad a maga tévedésében. Nem győzi le az első akadályt. Tulajdonképpen nem is akarja legyőzni. Pedig ha csak egy kicsit is engedne Isten Szentlelkének, az addig vezetné, amíg a fáradt lélek meg

nem érkezne Jézus Krisztushoz. Aki mindezt nem akarja elhinni, gondoljon a napkeleti bölcsekre, akik nem maradtak Jeruzsálemben, s nem is tértek vissza, amikor megtalálták Jézust. Addig küszködtek, addig fáradtak, amíg azután a csillag, az Isten jele az Üdvözítő közvetlen közelébe juttatta őket. Mi is kövessük példájukat!

Mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. Nagy volt az öröm és nagy volt a boldogság, hogy a vándorok végére értek a hosszú, fáradságos útnak. A csillag megállt. A bátor keresők elérték céljukat. Minden szenvedésért kárpótolta őket az a tudat, hogy aki után úgy vágyódott a szívük, megtalálták a világ Megváltóját. Bárcsak mindenki eszébe venné, hogy a Megváltó megkeresése, ha nehéz is megtalálása, valami rendkívüli csodás, semmi által nem pótolható örömet okoz. Sokan azt gondolják, hogy valami kellemetlen dolog a vallás, s arra való, hogy megkeserítse az ember örömeit. Ezért sokan úgy tartják, hogy csak az öregeknek való. Meglehet, hogy amit vallásnak neveztek az emberek, az gyakran nemcsak kellemetlen, hanem rút dolog is volt. A vallás nevében áldoztak a bálványoknak, a vallás nevében öltek meg, vagy ölnek meg százezreket. De nem is igazi vallás az ilyen. Abban áll az igaz vallás, hogy higgyünk a mi édes Megváltónkban, igazán szeressük Öt, és általa Istennel lépünk közösségbe, aki ránk gondot visel, megvált és megszentel.

Ez a vallás nem kellemetlen. Ez a vallás édesíti és nemesíti meg örömeinket. Nincs boldogabb pillanat, mint amikor megtalálja a Megváltót a világ gondjaitól elgyötört, a világ gyönyöreitől megundorodott, a kételyektől agyonkínzott lélek. Bárcsak mindnyájan elmondhatnánk magunkról, hogy mi már Krisztus által igazán boldogok vagyunk.

Jézus születését a csillag hirdette. A hívő keresztyének az a nagy szenvedély tölti be, hogy Jézusra irányítsák a velük kapcsolatba kerültek figyelmét. Mint az elolthatatlan tűz, olyan ez a szenvedély, nem tehetjük, hogy ne szóljuk azokat, amiket láttunk és hallottunk. Nekünk, akik Jézusban üdvösséget találtunk, annyira és állandóan Jézus szent ígérete alatt kell állnunk, hogy ez a Krisztussal való életközösség kell hogy kényszerítsen az evangélium hirdetésére. Maradék nélkül add át magad Jézusnak és nyisd meg a bizonyágtétel kapuját, hadd ömöljön belsődből az élő vizek folyama. Ha te hallgatni tudsz Jézusról, ez csak azt jelenti, hogy Jézus nem töltötte be az életedet. A csillag a Nap fényét adja tovább. Ne a magad gondolatait és bölcsességét hirdesd, hanem a Jézustól kapott fénnel hintsd tele az éjszakát. A csillag Jézushoz vezet. A hívő emberre Isten mindig rábíz néhány lelket. Ezeket Jézushoz kell vezetnünk. Nem elég az alkalmi bizonyágtétel, ezek gondját szívünkre kell vennünk. Sokat kell értük Isten előtt tusakodnunk. Előttük a Jézusban való élet csodáit kell életünk példájával felmutatnunk. Hivatásunk Jézusról bizonyágot tenni és másokat Jézushoz vezetni. Betöltjük-e rendeltetésünket?

Akik meg akarják javítani a világot, két csoportba oszthatók. Azt mondják az egyik csoporthoz tartozók, hogy az emberek megjobbítására a szép, erkölcsös mondások, parancsok a legalkalmasabbak. Az ilyenek ezért hangoztatják folyton: Legyetek jók! Legyetek igazak! Legyetek becsületesek! Akik ezen az úton indultak el a lelkek megjobbítására, azok ezer meg ezer szabályt állítottak az emberek szeme elé, s jóformán minden lépésükre meghatározták, hogy mi a jó, mi a helyes, mi a követnivaló. Az ilyen világvívók azonban sokszor pórul jártak, mert külsőleg sokan teljesítették a szabályokat, de sohasem örömmel, mert lelkük mélyén folyton ott élt az elégedetlenség. Ezt látva sokan félredobták az erkölcsi szabályokat, azt mondván, hogy azok senkit sem tesznek boldoggá. Ezért azt mondhatjuk, hogy annak a másik kicsiny seregnek van igaza, amelyik Krisztus által akarja megjavítani a világot. Ez a kicsiny sereg azt hangoztatja, hogy legyünk jók és becsületesek, de egyúttal Krisztusra mutat rá, hogy a Megváltó ad mennyei erőt, amely úgy átalakítja az embert, hogy kész lesz örömmel teljesíteni a jót, kész lesz

áldozni, mint a napkeleti bölcsek, akik aranyat, tömjént és mirhát adtak Jézusnak. Mind-ezt lelkük sugallatából tették, és nem külső kényszerítésből. Boldog, aki így áldoz az Úr országának terjesztésére.

Aki egyszer megtalálta Krisztust, az már más úton jár, mint azelőtt, az többé nem engedelmeskedik a gonosz Heródeseknek, nem szolgálhat eszközként aljas tetteik megvalósításában. Azt Isten ma is megint, hogy ne térjen vissza a rossz tanácsadókhoz, s ne hallgasson szavukra. Éppen azért ha valakinek életében nem mutatkozik változás, javulás, akkor az ilyen ember nem hisz komolyan Krisztusban, akiben az Isten mindenható ereje s örök szerelme jelent meg. Elképzelhető, hogy Krisztus semmi hatást se gyakoroljon az életre? Lehetetlenség! Azért aki igazán keresztyén akar lenni, amint megtapasztalta Krisztus újjáteremtő munkáját, azonnal kezdjen új életet, attól fogva járjon más, jobb úton. A napkeleti bölcsek ezen a jobb úton szerencsésen visszatértek földi hazájukba. Mi is, ha Krisztus útjain járunk, kegyelméből, Isten Szentlelke segítségével a mennyei hazába is biztosan eljutunk. Ámen.

Kurta József

Kolozsvár

Fogadkozás vagy hadakozás?

Alapige: Bírák 5,31

Bibliaviasítás: Máté 21,28–31

A keresztyén ember élete tele van elhatározásokkal és fogadalomtételekkel. Fogadalomtétel mellett léptünk az egyházba, amikor szüleink, keresztszüleink és a gyülekezet a keresztség kiszolgáltatásakor ránk nézve fogadalmat tettek. Ezt erősítettük meg a konfirmáció alkalmával, már mint öntudatos egyháztagok, és fogadalmat újtunk meg alkalomról alkalomra, amikor az úrvacsora asztalához készülünk. De emellett még számos fogadalom hangzik el, hiszen esküvői szertartáson, lelkészek ordinációja alkalmán, de katonai eskütétel alkalmából is fogadkozunk Isten színe előtt. És mennyi elhatározás, fogadalom születik hang nélkül, a szívek csendjében, szorult helyzetekben, amikor az Úr szabadítását várjuk! Pedig a Szentírás szerint jobb nem fogadkozni, mintsem megfogadni valamit az Úrnak, amit aztán nem teljesítünk (Préd 5,4–6.).

A felolvasott alapige egy olyan győzelmi ének utolsó felkiáltása, óhaja, amely két táborról, két embercsoportról szól. Az Úr ügyéért való harcban nemcsak Izráel és az ellenség alkotott két külön tábor. Két táborra szakadt Isten választott népe is. Isten harcba küldő parancsára Izráel törzsei közül csak néhányan vállalták fel az Úr ügyét. A többiek otthon maradtak. Inkább hallgatták tovább a nyáj bégetését, mint a fegyvercsörgést és a halálhörgést (15–18. vers). Azt olvassuk az igében, hogy *Rúben patakjainál nagyok voltak az elhatározások!* Rúben mégis otthon maradt (15–16. vers). Nagy elhatározások és fogadkozások után sokszor elmarad a tett, megrettenünk attól, amit eldöntöttünk, megfogadtunk, pedig kötelességünk szerint Isten és embertársaink előtt mással tartozunk. Mert a győzelem után minden törzs élvezte a békét, még akkor is, ha egyik-másik nem járult hozzá a kivívásához.

A keresztyén egyház a történelme folyamán sokszor nevezte magát *hadakozó, vitézkedő anyaszentegyháznak*. A Heidelbergi Káté szerint azért neveztetünk keresztyénnek, hogy a bűn és a Sátán ellen szabad lelkiismerettel viaskodjunk. Ebben a harcban azonban sokszor szakad Krisztus egyháza is két táborra. Az egyik tábor vért és verejtéket nem kímélve küzd minden téren Isten ügyéért, a másik pedig a nagy elhatározások, fogadkozások ellenére inkább választja a *juhok bégetésének* hallgatását, a mindennapi élet

olykor andalító, máskor lármás hangjait az Úr által felkínált feladat és felelősség felvállalása helyett.

Debora és Bárak éneke kíméletlenül az otthonmaradók fejére olvassa bűnüket. Téged is színvallásra kényszerít az ige: melyik táborhoz tartozol? Vállalod-e az Úrtól kapott megbízatást, a hadakozást a bűn, a Sátán minden ármánykodása ellen, vagy otthon maradsz a harc idején, hogy a keresztyén élet nehézségei és harcai helyett a mindennapi élet békés báránybégetése, a televízió hamis áztatása, a lakodalmas zene divatja, az érték-pótlékok töltsék ki az életed?

Fontos a színvallás, mert minőségileg nem azonos a két tábor. Az egyik tábor meghallja Isten megbízó szavát, és kész odaáldozni akár az életét is az Úr ügyének. Beteljesíti elhatározását és fogadalmát, ahogy fogadjuk, hogy *egész életünket neki szenteljük, és már e földi életben mint az ő megváltottja élünk*. Az ilyenek szeretik az Urat, és a Szentírás bizonyossága szerint minden javukra van, mert Isten maga segíti őket a hadakozásban, ő munkál bennük. Ezek erővel, erőteljesen képviselik az evangélium ügyét, a gyülekezetben, társadalomban *tündökölnek, mint a kelő nap az ő erejében*.

A másik tábor viszont nem számol azzal, hogy tétlenségével, távolmaradásával Isten ellenségeit segíti, akkor is, ha tétlenségét nem Isten-ellenes *íett-ként* fogja fel. *Mert aki tehetné a jót, és nem teszi, bűne az annak*. Egyértelmű az ige üzenete: önmagával lopja meg a közösséget, sőt magát Istent is az, aki távolmarad az Úr ügyétől, és nem vállal részt abban a harcban, amelyet ugyan már Krisztus megnyert, mégis sorkatonájává tesz minden hívő keresztyént. Mert a nagy odaszánások, kereszteleési, konfirmációi fogadalmak után sokan elmaradnak az egyháztól, névleges tagjai lesznek, ha lesznek a gyülekezetnek, akiket jobb esetben csak ünnepek alkalmával, vagy családjukban történt halálesetek után lehet látni a templomban. Hol vannak az úrvacsorai fogadalomtevők a gyülekezeti munkák, közmunkák, az adakozások idején? A nagy odaszánás után hol vannak a konfirmandusok, akikre egyre többször mondjuk már közhelyként, hogy *„kikonfirmálnak”* az egyházból? Megdöbbenő az az egyik egyházmegye 1929-es közgyűlési jegyzőkönyvében olvasható gondolat, mely szerint a konfirmációi istentiszteleten azért kell kiosztani az úrvacsorát, hogy *a konfirmáló ifjú életében legalább egyszer úrvacsorával éljen!* Ez akkor is szegénységi bizonyítvány volt, ma viszont elevenbe vágó tény, hogy a konfirmáció után az ifjak nagy része messze elkerüli a gyülekezetet, megfedkezve arról, hogy saját elhatározásából, önként tett fogadalmat az Úr és a gyülekezet színe előtt arról, hogy keresztyén, Krisztus ügyéért hadakozó Krisztus-követő lesz.

De felemlíthetjük a házassági fogadalmat is, amelyet az Úr és a gyülekezet színe előtt büszkén mondunk, és amelyet mégis annyi kicsapongás, válás, zátonyra futott házasság követ.

Vajon oda tudjuk-e szentelni egész életünket az Úrnak, vagy a nagy elhatározások és fogadkozások után szégyenletesen visszakozunk? Mert bár nem ment el minden törzs Debora és Bárak vezetésével a harcba, mégis győztek, mert az Úr kezükbe adta az ellenséget. De mennyivel könnyebb lett volna a győzelem, ha minden törzs részt vállalt a harcból?! Hasonlóképpen, Krisztus által Isten kevesekkel is dicsőségre viszi az Ő ügyét, de mennyire más volna, ha a visszakozók, a távolmaradók is megtapasztalnák az Úr szabadítását, és részt vállalnának a győzelem kivívásában és örömeiben?! Az ilyenek eltékozzolják a lehetőséget Isten megváltó szeretetének és gondviselésének megtapasztalására, a közösség gyakorlására, mert aki nincs Krisztussal, az ellene van, és *aki nem vele takar, az tékozol*.

Akik a felelőtlenül fogadkoznak, az otthonmaradók táborába tartoznak, azok értelem-szerűen nincsenek itt. De ez az ige nekik is szól. Fenyegetés ez ellenük, amelyet meg kell hogy halljanak, hogy belássák, hogy a távolmaradásukkal ártanak a gyülekezetnek,

az anyaszentegyháznak, Isten ügyének. De leginkább maguknak ártnak, mert így kizárják magukat abból a közösségből, melyet Krisztus ígéje és Szentlellek által hívott össze, és amelyet oltalmaz és megtart. Ahhoz, hogy meghallják, ezt el kell mondani nekik. Úgy, ahogy Debora és Bárák tudára adta mindenkinek az Úr csodálatos tettét, és azt, hogy a távolmaradók is felelősek a harcért. Ez a ti feladatotok is, hogy az Úr szabadításáról, gondviseléséről egész életetekkel hitvallást tegyetek, ahogy hitvallást tett éneken Debora és Bárák, hogy a fogadkozó távolmaradók is meglássák azt, amit az ige üzen. Azt, hogy csak az Urat szerető igazak fénylenek úgy, mint a kelő nap az ő erejében. Isten Krisztusban való szabadítását, gondviselését nemcsak a sötét helyzetekben, az élet harcainak zajában, megpróbáltatásokban, hanem a dicsőség, az öröm idején is meg kell vallanunk mások előtt – mégpedig egész életünkkel. Ekkor töltjük be Krisztus megbízását, hogy *úgy fényljk a mi világosságunk az emberek előtt, hogy lássák a mi jó cselekedeteinket és dicsérjk a mi mennyei Atyánkat.* Ámen.

A szeretet nagymestere

Úgy nőttem fel, hogy tudtam, más vagyok, mint a többiek, és ezt gyűlöltem.

Nyúlászajjal születtem, és amikor iskolába mentem, az osztálytársaim – akik állandóan gúnyoltak – nem hagytak bennem kétséget afelől, milyennek látnak mások; egy felhasított ajkú kislány, görbe orral, egyenetlen fogsorral, mélyről jövő, némileg artikulálatlan beszéddel. Még egy léggömböt sem tudtam felfújni anélkül, hogy be ne fognám az orromat, és ha lehajoltam a kút fölé, hogy igyak, a víz az orromon csurgott kifelé.

Ha az osztálytársaim megkérdezték, „Mi történt a száddal?“, azt mondtam nekik, hogy kisbakoromban elvágta egy törött üveg. Valahogy elfogadhatóbbnak tűnt balesetre hivatkozni, mint bevallani, hogy másnak születtem. Hétéves koromra szilárd meggyőződésemmé vált, hogy a családomon kívül soha senki nem lesz képes szeretni, vagy akár csak kedvelni.

Második osztályban Mrs. Leonard lett az osztályfőnököm.

Azóta sem tudom, mi volt a keresztnéve – csak Mrs. Leonardnak ismertem. Töltött galamb típusú, csinos asszony volt, mindig jó illatú, párnás karokkal, csillogó, barna hajjal és meleg, sötét szemekkel, melyek még azon ritka alkalmakkor is mosolyogtak, amikor a szája nem. Mindenki imádtá. Egyszer azonban történt valami, és attól fogva én a többieknél is sokkal jobban rajongtam érte.

Elérkezett a rendes évi „hallásvizsgálat” ideje az iskolában. Az egyik fülemre alig hallottam, de ezt gondosan titkoltam, nehogy kiderüljön, hogy még ebben is különbözöm másoktól. Ezért aztán csaltam.

Megtanultam, hogy a csoportos teszteléseken akkor tegyem fel a kezemet, amikor a többiek. A „suttogóteszten” azonban más módszert kellett bevetnem. A feladat az volt, hogy a gyerekek egyenként az ajtóhoz mentek, oldalra fordultak és befogták az egyik fülüket. A tanárnő a tanári asztaltól suttogva mondott nekik valamit, amit meg kellett ismételniük. Azután a másik füllel is végigjátszották ugyanezt. Már az óvodában figyeltem rá, hogy senki nem ellenőrizi, mennyire erősen fogja be a vizsgálati személy a távolabbi fülét, ezért színleltem.

Mint általában, most is utolsóként kerültem sorra, de a vizsgálat alatt végig azon gondolkodtam, vajon mit fog nekem sügni Mrs. Leonard. Az előző évből emlékeztem rá, hogy a tanárnő olyasmiket mondott, mint „Kék az ég” vagy „Van új cipőd?”

Én következtem. A rossz fületem fordítottam felé. A másikat először erősen befogtam az ujjammal, azután finomítottam a szorításon, hogy halljak. Vártam, és egyszerre csak meghallottam azt az öt szót, amelyet bizonyára Isten adott Mrs. Leonard szájába, és amely mindörökké megváltoztatta az életemet.

Mrs. Leonard, ez a csinos, jó illatú tanárnő, akit imádtam, lágyan azt suttogta: „Bárcsak az én kislányom lennél.”

Mary Ann Bird

Újesztendei prédikáció

Farkas László
Magyarszovát

Múlt–jelen–jövendő!

Alapige: Zsidók 12,1–3
Bibliaolvasás: János 6,37–40

I.

Isten kegyelméből egy új esztendő reggelére virradtunk. Ilyenkor a bennünk kavargó gondolatok között igyekszünk rendet teremteni, ezért számadást készítünk magunkban. Számba vesszük a bennünk élő emlékek alapján a múltat, reimélve, hogy a jelen és a jövő ennél jobb és szebb lesz. Ezen a napon az új esztendőre mindig több szépet és jót kívánunk szeretteinknek.

A reménység sugaraí hitünknek szárnyakat adnak. Tele akarattal, bizalommal, reménység lelkét vidámító, szívet melengető érzésével szeretnénk útra kelni. Reménység nélkül életünk elképzelhetetlen lenne. Igyekszünk együtt lenni szeretteinkkel, hogy megoszthassuk velük terveinket. Ha ez valami okból mégis lehetetlen lenne, megpróbáljuk levél által köszönteni őket. Igénybe vesszük lehetőségünkhöz mérten a telefont is, mert az élő szó pótolhatatlan.

A reménység és az öröm pillanatait azonban beárnyékolja a jövőtől való félelmünk, aggodásunk. Ezért egy kicsit szorongunk is, ha a jövőt fürkesszük. Szeretnénk belepillantani akár egy szempillantásra is, mert azt hisszük, ettől több lenne a nyugalomunk. Isten azonban elfedi fürkésző szemeink elől a jövőt, s ezáltal sok csalódástól megment bennünket. Egyre több kérdés merül fel bennünk a mával, a holnappal és a holnaputánal kapcsolatban. Ezek ott zakatolnak lelkünk mélyén, hangjuk, mint a vonat zakatolása, visszhangzik bennünk. Vajon mit tartogat számunkra ez az esztendő? Mi ér bennünket? Mi éri a számunkra mindennél kedvesebb családunkat? Vajon rokonainknak, kedves ismerőseinknek milyen nehézségekben, milyen örömegekben lesz részük? Hány és hány megfogalmazott és meg nem fogalmazott kérdés nyugtalanítja most és majdan életünket? Ezek mind olyan kérdések, melyek válaszra várnak. Biztonság és bizonytalanság. Vajon győzni tud-e mindezekben a hit? Lesz-e elegendő erőnk mindenben a helytállásra? Vajon ki éli meg ennek az esztendőnek utolsó napját is? Ki hagy itt bennünket örökre? Kít kísértünk majd el utolsó útjára? Vajon kicsoda tud választ adni ezekre és ezekhez hasonló, ezután felmerülő kérdésekre?

Senki más, mint Isten. A minden bölcsesség Forrása, aki örökkévaló szeretettel szeret bennünket. Egyedül Ő tudja eloszlatni félelmeinket, egyedül Ő tudja megválaszolni kérdéseinket bölcsessége szerint. Ezen a mai napon, az év első napján Ő az, aki útravalóval szeretne megajándékozni minket. Ezért figyeljünk útmutató, biztató, vigasztaló szavára.

II.

Kérdéseink teherként nehezednek szívünkre. Igénk arra hívja fel figyelmünket, hogy ezeket a terheket meg lehet osztani, le lehet tenni Isten kezébe. Miként? Figyeljünk csak igénk szavára. „*Mi is, akiket a bizonyágtévőknek akkora fellege vesz körül, tegyük le a ránk nehezedő terhet, és a bennünket megkönyékező bünt és állhatatosan fussuk meg az előttünk levő pályát.*”

Az egyik meglepetés, amit ma itt és most hallanunk kell az, hogy nem vagyunk magunkra hagyottak, ahogyan mi ezt nehéz pillanatainkban gondolni szoktuk. Sokan vannak, akik Isten kegyelméről bizonyosságot tesznek előttünk, mellettünk, körülöttünk. Figyeljünk rájuk! Példájuk bátorítson bennünket! Életükből szemlélhetjük, miként gyakorolják a Krisztussal való járást, a rá való figyelést. Figyeljük, hogy életük minden terhet, minden megkörményező bűnt hogyan tesznek le Krisztus elébe. Ennek felmérhetetlen ereje van, mert szabaddá válik ezáltal életük. A bűn és a Sátán ellen szabad lelkiismerettel vehetjük fel a harcot. A harcos, miközben harcol, figyel vezetője harci jeleire és küzdőtársaira, engedelmeskedik vezetője parancsának. Figyeljünk Krisztusra, mert Ő mindannyiunk Fővezére, aki mindig mellettünk áll. Teljes bizalommal, kételkedés nélkül figyelhetünk rá. Ő a hit szerzője és beteljesítője, aki vállalta a keresztyalázatát. Mindezt a mi megmentésünkért cselekedte. Áldozata által megmentett bennünket. Őrá tekintünk ezen a mai napon és ennek az esztendőnek minden napján. Tegyük le minden terhet, minden őszentendőből átmentett, számunkra sokszor nagyon kedves bűnt elébe. Higgyük el, Ő meg tud szabadítani bennünket minden terhünktől, minden bűnünktől.

A sportolók, mikor az arénában rajthoz állnak, mindent letesznek, ami meggátolhatná őket a versenyzésben. A felesleges teher akadályozná őket a küzdelemben. Nem lenne szabad úgy kezdeni egy évet, hogy terhet, bűnt átmentünk az őszentendőből az újba, mert ez meggátol az Istennel való járásunkban, elrabolja szívünk tisztaságát, örömet. Letört lelkű, megkeseredett szívű emberekké formál, akik sem örülni, sem hinni nem képesek a jövőt kezében tartó Istenben.

Nehéz és fájdalmas ezeket a szálakat elszakítani, mert egész emberi valónkat érintik és életbevágóan fontos dolgokat szüntetnek meg, ugyanakkor újakat indítanak el bennünk. A magzat az édesanya szíve alatt a köldökzsinór által él, amíg a világra születik. De megszületése pillanatában a köldökzsinórt el kell vágni. Az újszülött csak így maradhat életben. Új élet így kezdődik el számára, melyben szembe kell néznie és meg kell küzdenie az élet sokféle, új nehézségével. Le kell zárnia a múltat és fel kell építenie a jövőt. Ezen a mai napon, Isten segítségével, mindannyian le kell zárunk a múltat. Helyébe kezdjük el felépíteni az újat. Minden kezdet nehéz, melyben sok belső és külső, látható és láthatatlan sebet kaphatunk.

Bármennyire szeretnénk megváltoztatni ezt a helyzetet, nem tudjuk. Állani kell a nagy tusát! Még sokszor kívülről nem látható, de belül vérző lélekkel is állhatatosnak kell maradnunk.

III.

Áldott orvosunk életünk minden sebet gyógyítani tudja. Minden nehéz pillanatunkban rá gondolhatunk, ahogyan igénk utolsó versében olvashatjuk: „*Gondoljatok rá, aki ilyen ellene irányuló támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjete.*” Bizony megfáradnak és meglankadnak még a legkülönbek is, meg-inognak még a legerősebbek is. Megingunk mi magunk is. Óvjon azonban bennünket Mennyei Édes Atyánk attól, hogy úrrá legyen rajtunk a mindent megbénító csüggedés!

Év elején sok tervet szövögetünk magunkban. Szeretnénk azokat, ha nem is teljességükben, de legalább döntő többségükben megvalósítani. Nem minden válik valóra ezekből. Mit teszünk? Elcsüggedünk? Perlekedünk Istennel, mint a gyermek szüleivel?

Isten nem kívánságaink teljesítője. Nem nyújthatjuk be neki saját kényünk-kedvünk szerint a listát meghallgatás, teljesítés végett. Ő szuverén Úr, aki egész emberi életünk gondviselője. Többet szeretne adni minden általunk elképzelt földi jónál. Imádságainkat, kéréseinket kipótolja, és azt is megadja számunkra, amit nem kérünk Tőle ennek az esztendőnek első napján. Mit is kérünk ezek ismeretében Tőle az esztendő első napján? Mi

lenne előtte kedves és akaratának megfelelő? Mind olyan kérdések, melyekre szeretnénk tudni a választ, hogy lelkünkben meg ne fáradjunk és el ne csüggedjünk. Kérjük az Urat, hogy legyen tanítónk, és tanítson bennünket imádkozni ebben az esztendőben. Kérjük, legyen továbbra is velünk, szereteteinkkel, anyaszentegyházunkkal, népünkkel, ezzel az egész világgal. Fogja kezünket, erősítse hitünket az újesztendő örömei és megpróbáltatásai között. Ha megegyezik akaratával, engedje meg, hogy találkozhassunk nemcsak az esztendő első napján, hanem a végén is, lélekben gazdagabban, hitben erősebben. Ezért imádkozzunk. Ámen.

Menjünk gyakrabban bogárvadászatra!

A gyerekek a szeretetet úgy betűzik, hogy I-D-Ő.

Egy őszi délután nagyon siettem haza az egyetemről, ahol dolgoztam. Gyors vacsorát készítem, megfenyegettem kilencéves lányomat, Christit, hogy azonnal csinálja meg a házi feladatát, „mert különben...”, alaposan leszidtam Delt, a férjemet, mert a sáros cipőit az új szőnyegen hagyta. Azután megszállott módjára nekiálltam kiporszívózni az előszobát, mert néhány tiszteletreméltó hölgyet vártam, hogy odaadjak nekik egy csomó viszonylag jó állapotú használt ruhát valami nemes célra. Bejelentkezett egy végzős diákom estére, aki a szakdolgozatát írta – biztos voltam benne, hogy értékes kutatási anyag lesz belőle.

Egy lélegzetvételnyi szünetet tartottam, amikor meghallottam Christi hangját. A bárátnőjével beszélt telefonon. Ilyesmiket mondott: „A mamám takarít. Valami ismeretlen nénik jönnek hozzánk délután használt ruhákért meg jön egy egyetemista is, aki a szakdolgozatát írja nem, nem tudom, mi az a szakdolgozat. Csak azt tudom, hogy a mama nem csinál semmi fontosat és nem fog eljönni velem bogárvadászatra.”

Mire Christi letette a kagylót, már bele is bújtam a farmeromba és a régi teniszcipőmbé, rávettem Delt, hogy öltözzön át ő is, kiragasztottam az ajtóra egy üzenetet a diák részére, hogy mindjárt visszajövök. A használt ruhát egy kartondobozban kivettem a verandára és rátűztem egy cetlit, hogy „Del, Chris és én elmentünk bogárvadászatra”

Prédikációk az egyetemes imahétre

Az egyetemes imahét igehirdetési terve

Imahét 2005

**Más fundamentumot senki sem vehet azon kívül,
amely vettettet, mely a Jézus Krisztus**

1Kor 3,11

1. nap. Vasárnap. Lelki nagykorúságra hivatunk el. 1Kor 3,1–4
Hós 2,21–23 Azt (fogom) mondani Lo-Ammninak: én népem vagy te.
Zsolt 24 Kicsoda megy fel az Úr hegyére?
Kol 1,25–28 A titok, amely el volt rejtve ősidők óta.
Jn 15,1–8 Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők.
2. nap. Hétfő. Isten az, aki a növekedést adja. 1Kor 3,5–9
1Móz 1,26–2,9 Ültetett az Úr Isten egy kertet Édenben.
Zsolt 104,24–31 Újjá teszed a földnek színét.
Róm 8,14–25 A teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.
Luk 8,4–15 Ezek azok, akik hallották az igét... és gyümölcsöt teremnek.
3. nap. Kedd. Krisztus a fundamentum. 1Kor 3,10–11
Ézs 28,14–16 Ímé, Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal.
Zsolt 118,16–24 A kő, amelyet megvetettek, szegletkövé lett.
Ef 2,19–22 A szegletkő maga Jézus Krisztus.
Mt 7,24–27 A kősziklára épített ház nem dől össze.
4. nap. Szerda. A fundamentumra kell építeni. 1Kor 3,12–13
Neh 2,17–18 Jertek, építsük meg Jeruzsálem kőfalát.
Zsolt 127 Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon építői.
1Kor 12,4–11 A Kegyelmi ajándékokban különbség van, de ugyanaz a Lélek.
Mt 20,1–16 A gazdaember kiment, hogy munkásokat fogadjon az ő szőlőjébe.
5. nap. Csütörtök. Isten megítéli a mi építésben hozott erőfeszítésünket. 1Kor 3,13–15
1Móz 4,2b–10a Őrizője vagyok-e én az én atyámfiának?
Zsolt 51,1–4. 9–13 Egyedül ellened vétkeztem.
Fil 2,1–5 Egymást különbeknek tartván ti magatoknál.
Mt 25,14–30 Egy ember elosztotta vagyonát az ő szolgálói között...
6. nap. Péntek. Ti Isten temploma vagytok. 1Kor 3,16–17
1Móz 1,26–27 Teremté Isten az embert az ő képére.
Zsolt 8 Micsoda az ember...?
1Pt 2,9–10 Most Isten népe vagytok...
Mt 16,24–27 Ha valaki jőni akar utánam...
7. nap. Szombat. Bolondság és bölcsesség, élet Krisztusban. 1Kor 3,18–20
Jób 32,7–22 A Mindenható lehelése, ami értelmet ad neki.
Zsolt 14,1–7 Az Úr letekintett, hogy lássa, ha van-e Istent kereső.
1Kor 1,17–30 A világ bolondjait választotta ki magának Isten, hogy megszégyenítse a bölcséket!
Mt 10,17–25a A ti Atyátok Lelke az, aki szól tibennetek.
8. nap. Vasárnap. Ti pedig a Krisztuséi vagytok. 1Kor 3,21–23
Ézs 44,1–8 Én vagyok az első és az utolsó.
Zsolt 89,1–4 Az Úr rendíthetetlen szeretete megmarad örökké.
Jel 4,1–11 Annak imádása, aki örökkön örökké él.
Mk 9,33–35 Ha valaki első akar lenni, legyen utolsó.

Bevezetés az imahét témájába

Az a helyzet, amelyben ezt a témát meghatároztuk, az egyház növekedésének új lehetőségét kínálta. Az egyházak Szlovákiában már több mint egy évtizeddel ezelőtt átéltek a megújulást. Négy évtizedig olyan helyzetben éltek, amely ugyan megengedte az egyházaknak, hogy működjenek, de a növekedést korlátozta a társadalomban a bizonyágtétel területén. Az Imahét témájának kidolgozása során a szlovák előkészítő csoport a következő kérdésekre kívánt válaszolni:

1. Mi az az alap, amelyre az egyházak megújulása épülhet?
2. Van-e lehetőség az egységben való növekedésre is, mint ahogyan a különböző tradíciójú felekezetek növekednek?

3. Mik azok az eszközök, amelyek az egyház szolgálatának megerősítését segítik?

Az Újszövetség megőrzött olyan leveleket, amelyeket a gyülekezeteknek írtak, s amelyekben bátorították a lelki növekedést, mivel olyan világban éltek, amely gyakran ellenséges volt az evangélium értékei iránt. Ezek közül a levelek közül az első: a korinthusi keresztényekhez írott első levél, amelyből az előkészítő bizottság tagjai a vezérigét választották. A következő reflexiók mind teológiai, mind pasztorális szempontból bevezetést jelenthetnek évi témánkhoz. A nyolc imaheti nap elsősorban a szlovák kontextusból merít, valamint a keresztyén felekezetek legutóbbi élményeiből. Ezek a kérdések minden egyház számára és minden keresztyén közösség részére kihívást jelenthetnek éppen abban az összefüggésben, amelyben élnek, akár növekednek, akár nem.

A hitben való növekedés az egységben való növekedést is jelenti

Amikor szlovák növekedési élményeinkről beszélünk, világossá válik, hogy ez a növekedés valóban ajándék minden szlovákiai egyház számára. Sokan, akik 1989 előtt távol tartották magukat az egyházi közösségektől, kezdtek újra az egyházakhoz fordulni, választ várva az élet legfontosabb kérdéseire. Ez egyúttal azt is jelentette, hogy az egyházaknak meg kellett tanulni, miként lehet hitelesen válaszolni és közvetíteni az evangéliumot a növekedésnek ebben a szakaszában. Helyzetünk nagyon hasonló volt ahhoz, amelyben Pál apostol megpróbálta segíteni a korinthusi gyülekezetet a növekedés stádiumában.

A növekedés folyamata azonban nincsen hátralépések és problémák nélkül. Pál apostol is észrevette, hogy a korinthusiak valójában még nem voltak készek arra, hogy komoly „eledelről” gondoskodjanak a hit növekedésének e szakaszában. Az a normális és megszokott, hogy a növekedés a tejnek italával kezdődik. Egy idő múlva azonban, amikor a szervezet még nem képes feldolgozni a kemény eledelt, kiderül, hogy valami hibás és egészségtelen történik a Krisztus-test számára.

Pál apostol egy nagyon erős kifejezést használ itt arra, hogy jellemezze Korinthus népét. „A hús-test népének” nevezi őket, mivel úgy látja, hogy még hiányzik belőlük a lelki érettség. Még mindig úgy élnek, amint az jellemző az emberi hajlamra, nevezetesen: az irigységre, egymás közti viszályra, veszekedésre, stb. (1. nap). Hogyan használhat Pál apostol ilyen erős szavakat a hívek jellemzésére, akiknek az egyháza gazdagon megajándékozott különböző lelki ajándékokkal, és élettel teli a közösségi életük? Ő maga ismeri ezt a gazdagságot, és beszél is róla (1Kor 14).

A lelki érettség hiánya nem volt magától értődő, a könnyelmű gondolatok és a látható erő hiányában azonban már világos. A gyülekezet gazdag volt lelki ajándékokban és jócselekedetekben. Nem voltak sem szegényebbek vagy gyöngébbek, mint bármelyik más gyülekezet ebben a tekintetben. Mégis Pál úgy írja le ezt az egyházat, mint „testi”

egyházat, vagy „csecsemő szinten” élő egyházat. Miért? Mert híjával voltak az egymás közti egységnek.

A szlovákiai egyházak ezért megkérdőjelezték önmagukat, mennyire volt hiteles a növekedésük az elmúlt tizenöt év alatt, az új szabadság és az új lehetőségek világában? Mit ér a sok eredmény, ha még mindig feszültségek vannak egymás között és a különböző felekezetek között? A szlovákiai egyházak felismerték: szükség van imádságra a hitben való növekedésért, amelyet elsősorban az jellemez, hogy a szolgálatban (istentiszteleti életben) és a kölcsönös megértésben is egyaránt növekednek.

Az alázatos szolgálat egyesít

A Korinthusban tapasztalható szakadások oka nem csupán a hit alapjának megvetésében keresendő. Korinthusban az igazi probléma az volt, hogy nem hagyták maguk mögött az emberi magatartás régi, meg nem váltott formáit. A sokféle lelki ajándék ellenére, amivel a korinthusiakat megáldotta Uruk, valami hiányzott: nem voltak egységek, nem voltak azonos véleményen és nem ugyanaz a cél lebegett előttük. Pál apostol ily módon megkérdőjelezi keresztény életvezetésüket. Nem esik csapdába, az irigység törébe, amelybe más vezetők gyakran beleestek, amikor valósággal imádták őket, de ugyanakkor csak azokkal azonosították magukat, akik hozzájuk tartoztak. Ezért int arra Pál apostol, hogy sem ő, sem Apollós nem vezetők, akikhez az embereknek tartozniuk kellene, ők csupán szolgák, akik által mások hitre juthatnak (1Kor 3,5). Ez a szolgálat nem saját erejükből fakad. A szolgálat betöltésében teljesen függtek az Úr kegyelmétől. Úgy végezték a szolgálatot, amint az Úr kinek-kinek adta azt.

Ez a magatartás alázatot mutat, ugyanakkor nagyságot is. Pál szolgálat-felfogása különbözik minden világi perspektívától. Általában a szolga kifejezés éppen az ellentétet jelenti, mintha rászorulnának egy másik úr szolgálatára, itt azonban Jézusról van szó, aki az egyházban fontosabb, mint ők, és mégis azt tanítja nekünk (Mt 20,28): „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon másoknak.” Ez az új jézusi rend: az Úr szolgálni jött. Ezért minden lelki ajándék, amit nyert a gyülekezet, szükséges, hogy beleilleszkedjék Isten szolgálati tervébe, ami így visszautal a lelki ajándékok szerzőjére.

Pál apostol úgy érti, hogy ennek a szolgálatnak a gyümölcse különböző lehet ugyan, mégis az együttműködést építi. Ez az valóban, amit a szlovák kontextusban valósággal megélték az egyházak az új helyzetben: nevezetesen a nép megmozdult (migráció), és a lelkészek gyakran már nem látták az általuk plántált ige gyümölcseit (városba áramlás). Úgy, amint a páli kontextusban a plántálás (ültetés) szükséges volt a napi növekedéshez, de nem ugyanazok arattak, mint akik plántáltak. Nálunk a múltban az emberek megmaradtak saját falujukban vagy városaikban, és így a lelkipásztorok jól kezelték lelki szükségleteiket a plántálástól kezdve (az evangélium magjáról van szó) egészen a gyümölcsérésig, és így aratásra készen álltak. Ma a növekedésben sok más tényező is benne foglaltatik, és ez a folyamat nem problémamentes. Még az azonos felekezetű gyülekezetekben is feszültségekhez vezetett, sőt, még a szolgálattevők között is nézeteltérések voltak, amint ez Korinthusban is történt. Gyakran feledésbe merül, hogy a szolgák nem képesek arra, hogy növeljék a hitet, mert „egyedül Isten adja a növekedést” (2. nap).

Ez a helyzet elcsendesedésre és őszinte kérdésre ösztönöz: milyen mértékben okoznak feszültséget a tanításbeli különbségek? Milyen szerepet játszik még mindig az irigység közöttünk? Milyen mértékben beszélhetünk hatalomvágyról, amely cselekedeteinket irányíthatja, ahelyett a szándék helyett, hogy szolgálatra lennénk készek? Pál apostol hasonló helyzettel nézett szembe a korinthusi keresztyének között. Az ő megoldása az volt, hogy csak az alázatos szolgálat tud egyesíteni. Ez az, ami az egyházak számára ma

tanulási folyamat közös életükre vonatkozóan. Fel kell ismernünk, hogy mi munkatársak vagyunk, akik együtt dolgozunk Istennel, mindegyikünk csak ugyanarra a fundamentumra építhet, amelyet Isten vetett, nevezetesen Jézus Krisztusra. Ennek ismeretében képesek lehetünk arra, hogy egymást támogassuk és aszerint cselekedjünk, amint az Isten kegyelme által számunkra külön-külön megadatott (3. nap).

Szolgálatunk ugyanarra a fundamentumra épít

Szolgálatunk felelőssége nagy. A fundamentum már megvetetett, de az építkezés attól függ, hogy az építők milyen munkát végeznek, és hogyan használja mindegyikünk azt az ajándékot, amit Isten éppen neki adott. Pál apostol később ebben a levelében hivatkozik arra, hogy a lelki ajándékok között és a szolgálatok között is különbségek vannak, de mindegyik ajándékozója ugyanaz az Úr, aki áldásul adta ezeket. Ugyanaz a Lélek adja a különbségeket is a közös jó és a Krisztus-test egysége érdekében (1Kor 12,4 és kk). Ezeket az ajándékokat kell megfelelően használni az építés céljára, az egyházak épülésére, hídverésre, amint ezek a reménység jelei és egyúttal a Krisztusban való egység gyümölcsei (4. nap).

Ami világos Pál apostol számára, és érvényes a mi helyzetünkben is az, hogy a munka, amit elvégeztünk az építés során, egykor napvilágra kerül és kipróbáltatik. A múltban az egyházak saját köreiken belül tevékenykedtek, szolgáltak, saját céljaikat valósították meg, és nem úgy hirdették a megfeszített és feltámadott Krisztus evangéliumát, mint ami a keresztyén életnek egyedüli fundamentuma. Pál apostol úgy tekint magára, mint akinek egykor számot kell adnia Isten előtt mindarról, amit tett, amire jutott. Ugyanilyen módon az egyházaknak is tudniuk kell, hogy számadással tartoznak Istennek, sőt egymásnak is, mint akik munkatársak a szolgálatban. Az így végzett munka tanítványságuk minőségét hozza nyilvánosságra (5. nap).

Hogy a Korinthusban élő keresztyéneket bátoríthassa Pál apostol, szüksége volt arra is, hogy megerősítse őket: tudatosítsa, kik is ők valójában. Mivel a Lélek ajándékát kapták, „Isten templomává” lettek, és Isten képmását hordták. Ez valóban kihívást jelentett a Krisztus-követők számára, hogy egységben éljenek a Lélek által, aki őket Krisztussal, az egyetlen igazi fundamentummal egyesítette (6. nap).

Emberi tapasztalatainkból és átélt történelmünkéből következően már kezdjük látni eddigi útjaink ostobaságát, amellyel szakadásokat okoztunk mindazok között, akik Krisztust kívánták követni. Ez a bolondság az, amivel Pál apostol ebben a levélben a korinthusiak megfeddését kezdi, és inti őket a megegyezésre és arra, hogy tartsák távol magukat minden megosztottságtól, mivel szükséges, hogy azonos véleményen legyenek és azonos célokat szolgáljanak (1Kor 1,10). Mi, Krisztus egyetlen egyházából sokféle szakadást hoztunk létre, különböző véleményekre alapoztunk, nem volt azonos meggyőződésünk, sőt gyakran egymással szemben munkálkodtunk. Lehet ezt úgy is tekinteni, mint annak eredményét, hogy egy olyan világban élünk, amelyben a különböző irányzatok, mint pl. az individualizmus és a versenyszellem már bölcsességnek számít. Ezzel szemben hirdeti Pál apostol annak a Krisztusnak az üzenetét, aki megalázta magát, elfogadta a mi emberi gyengeségeinket egészen a halálig, így nyilvánította ki „mindazt, amit elkészített Isten azok számára, akik szeretik Őt” (1Kor 2,9) (7. nap).

Pál apostol kapcsolatot teremtett a különböző munkatársak között, akik az evangélium szolgálatában álltak. Ilyen módon közösséget hozott létre az univerzális és kozmikus egység kontextusában. Biztosítja azokat, akik különböző időkben és különböző módokon építenek az egyetlen fundamentumra, hogy összetartoznak egymással és Krisztussal, vagyis Krisztusból valók. Ha mi ma Krisztushoz tartozunk, úgy egyúttal Istenhez tartozunk. Pál ismeri, Isten hogyan működött már a teremtésben Krisztus által, és hogyan tesz

újja mindeneket, kiengesztelve mindeneket. Szolgatársakként egyesülünk akkor, amikor felismerjük, hogy a mi szolgálatunk Krisztusban indul és Isten irányába halad, aki maga helyezte le hitünk egyetlen fundamentumát, és akitől a mi egységünk is származik (8. nap).

Az imahét nyolc napja felhívás, hogy figyeljünk egymásra, különböző egyházak és felekezetek, és kérjünk áldást másokra is, lássuk meg, hol és miben tudunk növekedni együtt az egységben.

Bibliai textusok, magyarázatok és imádságok a nyolc napra

Első nap

Lelki érettségre hívatatok (1Kor 3,1–4)

Bibliaolvasás:

Hós (Hoz) 2,21–25 A „Nem népem”-nek ezt mondom: Népem vagy.

Zsolt 24 Ki mehet föl az Úr hegyére?

Kol 1,25–28 Az örök idők óta rejtett titok.

Jn 15,1–8 Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők.

Elmélkedjünk együtt!

Pál apostol levelet írt a korinthusi gyülekezetnek. Ez a közösség nagyon fontos szerepet játszott a hit alapjainak lerakásában. Pál lelki érettségre biztatja a korinthusiakat. Hálát ad Istennek azokért a lelki ajándékokért, melyeket ez a közösség kapott. Ugyanakkor szembesíti őket a köztük lévő szakadásokkal: Én Pálé vagyok, én Apollósé, én Kéfése, én pedig Krisztusé. Hát részekre szakítható-e Krisztus?

Az ószövetségi héber hagyományban Isten olyan neveket ad az embereknek, amelyek azok lelki állapotáról beszélnek, hogy őket kitartó hűségre vagy megtérésre hívja. Ezért nevezi Pál a korinthusiakat testieknek, Krisztusban kiskorúaknak, és sajnálkozik azon, hogy nem szólhat hozzájuk, mint lelkiekhez. A gyülekezeten belüli csoportosulásokat az éretlenség bizonyítékainak látja, mert nem Krisztus indulata van bennük. Szavai nyerek, mert magatartásuk éles ellentétben áll keresztény elhívásuk nagyszerűségével és isteni eredetével: ők Isten temploma, melyben a Szentlélek Isten lakik; ők Krisztushoz tartoznak, akiben minden ajándék az övék. Ez a Krisztussal való azonosulás magával hozza a missziót is: Pálon keresztül kijelentést kapnak az örök idők óta elrejtett titokról, hogy annak sáfárai legyenek, és hirdessék Isten Krisztusban adott szabadítását, és arról átformált életükkel is tanúskodjanak.

Jegyezzük meg azt is, hogy a korinthusi szakadások és konfliktusok az evangélium hirdetéséből származtak: Én Kéfése vagyok, én Pálé. Itt találkozunk a későbbi szakadások előjeleivel, melyek a történelem során sebeket okoztak Krisztus Testén, annak az apostolok által felépített egységén. A mai keresztyének, akik az egyház egységéért küdenek, eljutottak a korai egyház hitének egyre mélyülő megértéséig. Pál kérdése velünk él: „Hát részekre szakítható-e Krisztus”? A lelki érettség fontos eleme a Krisztus által adott egység visszanyerése és megvalósítása. Milyen mértékben származnak szakadásaink hitben való éretlenségünkől és beszűkülő keresztény látásunkból? Hogyan akadályozza szétszakadozottságunk Krisztus gyógyító és megbékéltető missziójának továbbvitelét mai összetört, nyomorult világunkban?

Imádkozzunk!

Kegyelmes Isten, hívj bennünket továbbra is lelki érettségre. Te magadénak akarsz nevezni bennünket. Nyisd ki szívünket és értelmünket elhívásunk nagyszerűségének

látására. Add, hogy Pállal, Apollóssal és Kéfással közösségben járassunk, hirdethessük megváltó művedet, és magunkat is odaszánjuk a Te szolgálatodra. Ámen.

Második nap

A növekedést Isten adja (1Kor 3,5–9)

Bibliolvasás:

1Móz (Ter) 1,26–2,9 Ültetett az Úristen egy kertet Édenben.

Zsolt 104,24–31 Megújítod a termőföld felszínét.

Róm 8,14–25 A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését.

Lk 8,4–15 Akik hallják az igét... termést hoznak.

Elmélkedjünk együtt!

A korinthusiakhoz szólva Pál használja a plántálás és a növekedés jól ismert képeit. Ez a földművelésből vett hasonlat Istennek az emberek – így a korinthusiak – közt végzett munkáját illusztrálja. Isten szolgákat hív el munkatársakul.

A korinthusiakhoz hasonlóan Isten minket is hív, hogy eszközök, hűséges szolgák legyünk, akiket munkánk szerint ítél majd meg az Úr. Nagyon fontos feladat Neki szolgálni, valamint felelősséget vállalni az Ő dicsőségére végzett munkáért. Fel kell ajánlani talentumainkat Annak, akit szolgálunk, és minden képességünket az egyetlen fundamentumra, Jézus Krisztusra kell ráhelyezni, hogy az épület a szeretetteljes szolgálatban épüljön fel.

Isten a világot jónak teremtette. Erről értesülünk Mózes első könyvének első fejezetéből. Az emberiség átlépte feladatkörének határait: lerombolta a tökéletes világot. Ezért kaptuk mi, keresztyének az elhívást a világ gyógyításának (Róm 8) szolgálatára. Ez a sokoldalú szolgálat egyesít bennünket. Ennek a szolgálatnak sok olyan részlete van, amely mind a felekezeti, mind a kulturális határokat meghaladja. A világ súlyosan sérült, mint a jerikói úton heverő ember. Nem szabad félni attól, hogy megérintsük világunk sebeit. Isten a mi szolgálatunkon keresztül kíván gyógyítani. A teremtett világ türelmetlenül várja a gyógyulást Istentől.

A keresett egység útján a keresztyének megmutathatják, hogy nemcsak Pálhoz és Apollóshoz tartoznak, hanem mindenekelőtt Krisztushoz. Egyedül Krisztus képes arra, hogy növekedést adjon az Atya szeretetében, a Szentlélek és a keresett egység szolgálatában. Ő az, aki az egész világot, különösen annak elesett népeit meg akarja szabadítani.

Imádkozzunk!

Ó, Isten, köszönjük Neked a bizalmat és az áldást, amit felajánlasz mindazoknak, akik Országodnak e világba való eljöveteleért fáradoznak. Segíts, hogy új utakat találjunk a körülöttünk élők közötti munkád végzésére. Add, hogy szolgáljunk, és ne azt keressük, hogy mások szolgáljanak nekünk. Add, hogy gyógyító erőd munkálkodjon közöttünk. Fiadban egy családként egyesülve szeretnénk hűséges sáfáraid lenni az Általad teremtett világban, hogy minden férfi és nő, nagyok és kicsik, minden ember megismerjen Téged az igazi, élő Szabadítót és Teremtőt. Ámen.

Harmadik nap

Jézus Krisztus a fundamentum (1Kor 3,10–11)

Bibliaolvasás:

Ézs (Iz) 28,14–16 Követ tesztek le alapul, szilárd követ, drága sarokkövet.

Zsolt 118,16–24 A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő.

Ef 2,19–22 A sarokkő maga Jézus Krisztus.

Mt 7,24–27 A kösziklára épült ház nem omlik össze.

Elmélkedjünk együtt!

Isten Krisztusban, a Szentlélek munkáján keresztül minden megkeresztelt számára közös alapot vetett. A keresztények ezért megerősíthetik Krisztusba vetett hitüket. Ő az egyetlen fundamentum, akire Isten egyháza épül. Mivel senki más nem vethet alapot, a keresztények együtt vallhatják: a fundamentum, amire hitük épül az, amit Isten Jézus Krisztusban cselekedett. Ez a meggyőződés a hála és az alázat forrása.

Az egyetlen fundamentumra való építés küzdelme közben sok keresztyént érnek kihívások. Más hangok kísértenek, melyek ellene mondanak Krisztusnak és elvetik őt. Ilyen helyzetben a keresztyének arra hívtak, hogy kovásszá legyenek a társadalomban abban bízva, hogy Isten kegyelme támogatja őket. Éppen ezért kísértések között sem szabad ingadozniuk a keresztyéneknek. Mivel Jézust sokszor elvetették a történelem folyamán, követőinek készen kell lenniük ugyanolyan próbák elhordozására.

Krisztus és az Ő tanítása alapján felhatalmazást és erőt nyerünk a mai társadalom kihívásaival való szembesülésre. Mi, keresztények, a világban való bizonyágtételünk kiindulásául nem félünk olyan eszközöket használni, amiket a világ haszontalannak lát.

Nekünk, keresztyéneknek, szükségünk van arra a meggyőződésre, hogy Jézus Krisztus, mint az egyetlen fundamentumra való építés kezdettől a végső cél megvalósulásáig magában foglalja Krisztus összes követőinek egységét.

Jézus Krisztus élete és tanítása egészen sajátos és mély alapozással mutatja meg nekünk minden közös cselekvés és minden egyéni tanúskodás jellegét. Krisztus szeretetének ereje nagy reménységgel tölt el bennünket, hogy bármi, amit az Ő nevében hozunk létre, túléli a nehézségeket, és megmarad, mert Ő a kezdet és a vég.

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! A Szentlélek munkájával megvetetted Krisztusban az egyetlen fundamentumot, akire egyházad épül. Köszönjük azt, amit Krisztusban értünk cselekedtélt. Köszönjük, hogy a romboló erők között is folyamatosan hordozod és óvod egyházadat. Segíts minket is kegyelmeddel, hogy arra az alapra építsünk, amit Te vetettél Jézus Krisztusban, a mi Urunkban. Ámen.

Negyedik Nap

A fundamentumra vagytok építve (1Kor 3,12–13)

Bibliaolvasás:

Neh 2,17–18 Jöjjetek, építsük fel Jeruzsálem várfalát.

Zsolt 127 Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.

1Kor 12,4–11 A kegyelmi ajándékok között különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz.

Mt 20,1–16 A gazda kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe.

Elmélkedjünk együtt!

Krisztus Isten ajándéka a világnak. Őbenne az egész emberiség üdvözítése és szabaddá tétele nyilvánított ki. Ő az Isten által adott új élet alapja és forrása. Semmit sem szükséges hozzáadnunk Isten ezen tökéletes ajándékához.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy passzivitásban és elkülönültségben maradjunk. Pál ír az alap felépítésére való odaszánásról. Ő megerősíti, hogy elhívásunk van, amire válaszolni kell. Arra hívatattunk, hogy Isten megújító munkájának munkásai legyünk, akik tevékenyek az Ő háztartásában.

Isten különféle ajándékokat adott nekünk (1Kor 12). Egyetlen célra kell ezeket felhasználni: Krisztust dicsőíteni, és békességének erejét hirdetni. Szolgálatunkban Isten szeretetének és Krisztusban való egységünknek tanúi vagyunk.

Az egyháztörténet arra tanít, hogy nem minden Krisztus nevében végrehajtott tett volt „Krisztus szándéka szerinti”. Sokszor Krisztust és az általa szerzett megbékélést is árnyékba borította az egyházban a fennhéjázás, a szakadások és hatalmi harcok. Az „egyházépítés” nem lehet egymás elleni felekezeti válaszfalak és saját „emlékműveink” építése.

A mai világban különösen szükség van arra, hogy az egyházak megmutassák: lehetséges egymáshoz hidakat építeni. Láttatnunk kell azt, hogy közös szolgálatunk a reménység jele és a Krisztusban nyert egység gyümölcse. Régi sebek gyógyulhatnak be, és lehetséges a mai változó társadalom kihívásaira együtt – egymás sajátos ajándékait tiszteletben tartva – felelni.

Krisztus az a fundamentum, akire állva egymás testvérei vagyunk. Ez Krisztus egy, igaz egyházának alapja, mely teljes szeretettel – Istenben bízva, Országának eljövételében reménykedve – fordul a szegények és az élet peremére szorultak felé. Isten megbékéltető szeretete szorongat bennünket, és vezet arra, hogy egyházaink együtt legyenek élő kövek Krisztus egységében. Így lehet a krisztusi fundamentum a világ számára is egyre nyilvánvalóbb.

Imádkozzunk!

Istenünk, köszönjük Neked ajándékaidat, a Krisztusban nyert életet és békességet. Te megajándékoztad egyházainkat a kegyelmi ajándékok változatos sokaságával. Add, hogy úgy tekintsünk sokszínűségünkre, mint közös gazdagságra, melyek háznak a jelen világban való építésében segítenek bennünket. Adj erőt, hogy tanúskodhassunk arról, ami egységünket erősíti és felbátorít arra, hogy szeretetedet hirdessük a körülöttünk élőknek. Ámen.

Ötödik nap

Isten ítéli meg építő fáradozásainkat (1 Kor 3,13–15)

Bibliolvasás:

1Móz (Ter) 4,2b–10a Őrzője vagyok én a testvéremnek?

Zsolt 51,1–4. 9–13 Egyedül ellened vétkeztem.

Fil 2,1–5 Különbnek tartsátok egymást magatoknál.

Mt 25,14–30 Egy ember átadta vagyonát szolgálóknak.

Elmélkedjünk együtt!

Különleges csoda az évezredek során, hogy Isten elhív és felhasznál embereket, hogy a világban végzett munkájának részeseivé váljanak. Az egyetlen fundamentum megépült, az arra való építés azonban állandó feladat!

Amikor Pál a korinthusiaknak erről beszél, hangsúlyozza, hogy Isten törődik a minőséggel. Megvizsgálja, hogyan végezzük az építés munkáját. Nem a mi munkánk eredménye az üdvösség, de szolgálatunkért felelősek vagyunk az Úr előtt.

Ezt a megmértetést Pál a hamarosan bekövetkező utolsó ítélet tisztogató tüzeiben látja. Ez számunkra is sürgető: minden alkalmat úgy kell tekinteni, mintha a legutolsó lenne. Nekünk valamennyiünknek oda kell majd állnunk az ítélőszék elé, ahol megmértetteünk, hogyan használtuk a kapott ajándékokat az Isten Országá építésére. Az Európai

Unióhoz most csatlakozó országok egyházai különösen érzik a szolgálat felelősségét népük új helyzetében. Nem akarnak egyetlen alkalmat sem kihagyni.

Számadással tartozunk Istennek és egymásnak. Különösen igaz ez egyházaink egymással való viszonyában az egység keresésére. A példázatbeli szolgákhoz hasonlóan ránk bízott a gazda tulajdona. Megkíváncsit, hogy jól gazdálkodjunk vele. Közös kincseink vannak: az élet ezen a törekény bolygón, segítségre szoruló testvérek a világ minden táján, az evangélium drága szavai, melyeket tovább kell adni. Ezek Isten egész népének adattak azzal a lehetőséggel együtt, hogy megosszunk egymással, amit kaptunk, és hogy tanuljunk egymás sikereiből és kudarcaiból. Isten megméri és megítéli, milyen hűséggel végezzük szolgálatunkat.

Imádkozzunk!

Istenünk, azzal, hogy Jézusban hozzánk jöttél, és azzal, hogy gyenge, erőtlén embereket használsz, sebezhető Istennek mutattad magad. Köszönjük, hogy még mindig bízol bennünk, amikor elvárod önmagunk felajánlását Országod építésének szolgálatára. Add, hogy készek legyünk figyelni akarataidra és szándékaidra. Nyisd meg szemünket, hogy lássuk a környezetünkben élők inségét és baját. Tégy képessé arra, hogy alázattal készek legyünk tanulni egymástól, egyek legyünk a kölcsönös felelősségben, és készek legyünk odaszánni magunkat a Te országod építésére a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Hatodik nap

Isten temploma vagytok (1Kor 3,16–17)

Bibliaviasás:

1 Móz (Ter) 1,26–27 Megteremtette Isten az embert a maga képmására.

Zsolt 8 Micsoda az ember?

1Pt 2,9–10 Isten tulajdonba vett népe.

Mt 16,24–27 Ha valaki én utánam akar jönni.

Elmélkedjünk együtt!

Az identitás utáni érdeklődés nem új. Az emberek mindig feltették a kérdést erről önmaguknak, és arra törekedtek, hogy identitásuknak megfelelően éljenek. A mai állandóan változó és sokszínű világban az önazonosság keresése igen fontos lett. Ezzel a problémával nemcsak egyének küzdenek, hanem közösségek, és így az egyházak is. Próbáljuk az azonosságunkat abban megtalálni, ami a többiektől megkülönböztet és egyedivé tesz bennünket.

Pál apostol – bár a 2000 évvel ezelőtti korinthusi keresztényekhez szól – arra figyelmeztet, hogy az azonosság kérdését egészen más nézőpontból kell kutatni: mi nem azért vagyunk mások, mert különbözünk a többiektől, hanem mert megkaptuk a Szentlélek ajándékát. Azt az ajándékot, ami a bűnbeesés előtt teljesen jelen volt minden emberben, mert Isten képére teremtettünk.

Isten temploma vagyunk – szent és méltósággal teli: senkinek nincs joga ahhoz, hogy lerombolja ezt a templomot. Azok vagyunk, akikkel Isten otthon akarja érezni magát, akik között az Ő jó Lelke lakik. Isten olyan közösséget akar velünk, ami magában foglalja és megkívánja az egymással való közösséget is. Mivel a közösségbe való hívás túllépi keresztény gyülekezeteink határait, megosztottságunk botránya és felelősségünk még nagyobb. Sürgetően szükségünk van az egységre.

Ugyanakkor a különbségek keresztényen azonosságunk részei, hiszen különféle helyzetekben és kultúrákban élünk; nők és férfiak vagyunk; saját élményeink és népünk történelme formáltak bennünket. Azonban bárhol éljünk is, bármilyen kihívásokkal kell is szembenéznünk, bármilyen talentumokat kaptunk, a Szentlélek egyesít bennünket, és

felkészít arra, hogy Istennek Jézus Krisztusban kinyilvánított szándéka szerint, szeretetadásra és -elfogadásra is kész közösségben éljünk.

Imádkozzunk!

Örökkévaló Isten! Te teremtetted az eget és a földet, Te alkottad az embert saját képedre, ezáltal Te adtál nekünk identitást és méltóságot. Köszönjük Neked az élet ajándékát, az életet, mely bennünket hozzád és teremtett világodhoz kapcsol. Segíts bennünket, keresztényeket és a gyülekezeteket, hogy befogadjuk ajándékaid teljességét, és így képesek legyünk legyőzni minden, a teljes életet korlátozó és kisebbsítő akadályt. Tölts be bennünket jó Lelkessel, hogy növekedhessünk Krisztus képére és így lehessünk annak hordozói a világban. Ámen.

Hetedik nap

Bolondság és bölcsesség - élet Krisztusban (1 Kor 3,18-20)

Bibliaviasítás:

Jób 32,7–33 A Mindenhatónak lehelete, ami értelmessé tesz.

Zsolt 14,1–7 Az Úr letekint a mennyből, hogy lássa, van-e aki keresi Istent.

1Kor 1,17–30 Isten a világ szemében bolondokat választotta ki, hogy megszégyenítsen a bölcseségek.

Mt 10,17–25a Atyátok Lelke szól általatok.

Elmélkedjünk együtt!

A demokrácia és a szabadság sok előnnyel jár, de kísértéseket is rejt magában. Ez mind az egyénre, mind az egyházakra érvényes. Az olyan országokban, melyek ősi idők óta keresztények, az egyházakat gyakran kísértette a hatalommal való visszaélés. Ennek következtében tevékenységük Isten ígéje helyett inkább emberi lehetőségeket kínált. Ma is megvan a kísértés, hogy a hatalmasokra és a többség által kínált előnyökre építsünk. Ellenkező előjelű kísértés lehet a társadalommal való párbeszéd hiábavalónak ítéltelése és feladása. A nekünk adott parancs az, hogy az egyetlen közös fundamentumra építsünk, és azt kínáljuk a világ számára: Jézus Krisztust, az Ő ígétét. Ez a feladatunk, és ezt semmilyen élethelyzet nem változtathatja meg.

A próféták mindig hangsúlyozták, hogy nem saját szavaikat, gondolataikat vagy véleményüket, hanem az Istentől vett Igét hirdetik. Jób is megértette, hogy a bölcsességet nem saját forrásaiból, hanem Isten ihletéséből lehet elnyerni.

Pál apostol ennek a bölcsességnek mélységeiben kutatott, hogy a megfeszített Krisztust hirdethesse. Úgy döntött, hogy Krisztuson kívül senkit nem ismer és nem hirdet. A keresztre feszített Krisztus üzenetéért kész volt arra, hogy kora bölcssei szemében bolondnak fog látszani. A korinthusiaknak azt írja, hogy Isten bölcsességének tetszett, hogy a Krisztus megfeszítéséről szóló „igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket” Ez megütközés vagy bolondság volt a kortársak szemében. Pál azonban azt mondja, hogy Isten bolondsága bölcsőbb az emberek bölcsességénél, és Isten erőtlensége erősebb az emberek erejénél.

Az evangéliumokban élénk állított Krisztus nem egy félisten-hérosz, hanem olyan valaki, akinek hatalma nem e világból való. Ő kinyújtja kezét a társadalom peremére kerültek felé; megérinti a haldoklókat; megbocsátja a bűnöket akkor is, amikor az igazak és kegyesek szerint a bűnbocsátnak nincs helye. Ez az az Isten, aki belépett a világba, hogy az emberiség poros útjain járjon! A keresztről szóló beszéd ránk, mai keresztényekre is bízott. Az egymástól e világ bolondságában szétszakított egyházak egységkeresése bolondságnak tűnhet. Azonban a háborúk és erőszak által szabdalni emberi világban a béke és a megbékélés keresése az egyetlen bölcsesség. A kereszt fényében lesz láthatóvá közös bizonyoságtételünk fundamentuma. Krisztusban Isten kinyújtotta kezét az

emberiség felé. Bennünket is küld az Őt keresőkhöz, hogy hirdessük: az élet útja a megfeszített és feltámadott Krisztuson át vezet.

Imádkozzunk!

Ó, Isten, tökéletes Bölcsesség és Igazság! Te ismertetted meg velünk szeretetednek bolondságát, amikor az emberek Egyetlen Fiadat, Jézust megfeszítették, és Te kihoztad őt a halálból. Ebben értettük meg végtelen bölcsességedet. Kérünk, vezess bennünket Fiad lába nyomán az életre vezető keskeny úton. Add, hogy egyházad hirdethesse a Jézus Krisztus keresztyén szerzett üdvösség jó hírét, ami az élet üzenete mindenki számára. Add, hogy egyházad hűséges maradjon Hozzád, az egyetlen Fundamentumhoz, és így vezesse a népeket Lelked bölcsességének megismerésére. Ámen.

Nyolcadik nap

Krisztuséi vagytok (1 Kor 3,21–23)

Bibliaolvadás:

Ézs (Iz) 44,1–8 Én vagyok az első és az utolsó.

Zsolt 89,1–4 Örökké tart kegyelmed.

Jel 4,1–11 Imádják az örökkön örökké élő.

Mk 9,33–35 Ha valaki első akar lenni, legyen az utolsó.

Elmélkedjünk együtt!

Krisztuséi vagyunk. Nem máshoz, hanem hozzá tartozunk. Egységünk alapja: a keresztségben Krisztus bennünket magáénak fogadott, és önmagával egyesített. Az egység, melyet Krisztusban egymással megosztunk, nagyobb a múltbeli és jelenlegi különbségeinknél, melyek egyházainkat ma is elválasztják.

Mivel Krisztuséi vagyunk, egymással is összetartozunk, és felelősséggel tartozunk egymás iránt. Ezért hív bennünket együtt mint munka- és szolgatársakat Testének, az egyháznak építésére. Ezért minden keresztyén és minden egyház arra kapott elhívást, hogy éljen és szolgáljon együtt bizonyágtétellel és a bajban lévők megsegítésével. Éppen ezért szakadásaink, széthúzásunk, személyeken alapuló megosztottságunk – még akkor is, ha a vezetők Pál, Péter vagy Apollós – Krisztusban való testvériségünknek, sőt magának Krisztusnak a tagadása.

Isten templomaként az egyház az istentisztelet helye. Közös istentiszteleteink Krisztushoz tartozásunk legfontosabb kifejezői. Minden közös istentisztelet a szakadásaink feletti győzelem, és a Krisztusban máris meglévő egységünk ünneplése. Egyek vagyunk mindazokkal, akik bárhol és bármikor a világon Krisztuséi voltak, és a Szentlélek erejében imádták Istent. Sajnos, nem mindig cselekszünk összhangban Krisztusban kapott egységünkkel. Nem vagyunk képesek az Úr asztalánál az Eucharisziát/úrvacsorát közösen ünnepelni. Ez a világ előtt is nyilvánvaló jele egységünk hiányosságainak. Ezen a területen nagyon sok a tennivaló minden egyház számára.

Mivel Krisztus tulajdona vagyunk, Istenhez tartozunk. Pál nagy bátorsággal állítja: „Minden a tiétek” Mi, Istennek az egész teremtettségre vonatkozó tervein belül együtt élünk és munkálkodunk minden munkatársunkkal és szolgatársunkkal. Isten a történelemben végzi üdvözítő, összetörteket gyógyító, háborúságban élőket békéltető, az egész teremtettséget megújító munkáját. Isten ugyanakkor ítéletet is gyakorol. Tudjuk, hogy építő munkánkat is megvizsgálja. Tudjuk azt is, hogy jön a végső ítélet, amikor számat kell adni cselekedeteinkről. Nem tudjuk, mikor lesz ez az ítélet. Azt azonban tudjuk, hogy az az Isten ítél bennünket, aki étellel és szeretettel teljes.

Hálát adunk Istennek minden, a teremtésben és a megváltásban adott ajándékáért, és dicsérjük Őt, aki bennünket Krisztusban Szentlelke által eggyé tesz. Legyen a mi egyházépítésünk, egységkeresésünk Istennek felajánlott, Őt magasztaló áldozat.

Imádkozzunk!

Szerető Istenünk! Köszönjük Neked, hogy Krisztusban eggyé tettél bennünket. Adj nekünk felismerést és bátorságot, hogy egyházadat egységben és szeretetben építhessük. Add, hogy életünkkel és egyházaink szolgálatával a Te szeretetedről tegyünk tanúbizonyságot. Ámen.

Dávid Prior

Pál első levele a korinthusiakhoz

1. Kiskorúak és felnőttek (3,1–4)

Pál panaszából (1) már észrevettük, hogy a korinthusi gyülekezet semmilyen értelemben nem volt *lelki*. „Egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk” – igen; „és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg” – igen (12, 13). De vajon a Lélek útmutatását is követik-e a korinthusiak, a Lélek erejével járnak-e, a Lélek egységének adják-e bizonyosságát? Nyilvánvalóan nem. Önmagukat nagyon is lelki embereknek, bölcs és tökéletes keresztyéneknek tartották, nem utolsósorban azért, mert közösségükben a látható lelki ajándékok sokaságát kapták. Pál határozottan kimondja: *Én tehát, testvéreim, nem szólhattam hozzátok úgy, mint lelkiekhez*. Tétovázás nélkül testvéreimnek szólítja őket, kénytelen megállapítani róluk, hogy még testiek (1), akik emberi módon viselkednek (3) és beszélnek (4). Kiskorúaknak nevezi őket; Krisztusban kiskorúaknak, akik még beszélni sem nagyon tudnak a felülről származó valódi bölcsesség szerint.

Nyilván kezdettől fogva így volt ez Korinthusban: *Tejjel tápláltalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el* (2). Érdekes, hogy Pál szerint az újonnan hitre jutottakat „hússal” is és „tejjel” is lehet táplálni – de nem Korinthusban. Ők még nem bírták volna el, pedig évek is elteltek azóta, hogy megtértek Krisztushoz. „Pusztán az idő múlásából még nem születik keresztyén tökéletesség.” (Barrett)

Milyen alapon helyezi Pál e keresztyéneket egy szintre a Krisztus nélkül élőkkel? *Amikor ugyanis irigység és viszálykodás van közöttetek, nem testiek vagytok-e, és nem emberi módon viselkedtek-e?* (3) Az irigység mindennapos jelenség volt a korinthusi gyülekezetben. Mindig azt lesték, milyen ajándékot kapott a másik. Korinthusban kevés volt a szeretet, annál több a versengés. Mivel nem ismerték fel, hogy az olyan emberek, mint Pál és Apollós, más-más módon szolgálják az Istent – ezért egyéb nem telvén tőlük, pártokra szakadtak, és nem voltak hajlandók együtt lenni olyanokkal, akik más nézeteket vallottak.

Ez gyerekes viselkedés – mondja Pál. Szinte halljuk néma kiáltását: *Nőjetek fel! Ne viselkedjetek úgy, mint a gyerekek! Olyanok vagytok, mint a kisgyermek, aki nagy hangon követel valami játékszert, vagy toporzékolva kiabálja: „nem játszom veled, nem vagy a barátom!”* Ilyen a Krisztus nélkül és az Ő Szentlelke nélkül élő átlagember. Ahogy Jakab mondja: *„Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne kérkedjetek és ne hazudjatok az igazsággal szemben.”* (Jak 3,14)

2. Ültetés és öntözés (3,5–8)

Pál egyenesen a dolgok közepébe vág. *Hát ki az az Apollós, és ki az a Pál?* Ilyen leicsinylően kérdez, s ezzel szinte azonnal elvágja a személyi kultuszból eredő vitát. Némelyek az egyikre, mások a másikra néztek föl tisztelettel, Pál azonban félreérthetetlenül kimondja: *mindketten szolgák, diakonoi* (diakónusok) vagyunk. Az asztal mellett

állva várjuk, hogy szolgálhassunk nektek, várjuk Isten utasításait. Ha mi engedelmeskedünk az Ő kéréseinek, az a ti javatokra válik. Azt tesszük, amit Ő parancsol. Ő szabta meg a kötelességeinket.

Én ültettem, Apollós öntözte (8). Mindkét tevékenység létfontosságú. Mindkettő függ a másiktól. Nem jó, ha az egyik oda ülteti a magot, ahol a másik nem tud vizet adni neki, és az öntöző sem ér el sok eredményt, ha mindenüvé locsol, csak oda nem, ahová a magot vetették. Mindkét feladat fontos, mégis haszontalan önmagában, mert *csak Isten az; aki a növekedést adja*. Az is, aki ültet, és az is, aki öntöz, teljes mértékben Istentől – és a másiktól – függ: „Isten munkatársai” (9) az Ő szemében egyenlők, és egyenlő értéket képviselnek (8). Mindkettőnek keményen kell dolgoznia, és mindkettő remélheti, hogy végül megkapja a jutalmát (vö. 14): *mindegyik majd a maga jutalmát kapja fáradozásához méltóan* (8).

Döntő fontosságú, hogy a szolgálattételre tegyük a hangsúlyt, ha helyesen kívánjuk értelmezni a vezetés bibliai jelentését. Jézus pontosan ugyanezt tanította: „Aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál. Mert ki a nagyobb? Az, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Ugye az, aki az asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál.” (Lk 22,26–27) Megosztottság, viszálykodás és irigység azért támad az egyházban, mert egyes vezetők hatalmaskodnak a nyáj felett, és Isten népe gyakran – sajnos – épp így szereti; számára ez a helyzet kényelmesebb. Valódi tekintélyük azoknak lehet az egyházban és a gyülekezetben, akik odaszánják életüket a testvéreikért végzett szolgálatra, és a többiek rendelkezésre állnak. Minden más tekintély világi, és számunkra elfogadhatatlan.

Bár az apostol ezekben az igeversekben elsősorban csökkenteni igyekszik az egyéni vezetők jelentőségét, mégis érdemes rámutatni, hogy nem esik a másik végletbe sem, és nem kisebbiti túlságosan azt a szerepet, amelyet ő és Apollós tölt be. Sőt, hangsúlyozza, hogy a korinthusiak kettejük szolgálata révén jutottak el az Istenben való hitre (5: *szolgák csupán, akik által hívóvé lettetek; mégpedig ki-ki úgy szolgál, ahogy megadta neki az Úr*). Istenhez képest, „aki a növekedést adja” (7), jelentéktelenek, de a dolgok isteni elrendezésében igen fontos szerepet játszanak. Kinek-kinek saját feladata van, amely fáradságos munkát igényel (vö. 15,10; 15,58). Isten munkájához tehát nélkülözhetetlen az egyes emberek közreműködése: „Pál tiltja, hogy valaki a közösség ellenében érvényesítse magát, de azt is, hogy beleolvadjon a közösségbe.” (Barrett)

Ha ez a helyes értelmezése annak a szolgálatnak, melyet az Isten egyházában a vezetéssel megbízottak teljesítenek, akkor a korinthusiak nem mondhatják többé, hogy „én Pálé vagyok” és „én Apollósé” – úgy, hogy a hangsúlyt a személyes névmásra teszik. Mind Pált, mind Apollóst Isten ajándékozta a korinthusi gyülekezetnek, így is kell fogadni őket.

3. Alap és épület (3,9–17)

A 9. versben Pál a mezőgazdasági hasonlatról építészeti metaforára vált: *Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok*. Az épülethez szükség van alapra és felépítményre. Ahogy Pált Isten megbízta azzal a feladattal, hogy ültesse el a korinthusiak szívébe az evangélium magját, ugyanúgy az Ő kegyelme arra is képessé tette, hogy Korinthusban megvesse egy erős gyülekezet alapját.

Pál önmagát *bölcs építőmester*hez hasonlítja, aki minden tapasztalatát és tudását beleadja a munkába, és kijelöli a munkások feladatait. Az építész tudja a legjobban, hogy egymaga nem végezhet el mindent, hogy rá van utalva a munkatársak gyakorlottságára, szakképzettségére és kemény munkájára. Pál elvégezte a munka rá eső részét: világosan hirdette Jézus Krisztust, a megfeszítettet (2,2), s ezzel lefektette az alapot. Így akarta

biztosítani, hogy a korinthusi keresztyének hite szilárdan álljon Isten erejében magán Jézuson, az egyetlen biztos alapon (vö. 2,5 és 3,11).

Egyesek úgy beszéltek, mintha a korinthusi gyülekezeti élet alapköve maga Pál lett volna; emberi lény azonban nem tarthat életben egyetlen gyülekezetet, egyetlen keresztyént sem. A lelkeszek és igehirdetők elmennek, meghalnak – csak az a gyülekezet marad életben, amelyik Jézus Krisztusra épült. Meglehet, hogy itt burkoltan utalás történik a Péter-pártra, amely bizonyára úgy támaszkodott Péterre, a kősziklára, mint az egyház alapjára.

Ha készen van a biztos alap, fel kell húzni rá az épületet. Pál vetette az alapot, *de más épít rá* (10). Valójában többen is részt vesznek a korinthusi gyülekezet építésében, és Pál a levélben végig azt hangsúlyozza, hogy a gyülekezetet hitben és szeretetben kell fölépíteni. Elsősorban a 8., a 10. és a 14. fejezet foglalkozik ezzel a témával, de az egész levélben ott lüktet ez a gondolat.

A 12–15. verseket általában úgy magyarázzák, hogy itt az egy keresztyén ember életének a minőségéről van szó, amely majd az Úr napján mutatkozik meg. Ám a szöveg összefüggését figyelembe véve Pál tulajdonképpen arról beszél, hogy milyen minőségű munkát végeztek, akik hozzájárultak a gyülekezet felépítéséhez Korinthusban. *Vigyázzon mindenki, hogyan épít* (10) – Apollós, Péter, a helyi vezetők és mindenki, aki részt vesz a korinthusi gyülekezet életében.

Pál látja, hogy közeleg a nap (vö. 1,8), amikor nyilvánvalóvá lesz (13) minden keresztyén munkájának igazi értéke; mindenki megláthatja majd, *mivel tűzben jelenik meg. Hogy kinek mit ér a munkája, azt a tűz fogja kipróbálni*. Nem az számít majd, mennyire volt valaki sikeres, hatékony, népszerű, s hogy dicsérték-e az emberek. A felhasznált anyagokat vetik alá a próbának: *arany, ezüst és drágakő-e?* Netán kiderül, hogy nem egyéb, mint *fa, széna, szalma?* Beigazolódik-e, hogy a korinthusi keresztyének munkáját Isten végezte a Lelke által, vagy az derül ki, hogy emberek hozták létre a saját erejükből, a saját hasznukra és dicsőségükre? Könnyű egy házat felépíteni úgy, hogy az épület tartósnak és mutatósnak látszódjék, miközben az építőanyag minősége rejtve marad. De az a nap világossá fogja tenni (vö. Mal 3,1–5; 2Thessz 1,6–12).

Ezért, ha magunk is részt veszünk a gyülekezet életének építésében, imádkoznunk kell, hogy döntéseink és hitben véghezvitt cselekedeteink átítatódjanak Isten erejével és kegyelmével, és azért is, hogy egyedül Jézus Krisztus nevének dicsőítése ösztönözzön. Ha ez jellemzi keresztyén szolgálatunkat, *jutalmat fogunk kapni* (14). Nem vitás, minden keresztyén munka vegyes minőségű; bizonyára mindnyájan nagy szomorúsággal fogjuk látni, hogy munkánk nagy része *megég*. Jó lenne, ha ez minden keresztyént arra sarkallna, hogy még körültekintőbben építkezzen. De bármekkora veszteséget fogunk is szenvedni, ama tűz örök igazságosságában semmi sem szakíthat el minket Isten szeretetétől és az üdvösségtől. „Tetszett Istennek... hogy üdvöztse a hívőket”, egyedül Jézus Krisztus kereszten elvégzett váltásművéért (1,21). Nincs az a nagy halom fa, széna, szalma vagy egyéb limlom, amely visszavethetne bennünket az örök pusztulásba vezető szerpentinre: *ha valakinek a munkája megég, kárt vall. Ő maga megmenekül ugyan, de úgy, mint aki tűzön ment át* (15).

Azoknak, akik hiszik, hogy Krisztus kereszthalála hozta el számukra a bűnbocsánatot, a megtisztulást és az örök életet, nem kell félniük a szent Isten ítéletétől sem, aki pedig a legrejtettebb titkainkat is ismeri. Maga Jézus mondta: „Bizony, bizony mondom néktek, aki hallja az én ígémet és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átmegy a halálból az életbe.” (Jn 5,24) Az 1Korinthus 3-nak ezek a versei arra intenek, hogy vegyük nagyon komolyan *mind* az örök élet bizonyosságát, *mind* pedig azt, hogy az Úr nagyon alaposan meg fogja vizsgálni keresztyén

emberként végzett napi szolgálatunkat. Ő mindennél jobban szívén viseli az épület, az egyház sorsát (9): e ház az Ő temploma, Lelke lakozik az egyházban, annak minden egyes gyülekezetében (16). Nem meglepő hát, hogy *megrontja* azt, aki a tőle kapott tehetségét arra használja, hogy gyülekezetéből kiszívja az életet, hogy lerontsa Isten templomát (vö. Jak 4,5).

Ez egyszerre figyelmeztetés és bátorítás: *Isten temploma szent*, és ez a templom ti vagytok (17). Isten senkinek sem engedi meg, hogy bántalmazza, még kevésbé, hogy lerontsa az Ő élő templomát – ezért nem tűrhetjük, hogy bárki is gyalázzon minket, de magunk sem árthatunk magunknak. *Isten Lelke bennetek lakik* (16), azaz az egyház minden tagjában együtt, mint a Krisztus testében (Korinthusban vagy bárhol). Pál később azt is hangsúlyozza, hogy Isten Lelke benne lakik minden egyes keresztyén testében, és az is „a Szentlélek temploma” (6,79). Mint látni fogjuk, ez az igazság a személyes tisztaságra nézve ugyanilyen átütő erejű.

4. Világi bölcsesség (3,18–23)

A 3. fejezet utolsó szakasza visszatér a világi bölcsesség témájára, arra, hogy mennyire hiábavaló a vezetők személyiségével büszkélkedni. A világ természetesen így gondolkodik, de *e világ bölcsessége bolondság az Isten előtt* (19). Isten szemében azok az igazán bölcssek, akik elutasítják az ilyen világi bölcsességet, és úgy viszonyulnak az emberekhez és a dolgokhoz, hogy azt mindenki más bolondságnak tartja (18). Az ilyen magatartás semmiben sem lát okot a kérkedésre, mert tudja, hogy mindent és mindenkit Isten ajándékoz a méltatlan bűnösöknek – az olyan apostolokat és tanítókat is, mint Pál, Apollós vagy Kéffás, nem beszélve e széles világról, az életről, a halálról, a jelenről és a jövőndőről. Ezért hát teljes oktalanság emberekkel és dolgokkal dicsekedni, mert azokat a pazarlóan bőkezű Isten hullajtotta az ölünkbe, noha érdemtelenek voltunk rájuk. Valóban – mondja végül Pál –, azt, hogy mindezek kegyelmi ajándékképpen lettek a mieink, nem szabad kiemelni ebből az összefüggésből, hogy mi magunk pedig valaki Máshoz – Krisztushoz tartozunk: *Ti a Krisztuséi vagytok* (23). Azáltal, hogy nagy nyomatókkal kimondja: *Krisztus pedig Istené* (23), bezárja érvelése körét, vélhetően a Fiúnak az Atyától való függésére és a Fiú Atya iránti engedelmisségére utalva (vö. 1Kor 15,28).

1. nap

Visky János

Kolozsvár – Bulgária-telep

Lelki nagykorúságra hivattunk

Alapige: 1Korinthus 3,1–4

Egyetemes imahéten lehetőség van arra, hogy különböző felekezetű keresztyének az egy igaz Isten előtt találkozzanak, s együtt imádkozzanak. Minden ilyen rendezvény célja az egységre törekvés a sokszínűség megtartása mellett. Ez pedig dicséretre méltó szándék manapság. Tudjuk ugyanis, hogy a keresztyénség nagy táborán belül a sokféle felekezet, megnevezés és külső megnyilvánulási forma a történelem folyamán többször feszültségek, vagy éppen vallásháborúk forrása lett. Vallásalapítók, hitújítók, reformátorok nézeteltérése és gyakran egymás elleni hadakozása szégyenfoltot jelentenek Krisztus egyetlen testén, az anyaszentegyházon.

Gerard van der Leeuw jegyzi meg nagy munkájában, *A vallás fenomenológiájában*, hogy az eretnekségek és a szekták harca mindig a testvérek harca. A keresztyénség történetében jól látható, hogy a testvérek jobban gyűlöltek, üldözték egymást, mint az ide-

gent – mint a muszlimot, vagy a zsidót, vagy a buddhistát. A testvérek jobban tudják egymást gyűlölni, és jobban tudnak egymás ellen harcolni, mint a kívül való ellen (Lásd: B. Szabó István: Közelítések és közeledések c. kötetét – 127. o. – Koinónia 2003.).

Igen, ide juthat akár egy keresztyén gyülekezet is, ha eltűri az olyan pártoskodást, vitakozást, irigykedést és versengést, ami Pál apostol korában a korinthusi gyülekezetben dült. A korinthusiak emberekkel dicsekedtek: vezető személyiségek fölött vitáztak a gyülekezetben. Voltak, akik Pált tartották eszményképüknek, másoknak Apollós volt a kedvencük, ismét mások úgy gondolták, hogy Kéfás mindezek fölött áll. Pál tisztázza előttük, milyen nevetséges az, hogy választásukat egy emberre korlátozzák, holott minden az övék.

Mi, magyarok, gyakran emlegetjük a nemzetünket sújtó turáni átkot, mi szerint történelmünk során éppen azért véreztünk el annyiszor, mert népünk vezetői nem tudtak megegyezésre jutni bizonyos sorsdöntő kérdésekben. A Sátán ősi módszere ez: „oszd meg és uralkodj!” Látjuk, milyen veszélyekkel jár ez csupán egy család egységére nézve, de végzetes lehet egy közösség, jelen társadalmi helyzetünkben erdélyi magyarságunk jövője tekintetében is.

A csórlátás vagy szemellenzős gondolkodás mindig veszélyes, mert az ember az egyetemes helyett leragad a partikulárisnál. A lelki kiskorúság jele ez, ami nyilvánvalóan fájdalmat okozott a korinthusi gyülekezet lelki atyjának, magának Pálnak. Az a közösség ugyanis, amelynek körében Pál egykor egyébről nem akart tudni, csak a megfeszített Jézus Krisztusról, most embereket állít a középre. Ez pedig annak a jele, hogy Krisztus kiszorult a középpontból. Centrum nélküli kórré lett a korinthusi gyülekezet, s ezért fenyegette az összeomlás veszélye.

A Krisztus-központú gyülekezet nem dicsekedhet emberekkel. Ha mégis megtörténik ez valahol, az már a lelki törpeség jele. Ez olyan fájdalmas jelenség, mint amikor egy kisgyermek növekedése leáll, s mind testi, mind szellemi értelemben elmaradnak a korának megfelelő megnyilvánulások.

A testies gondolkodás jele az, amikor egyházi életünkben nem tudunk embereken túllátva arra az élő Úrra tekinteni, aki Gazdája és Pásztora a gyülekezeteknek. Az emberközpontú diktatórikus múlt maradványa az, amikor gyülekezeti életünkben, egyházi kormányzásunkban az evangéliumi mércét nélkülöző, emberi tekintélyuralom érvényesül. Ilyenkor nincs lelki vezetés, hiányzik a mennyei látás. Jézus Krisztus személyes uralmának nincs olyan kézzelfogható jelenléte, mint egy nagytiszteletű vagy főtiszteletű úrnak. Már maguk ezek a megnevezések is teljesen ellentmondanak a Jézus önként vállalt alázatossági szerepének. Miért él még ez a gondolkozásmód közöttünk?

Erre Pál így válaszol Igénkben: „mert még testiek vagytok...és ember szerint jártok”

Vajon nem esünk-e mi magunk is ezen ítélet alá? Lelkiek vagy testiek vagyunk-e? Jézusi avagy emberi módon gondolkozunk és viselkedünk-e?

Reményik Sándor egyik versrészletében élesen fogalmazódik meg az isteni és emberi tekintély közötti különbségtétel egészséges vágya:

„Vagy az Úristen, - vagy az emberek.

Vagy a kolostor, - vagy a fészekmeleg.

Vagy fent, vagy lent, élőn, halálra váltan,

Jaj, csak ne felemlésan!”

Az ősgyülekezet születésének idején az apostolok előtt nagyon világos volt, hogy Istenre kell inkább hallgatniuk, mintsem emberekre. Számukra a legfőbb tekintély az az élő Jézus Krisztus volt, aki a lábmossás példájával kötelezte el őket az alázat elsőbbségére.

A különböző felekezetek kialakulására visszapillantva megállapíthatjuk, hogy ezeknél mindenütt emberek bábáskodtak. A reformáció alázatos eszközei bizonyára felhőrdülének, ha hallanák, hogy mi, reformátusok, kálvinistáknak nevezzük magunkat, vagy az első reformációi gyülekezetek lutheránusoknak. Tévelygés lenne egy bizonyos nagy személyiség kizárólagos követőinek neveznünk magunkat. Az előttünk járt hithősök mind a mieink, ők ugyanakkor velünk együtt a Krisztusé. S ez a lényeg. Csakis Benne, Krisztusban lehetnek egyesek római katolikusok, evangélikusok, reformátusok, ortodoxok vagy neoprotestánsok.

Nagy kísértés az ma is, hogy egyeseknek egyik igehirdető személye vonzóbb, mások másan csüngenek. Van, akit az ékesszólás ragad meg, másokat az érzelmi ráhatás vagy egyebek. Mindezek emberi tulajdonságok, nyilván Isten különböző lelki ajándékai az Ő szolgálai számára.

Pál apostol ebben a tekintetben is kijózanítóan ír a korinthusiaknak: nem azért mentem hozzátok, hogy nagy ékesszólással vagy bölcsességgel, hanem hogy Isten erejével hirdessem nektek az Isten bizonyágtételét. Ugyanakkor kezdetben csak úgy szólhatott nekik, mint lelki kisdedeknek. Amikor még csak elkezdődött a gondolkodásuk és életmódjuk átfarmálódása, kezdetleges lelki táplálékot nyújthatott nekik. Ezt nevezi Pál tejnek. Még nem bírták el a keményebb eledelt, hiszen lelkileg kiskorúak voltak.

Ma is nagy baj a lelki törpeség. Amikor valaki az ige hallgatói közül megelégszik azzal, hogy csak a teremtet és gondoskodó „jó Isten”-ről halljon a templomban, de nem az ő személyes bűneiért meghalt és a megigazulásáért feltámadott Krisztusról, az lelkileg még kiskorú. Még nagyobb baj az, amikor maga az igehirdető tartja lelki kiskorúságban a gyülekezetet, mert ő maga is még ugyanabban a helyzetben vesztegel.

Vajon mennyire jellemző közösségeinkre a lelki gondolkodásmód? Tud-e elsőrendű témává lenni pl. egy presbiteri közösségben a lelki életnek megannyi fontos kérdése, vagy csak az anyagi ügyek megtárgyalására szakosodtak gyülekezeti előljáróink? Mikor lesznek már a presbiteri, nőszövetségi és egyéb gyülekezeti csoportok imaközösségek? Ehhez nyilván el kell jutni előbb a lelki nagykorúságra!

Vajon nem ér-e minket is jogosan a Pál apostol vádló kérdése: „amikor irigykedés, versengés és visszavonás van köztetek, nem testiek vagytok-e és nem emberi módon viselkedtek?” Amikor Pál ezt a kérdést a korinthusiakhoz intézte, azok már néhány éves keresztyén múlttal rendelkeztek. Nem az volt a baj, hogy kezdetben nem bírták el a keményebb lelki táplálékot, hanem az, hogy még néhány év után sem szívesen vették az ilyen eledelt. De, talán mondhatnánk a korinthusiak mentségére, hogy még Jézus tágabb tanítványi körében is voltak némelyek, akik így fakadtak ki Jézus tanítása kapcsán: „kemény beszéd ez, ki hallgathatja őt?” S attól kezdve sokan visszavonultak az Ő tanítványai közül és nem jártak többé Ővele (Jn 6,60.66).

Mi volt ez a kemény eledel, amit még a Jézus tanítványai közül sem bírtak megemészteni némelyek? „Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállt alá: ha valaki eszik e kenyérből, él örökké.” Nos, ez a kategorikus kijelentés, hogy Jézus annyira nélkülözhetetlen, mint a testnek a mindennapi kenyér – ez sokaknak ma is elviselhetetlen. Az a határozott igehirdetés, amely élesen szembesíti a megváltásra szoruló hallgatót a Megváltóval – sokaknak megemészthetetlen. Az az igehirdetés, amelyik felkavarja a tepsedség és lelki csökevényesség poshadt állóvizét – kemény eledelnek bizonyul sok igehallgatónak. Igen, kemény dolog az is, amikor az orvos bejelenti a lesújtó diagnózist, s ugyanakkor a fájdalmas, de életmentő műtét szükségességét is közli. Nem könnyű az ilyent megemészteni, de nem lenne becsületes az orvos, ha hamis kímélés szándékával elhallgatná a valós tényállást.

Ha lelkiileg növekedni akarsz, kedves testvérem, s ha hitben erős szeretnél lenni, hogy bármikor elhordozhatók legyenek a súlyos terhek is, akkor ne félj a kemény eledeltől. Vedd szívesen, amikor Isten nagyon határozottan, s akár keményen szól hozzád, tudva azt, hogy irántad való féltő szeretetből teszi.

Jézusnak az a kijelentése is a kemény eledel közé tartozik, amikor azt mondja nekünk: „nálam nélkül semmit sem cselekedhettek”, mert Ő a szőlőtő, s mi a szőlővesszők (Jn 15). Ő azt kívánja ugyanis, hogy annyira egyek legyünk vele, mint a szőlőtő a szőlővesszővel. Amikor a zsoltáros a nagy felismerését világgá kürtöli, hogy „csak az ártatlan kezű és tiszta szívű ember mehet fel az Úr hegyére és állhat meg az ő szent helyén” (Zsolt 24,3–4), ez a kizárólagosnak hangzó állítás sem könnyen emészthető. Egyeseket egyenesen zavar és elutasítják.

Manapság nagy divat a tolerancia jegyében elhallgatni azokat a felismeréseket, amiket a Krisztus nevében, s gyógyulásunk és lelki növekedésünk érdekében feltétlen ki kell mondani. Amíg ugyanis irigység és viszálykodás, törtetés és rangkórság, emberközpontúság jellemzi egyházi életünket, visszataszítónak válik keresztyénségünk.

Isten a „nem-nép”-ből (Hós 2), a bűn által szétzilált, a *dia-bolos* – szétdobáló – által szétszórt nemzetből, családjainkból egy, a Szentlelke által összefogott, Krisztusban nagykorú népet szeretne létrehozni. De ezt csak az újjáteremtésben valósíthatja meg.

Mit bír el a mi keresztyénségünk? Nyitottak vagyunk-e az őszinte jézusi szóra? Kell-e nekünk a tiszta evangélium, az Ige kétélű kardja? Vagy félünk a vágástól? Pedig csak a javunkra akar vágni: kiirtani a bűn gyökerét is belőlünk, eltávolítani minden lelki tisztátalanságot, szennyes beszédet és ferde gondolkodásmódot, hogy láthatóvá legyen végre: „a Krisztus tikóztetek van” (Kol 1,27).

*„Mint puha sebből geny és vér, a szívüinkből
együtt törjön fel a jajszó, s új akarat!*

...

*Újra az atléták idejét lássuk! Meg a szentek
bölcс gúnnyal tűrő, józaneszű hadait!”* – így kéri Karácsony Gábor a lelki embereknek az egységét világunk javára. Erre eljutni azonban csak az tud, aki rendszeresen magához veszi Isten kemény eledelét is.

Aki már elbírja a kemény eledelt, az lelki nagykorúságra jutott. Annak megvan az előnye, hogy van lelki-szellemi teherbíró képessége. Nem ijed meg a próbáktól, nem rokkan meg a terhek alatt – sőt, a „teher alatt nő a pálma” értelmében a próbák alatt még nagyobb lelki ellenálló képességre tesz szert – bizonyosságát adva ezzel annak, hogy a Krisztus kegyelme az ő életében nem lett hiábavalóvá. Az én-központúság és az emberközpontúság helyett a Krisztus-központúság életének a fő jellemzője. Ezért lehet öröme re mennyei Gazdájának, s hasznára földi környezetének. Ámen.

2. nap

Lőrincz István
Marosvásárhely III.

A növekedést adó Isten

Alapige: 1Korinthus 3,5–9

Kedves Testvéreim! A mai esténk témája: a növekedést adó Isten. Mindnyájan tudjuk, hogy az élet nagy törvénye, hogy minden, ami él, az növekszik. Ezt naponként látjuk a körülöttünk levő világban. Tanúi vagyunk a természetben annak, hogy tavasszal a

kis növények kibújnak a földből, növekednek, termést hoznak. Valósággal rácsodálkozunk, hogy milyen rövid idő alatt mekkorát nőtt például egy fa vagy egy szőlőtő. Látjuk ezt a mi emberi életünkben is. A kisgyermek megérkezik, megszületik, majd gyors növekedésnek indul, egy év alatt már megtanul járni, majd beszélni, a gyermekből serdülő, aztán felnőtt ember lesz. Csak az nem nő, amiben nincs élet. Egy követ hiába ültetnénk el, hiába sűtne rá a Nap, hiába hullna rá az eső, hiábavaló lenne minden fáradozás, a kő semmit sem nő, legfeljebb csak megmarad akkorának, amekkora volt, vagy pedig csökken nagysága, hisz az idő vasfoga egyre jobban megeszi, elkoptatja.

A lelki életben is növekedésre van szükség! Senki sem születik érett felnőtt keresztyénnek. A hitéletnek is megvannak a maga növekedési szakaszai. Így van ez az egyes keresztyén ember életében, de így van ez egy gyülekezetnek, egy keresztyén közösségnek az életében is. Isten Szentlelkének a munkája az, hogy valakiben megszületik az új élet, a Szentírás ezt újjászületésnek nevezi, s aztán ez az új élet állandóan növekszik. Így volt ez Korinthusban is. Pál megérkezett ebbe a nagy városba, hirdette Isten igéjét, emberek hitre jutottak, megtértek Istenhez. Utána jött Apollós és más szolgák is, akik által Isten végezte a maga áldott munkáját. De volt ebben a gyülekezetben valami baj is. Ezek a hitre jutott emberek túl nagy jelentőséget tulajdonítottak Pálnak, Apollósnak, úgy gondolták, hogy mindent nekik köszönhetnek. Kialakult egy áldatlan helyzet, mert az egyik azt mondta: én Pálé vagyok, a másik meg azt mondta: én Apollósé vagyok. Természetes, hogy aki Pálénak vallotta magát, az megvetette azokat és elkülönült azoktól, akik Apollósénak vallották magukat, és bizonyára fordítva is így volt. Pál meghallja ezt az áldatlan helyzetet, és azonnal levélben igyekszik helyére tenni a dolgokat. Pál tulajdonképpen kellene örülnön annak, hogy emberek őt ilyen nagyra tartják, hogy ekkora tisztességet adnak neki, és természetesen kellene haragudjon azokra, akik Apollósénak mondják magukat. De Pál nem ezt teszi, és ebben látszik, hogy Pál mennyire lelki módon gondolkodik, hogy milyen alázatos szolga ő. Valóban ki meri mondani azt, hogy ő önmagában semmi és senki, mert Isten adta az erőt a munkához, és Ő adta az áldást is a munkára.

Itt ebben egy látszólagos ellentét van, amit nem lehet emberi logikával feloldani. Mert egyrészt ott van az, hogy életet csak Isten adhat, növekedést is csak Ő adhat, minden Tőle függ, minden áldás Tőle származik, az ember minden fáradozása hiábavaló, másrészt pedig ott van az, hogy mégiscsak kell plántálni és öntözni, kell hirdetni az ígét, forgolódni kell a gyülekezetben, kell vigasztalni, inteni, bátorítani. Egy olyan igazság van ebben az ígében megfogalmazva, aminek két oldala van. Mind a két oldal egyszerre igaz. Mind a kettő egyszerre érvényesül. Pál ezt egy természetből vett képpel érzékelteti. Olyan az Isten országa is, mint a kert. Ott is megvan az ember munkája: először fel kell ásni a földet, aztán el kell vetni a magot, a kikelt magot szüntelen gondozni kell, kapálni, öntözni, permetezni. Ez a gazda felelőssége. De mit érne a gazda munkája, ha nem sűtne a Nap, ha a növények nem kapnának fényt és meleget, ha nem jönnének az áldott, termékenyítő esők? Akkor minden munka hiábavaló lenne. Nagyon kell vigyázzunk arra, hogy ezt a két igazságot Isten szerinti egyensúlyban tartsuk, hogy ezt a két igazságot egyben lássuk, mert másképp hamis következtetéseket vonhatunk le. Ha azt hangsúlyozzuk, hogy mindent Isten végez, akkor mi nyugodtan ölbe tehetjük a kezünket. Azt mondhatjuk, hogy nekünk nincs semmi dolgunk, mert a növekedést úgyis Isten adja. Ha Ő akar növekedést adni, akkor ad, ha pedig nem, akkor hát nem. Mi úgysem tehetünk semmit.

Ha azt gondoljuk, hogy minden rajtunk múlik, akkor eszeveszett munkába kezdünk. Úgy gondoljuk, hogy a legjobb módszereket kell bevetnünk az emberek meggyőzése érdekében. Ha mindent jól és szakszerűen végeztünk, akkor meg kell legyen a munkánk gyümölcse. Ha ilyenkor elmarad a várt eredmény, elcsüggedünk és kétségbe esünk. Világosan kell hát látnunk: Isten adja a növekedést, de ezt nem nélkülünk végzi el. Ezt is

megtehetné, de tetszett neki, hogy minket munkatársaivá tegyen ebben a szolgálatban. Ez a tudat megóv minket mind az elbizakodottságtól, mind pedig a kétségbeeséstől. Így nem bizakodunk el akkor, amikor Isten sok áldást ad a munkánkra, mert tudjuk, hogy az áldás tőle van. Mi mindent csak az Ő erejével végeztünk. De nem csüggedünk el akkor sem, amikor úgy érezzük, hogy kevés eredménye van a munkánknak, mert tudjuk, hogy az a kevés is Isten ajándéka, és Ő a keveset meg tudja sokasítani, ha akarja.

Ezek után hadd vizsgáljuk meg azokat az eszközöket, amelyek által Isten a lelki növekedést adja. Már az eddigiekből is kiderült, hogy milyen fontos az evangélium prédikálása. Tudjuk azt, hogy Isten ezt az eszközt rendelte leginkább a gyülekezet hitének a növelésére. Az igehirdetés megszólít minket. Az igehirdetésben személyes üzenetet kapunk Istentől.

Nagyon fontos a személyes Bibliaolvasás is. Isten gyermeke nem élhet az ige naponkénti lelki tápláléka nélkül. Akinek csukva marad a Bibliája, annak nem fog növekedni a hite. De ahol megnyílik a Biblia, ott a hit is növekedni fog. Mert amikor a Szentírást felnyitjuk, Isten Lelke kezd el munkálkodni bennünk. Amikor a Szentírást olvassuk, a Szentlélek erőterébe kerülünk. Amikor felnyitjuk Bibliánkat, Sámuellel együtt mondjuk: szólj Uram, mert hallja a te szolgád. Miközben a Bibliát olvassuk, Szentlélek nyitogatni kezdi a szívünket. Vigyáznunk kell arra, hogy a Bibliaolvasás ne váljon pusztá szokássá az életünkben. Mindig azt kell keresnünk, hogy mit szól Isten abban személyesen hozzánk.

Az is nagyon fontos, hogy elgondolkozzunk mindazon, amit a Bibliából elolvastunk. Jó, ha azt, amit elolvastunk, megpróbáljuk még egyszer a saját szavainkkal megfogalmazni. Meg kell kérdeznünk: mit kíván ma az Úr tőlem? Milyen bünt leplezett le bennem az elolvasott rész?

A lelki növekedésnek a sákramentumok is áldott eszközei. A keresztséget és az Úrvacsorát Isten épp a hitünk erősítésére rendelte. A sákramentumok Isten ígését akarják bennünk megerősíteni és megpecsételni. Mit ígért nekünk Isten? Bűnbocsánatot és örök életet. A sákramentumok Krisztus művét láthatóvá teszik. A keresztség, mely fejünkre hullt, szüntelen a Krisztus vérére kell emlékeztessen minket, hogy az lemossa a mi bűnünket. A keresztség üdvösségünk drága és biztos fundamentuma: az én nevem be van írva az Isten könyvébe. Én az Ő erejével veszem fel a harcot a bűn és a Sátán ellen. A másik sákramentum az Úrvacsora. Kálvin azt mondja, hogy Isten nem csak bevett minket az Ő családjába, hanem mint egy jó Atya, szüntelen gondoskodik a mi tápláltságunkról. Aki rendszeresen és jól táplálkozik, az bizonyosan növekedni fog. Krisztus a maga testét és véréát adja a mi lelkünk táplálására. Az Úrvacsorában különösképpen is átéljük az élő és feltámadott Krisztus jelenlétét.

Ahhoz, hogy egy élet növekedjen, nem csak eledelre, hanem friss levegőre, oxigénre is szükség van. A lélek lélegzetvétele az imádság. Az imádságban mennyei levegőt szívunk be a lelkünkbe. Az imádság a lelki növekedés elengedhetetlen feltétele. Az imádság a keresztyén élet egyik legalapvetőbb ismertető jele. Nem véletlen, hogy a Lélek azért küldi Ananiást Saulushoz, mert imé, imádkozik. Az imádság az új élet jele. Lehetetlen dolog Isten gyermekének lenni anélkül, hogy komoly imaéletünk ne lenne. A Biblia nagy emberei mind az ima emberei voltak. Gondoljunk csak Dánielre, aki úgy tudott megmaradni egy pogány világban is az Isten iránti hűségben, hogy naponta háromszor imádkozott Jeruzsálem felé nyitott ablakkal. De a legragyogóbb példánk az imádkozásban maga az Úr Jézus Krisztus. Hogy kereste Ő a csendet, hogy Atyjával együtt lehessen! A szenvedés útjára is csak az imádság erejével tudott elindulni. De amennyire fontos a belső szobában, a csendben való imádság, éppoly fontos a közösségben elmondott imádság is. A kettőt nem szabad egymással szemben kijátszani. Mind a kettőnek megvan a maga helye és szerepe a keresztyén életben.

Nagyon fontos a lelki növekedésben a közösség gyakorlása is. Az első keresztyén gyülekezet naponta együtt volt. Tudjuk azt, hogy a gyülekezet nem tökéletes, bűntelen emberekből áll. Az első gyülekezetben is ott volt Anániás és Safira is, Korinthusban is sok baj volt a gyülekezetben. De még ez a nem tökéletes gyülekezet is nagy áldást jelenthet az egyes keresztyén ember számára. A közösséget mi sohase nélkülözhetjük. Manapság sokan mondogatják: én otthon is tudok imádkozni, meghallgatom a rádióistentiszteletet, minek kell a gyülekezetbe járni? Az ilyen keresztyén „visszafele növekszik”, vagyis leépül a hitben. A gyülekezetben megoszthatjuk egymással bánatunkat, de örömeinket is. Milyen nagy áldás a gyülekezetben másokat látni, akik talán sokkal nagyobb keresztet hordoznak, mint én, hogy milyen csodálatos erőt ad nekik az Úr. Milyen jó ott idős embereket látni, akiket már egy hosszú életen át hordozott az isteni kegyelem. A gyülekezetben csodálatosan éljük meg, hogy bár olyan különböző emberek vagyunk, mégis a Krisztus testéhez tartozunk. A vasárnapi templomi közösség a hétköznapiakban is tovább kell éljen. Azt, akit vasárnap a templomban láttam, hétköznapi is megszólíthatom az utcán, elbeszélgethetek vele, vigasztalhatom, bátoríthatom, inthetem őt. Ha halom, hogy valaki beteg a gyülekezetből, azt meglátogathatom.

A lelki növekedésnek az egyik áldott eszköze az éneklés is. Hányszor olvasunk a Bibliában az éneklésről! Nem csak akkor énekeltek, ha örömük volt, hanem a bánatukat is énekbe foglalták. Először akkor olvasunk éneklésről, amikor megszabadultak az egyiptomi sereg üldözéséből ott, a Veres tengernél, és a Jelenések könyvéig hányszor énekel az Isten népe! Az éneklés az ördögöt menekülésre készíti, mondta Luther Márton. Ezért ő nagyon gyakran és szívesen énekel. Milyen jó az, ha sok éneket könyv nélkül is megtanulunk, és munkánk végzése közben is tudunk énekelni. A lelki ébredések ideje mindig az éneklés ideje volt.

A lelki növekedésnek nem csak eszközei, hanem akadályai is vannak. Zavarok állhatnak be a növekedésben. Ennek is megvannak a maga okai. Jó feltenni a kérdést, hogy mi akadályozza a növekedést? Belső, avagy külső okai vannak a növekedésben való megtorpanásnak?

Az egyik akadály a közösség elhanyagolása. Úgy érezzük, hogy nincs szükségünk egymásra, jól megvagyunk mi magunkban is. A gyülekezetbe csak akkor megyünk, ha valami nagy baj van. Az is nagy akadály a lelki növekedésnek, hogy olyan rohanó lett az életünk. Egyik változás jön a másik után. Valóságos információ-áradat önt el minket naponta. Alig dolgoztuk fel az egyiket, már jön is a másik. Semmire sincs igazából időnk. Mindennek gyorsan kell peregnie, semmiben sincs időnk elmélyülni. Nagy akadály a lelki növekedésnek az anyagiak utáni hajsza. Egyre több kell, egyre szebb kell legyen minden. Nem véletlen, hogy Jézus annyit beszél az élet gondjairól, a gazdagság kísértéseiről, amelyek megfojtják bennünk az ige magvát. Mindenki csak az anyagi dolgokra törekszik, kis munkával sok pénzt akar keresni, mindenki a gyors meggazdagodásra van beállítva. Nagyon sok ember épp a vasárnapi munkái próbálja ilyen céljait megvalósítani. Az anyagiak utáni hajsza az embert végtelenül önzővé és kegyetlenné tudja tenni: csak a magam érdeke számít, nem érdekel, hogy a másik éhezik vagy nyomorkodik. Úgy berendezkedtünk a földi életre, mintha örökké itt élnénk, elfeledkeztünk arról, hogy jövevények vagyunk csak e földön, nincs itt maradandó városunk, hanem a jövőndőt kellene keresnünk. Pál apostol ezt úgy fogalmazza meg, hogy e világhoz szabjuk magunkat. Mi is úgy élünk, ahogy általában a többi ember él. Nem tesszük fel a kérdést, hogy vajon az, amit teszünk, kedves-e Isten előtt, hanem egyszerűen tesszük azt, amit mások is tesznek.

Az is akadályozza a lelki növekedésünket, hogy helytelen elképzeléseink vannak Istentől. Azt várjuk Istentől, amit Ő nem ígért nekünk. Ilyenkor csalódottak vagyunk. Az is akadályozza hitben való növekedésünket, hogy Isten ígését kétségbe vonjuk és min-

dent megkérdőjelezzük. Sokan felteszik ma a kérdést: miért épp a Biblia, miért épp Jézus Krisztus? Miért ne lennének jók a többi vallások is, elvégre csak egy Isten van? Az se jó, ha állandóan kétségeskedünk az üdvösségünk felől, ha szüntelen azzal a kérdéssel foglalkozunk: vajon tényleg Isten gyermeke vagyok-e, vajon ki vagyok-e választva? Az ilyen ember egy olyan kőműveshez hasonlít, aki lerakta a fundamentumot, de miközben falaz, szüntelen nézegeti, hogy tényleg ott van-e a fal alatt a fundamentum.

Komoly akadálya lehet végül a lelki növekedésnek az, ha olyan bűnöket melengestünk, amiket nem akarunk megvallani és elhagyni. Megpróbálunk bizonyos bűnöket rejtetgetni és elhallgatni. Isten előtt is, és emberek előtt is. Ez egy nagyon veszélyes állapot, és hosszú távon a hitben való megrekedéshez és a hit visszafejlődéséhez vezet. Ha a bűneinket nem hozzuk a világosságra, akkor a sötétségben maradunk. Csak forgunk körbe és önmagunk kerülünk az életünk középpontjába. Isten szép lassan kiszorul az életünkéből és magunkra maradunk. Pedig a bűnt meg kell vallani és el kell hagyni. A bűn a keresztyén életben olyan, mint egy gyárban a veszélyes hulladék. Tudjuk például, hogy a rádióaktív hulladék, ha azt nem tárolják kellő helyen, életveszélyes lehet. Dávid a 32. zsoltárban beszél arról, hogy míg elhallgatta bűnét, valósággal elemésztdőött az élete. Testileg-lelkileg tönkrement. Miután megvallotta bűnét, meggyógyult az élete.

Akadály lehet a lelki növekedésnek az is, ha nem akarunk valakinek megbocsátani. Ha mi azt mondjuk valakiről, hogy én nem tudok neki megbocsátani, akkor Isten is azt mondja nekünk: én sem tudok neked megbocsátani. Ha én azt mondom valakinek, hogy az én házamba be ne tegye a lábát, akkor Isten is azt mondja majd nekem: az én házamba be ne tedd a lábad. Ha mi nem valljuk meg bűneinket és kérlelhetetlenek vagyunk, akkor Isten is elfordítja tőlünk az arcát.

Végül szóljunk még pár szót arról, hogy mi a lelki növekedés célja. Mindenek előtt: az Isten dicsősége. Jézus maga mondta, hogy abban dicsőíttetik meg az Atya, ha mi sok gyümölcsöt termünk. A lelki növekedésnek, a gyümölcstermésnek tehát a legfőbb célja, hogy Isten neve dicsőíttessék általa.

Ezenfelül a lelki növekedés a hitben való bizonyosságunkat is munkálja. Amikor érezzük, hogy növekedik az életünk az Úrban, akkor egyre jobban érezzük, hogy mi az Úréi vagyunk.

Végül a lelki életben való növekedésünknek az is célja, hogy embertársainkat is megnyerjük a Krisztusnak. Az emberek a mi lelki életünkéből és magatartásunkból is megismerhetik, hogy ki is Jézus Krisztus. Hisz az az igazság, hogy nagyon sok ember elidegenedett Istentől és az egyháztól. Nagyon sok ember már nem jár templomba és nem olvassa a Bibliát. De ha van egy olyan munkatársa, akinek Krisztus valóság az életében, akkor az előbb-utóbb találkozni fog az élő Krisztussal. Mert az emberek figyelik az életünket. Megtörténhet aztán, hogy jön egy nagy próba az életükben, jönnek nehéz kérdések, amelyekben keresik a választ, s ha bennünk meglátnak valamit Krisztusból, akkor nagy a valószínűsége annak, hogy egy ilyen helyzetben hozzánk fognak jönni. Ilyenkor nagyszerű alkalom van a bizonyágtételre.

A növekedést adó Isten, ez volt a mai esténk témája. Bárcsak adna növekedést az Úr a mi személyes életünkben, gyülekezetünk, egyházunk életében. Bárcsak növekedhetne az Ő országa ebben a világban. Bárcsak lennénk mi is az Ő munkatársai, eszközei ebben. Ámen.

3. nap

Korodi Csaba

Nagykend

Üdvösségünk Ura és üdvösségünk Fundamentuma

Alapige: 1Korinthus 3,10–11

Idei egyetemes imahetünk programja a gyülekezetépítés fontos kérdését célozza meg. Arról vall az apostol, hogy ennek miként és hogyan kell történnie. Az építészetből vett hasonlattal kívánja szemléltetni ezt a lelki folyamatot. A cél az, hogy Isten templomává legyünk.

Ma sem épülhet másként Isten gyülekezete, mint a páli időkben: léteznie kell az Alapnak (az élő Jézus Krisztus), akit Isten helyezett el világunkban, amelyre aztán az építménynek kell megépülnie (ezt végzik Isten munkatársai).

Nem más alapok után kell kutatnia az egyháznak, nem emberi megoldások próbálkozásait kell igénybe vennie, hanem vissza kell térnie az Isten által elhelyezett alapra, amely örökre maradandó. Pál ezt az alapot tárja fel a Korinthusiak előtt, és az építészetből vett hasonlat alapján beszél az alap és a felépítmény egymáshoz való viszonyáról.

Kérdés, hogy az egyre inkább leépülő, összezsugorodó erdélyi gyülekezeteinkben miként történik az építmény megszilárdítása és állagának feljavítása? Van-e látásunk, vízióink, jövőképünk a holnap gyülekezetéről? Talán ez az imahét alkalmat nyújt arra, hogy ezen a kérdésen is elgondolkozzunk.

I.

A korinthusi gyülekezetben rosszul értelmezték a keresztyén vezetést. Pártok alakultak, mint „Pálé, Apollósé, Kéfése, Krisztusé” (12. v.), amelyek megbontották a gyülekezet egységét, összetartozását. Joggal kérdi az apostol: „hát részekre szakítható-e a Krisztus?” (13. v.) Előszeretettel játszották ki az egyik vezetőt a másik ellen és hasonlígtatták össze egymással. Emiatt irigység és viszály alakult ki közöttük, hiszen mindenki a maga pártjának képviselőjét állította a magaslatra, miközben lebecsülte a másikat. Korinthusban kevés volt a szeretet, de annál több a versengés. Mivel nem ismerték fel, hogy az olyan emberek, mint Pál, Apollós, más-más módon szolgálják az Istent, pártokra szakadtak és nem voltak hajlandók együtt lenni olyanokkal, akik más nézetet vallottak. Ezeknek üzeni az apostol: „hát ki az az Apollós, szolgálak csupán, akik által hívők lettetek” Milyen fontos dolog tudnunk ezt, amikor gyakran „viszket a fülünk”, és újabbnál újabb tanítókat választunk magunknak.

Pált Isten megbízta azzal a feladattal, hogy ültesse el a korinthusiak szívében az evangélium magvát, valamint vesse meg egy erős gyülekezet alapját. Három dolgot említ gyülekezetteremtő munkájával kapcsolatosan:

- isteni kegyelem által irányított volt
- bölcs építőmesterként dolgozott
- tudatában volt annak, hogy más is fog építeni munkájára.

Pál mély alázattal ismerte el az isteni kegyelem munkálkodását az ő szolgálata nyomán. Szüntelenül tudatában volt annak a ténynek, hogy az eredményesség és a szolgálat gyümölcse onnan felülről adatik.

Önmagát bölcs építőmesternek mondja, aki minden tapasztalatát és tudását beleadja a munkába, aztán kijelöli munkatársai feladatát. „Építészként” tudja, hogy egymaga nem végezhet el mindent, rá van utalva munkatársai gyakorlottságára és szakképzettségére.

Pál hűségesen elvégezte a munka rá eső részét. Világosan és következetesen hirdette a Krisztust, mint megfeszítettet (2,2), és ezzel lefektette az alapot. Így kívánta biztosítani azt, hogy a korinthusiak hite szilárdan álljon Isten erejében – Jézuson, az egyetlen biztos alapon, „... hogy hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék” (2,5). Egyesek úgy vélekedtek, mintha a korinthusi gyülekezet alapköve maga Pál lett volna. Ezt a tévhitet kívánja eloszlatni. Egyetlen emberi lény sem képes életben tartani egy gyülekezetet sem, hiszen lelkészek és igehirdetők elmennek, meghalnak – csak az a gyülekezet marad életben, amelyik Krisztusra épül!!

Ha készen van a biztos alap, fel lehet húzni rá az építményt. Pál vetette meg az alapot, de tudatában van annak, hogy más fog rá építeni, s más fogja folytatni azt, amit ő maga kezdett el. Valójában többen is részt vettek a gyülekezet építésében: Apollós, Péter és a helyi vezetők. A megalapozás munkáját úgy végezte el Pál, hogy arra lehetett tovább építkezni, hiszen tartós munkával készült. Olyan felelősségteljesen kell elvégeznünk szolgálatunkat a mában, hogy arra építhessenek az utánunk következők. Sőt éppen azzal a megfontolással kell minőségi munkát végeznünk, hogy majd ne kelljen szégyenkeznünk az utódok előtt.

Ennek szellemében hangzik az apostoli figyelmeztetés is: „vigyázzon mindenki hogyan épít rá” Ez egy lényeges meghagyása az apostolnak, ugyanis nem szeretné, ha avatatlan kezek kárt okoznának fáradsággal és sok gyötrellemmel végzett munkájában. Jó lenne, ha lelkészcsere esetén az átadás-átvétel rendjén nemcsak az anyagi dolgok, valamint a pénztárkészlet felleltározása történné meg, hanem az ennél talán még fontosabb, a ránk bízott lelkek átadása sem maradna el, s az eddig elvégzett, vagy el nem végzett munka átadása, felleltározása sem. Kinek-kinek a munkáját tűz fogja kipróbálni, az értéktelen pedig megég. Akinak a munkája megég, az kárt vall. A szöveg összefüggését figyelembe véve Pál tulajdonképpen arról beszél, hogy milyen minőségi munkát végeztek, akik hozzájárultak a gyülekezet felépítéséhez Korinthusban. Az apostol látja, hogy közeleg a nap, amikor nyilvánvalóvá lesz, hogy kinek-kinek mit ért a munkája. Ennek szüntelenül a tudatában kell lennünk, amikor gyülekezetépítő munkánkban foglalatoskodunk.

II.

A meglévő ALAP – Jézus Krisztus. Őreá és Őbenne kell épülnie a keresztyén gyülekezetnek. Ő az a sarokkő, „akiben az egész épület egybeilleszkedik és szent templommá növekszik az Úrban” (Ef 2,21.).

Ezt a munkát maga Isten végezte el. Az Ézs 28,16-ban ezt olvassuk: „a Sionra egy követ teszek le alapul, szilárd követ, drága sarokkövet...” Pál szilárdan vallja, hogy Ő az egyetlen és teljességgel megbízható, időtálló alap, ezért haszontalan minden olyan próbálkozás, amely „más” alapok után kutatna. Mintha Pál előre látta volna annak veszélyét, hogy meg fognak jelenni hamarosan a tévtanítók, akik „más” alapra idegen evangéliumot helyeznek, hogy sokakat megtéveessenek.

Az egykor hatalmas római birodalom régen összeomlott, a föld alól előkerültek a régi építmények alapjai, amelyek erre az egykor virágzó kultúrára emlékeztetnek. Látható alapok ezek, építmények nélkül. A keresztyénség kezdete is erre a korra nyúlik vissza, hiszen Augustus császár idejében született meg a világ Megváltója, aki 30 évi működése alatt megteremtette Isten országának alapjait. Láthatatlan, de mégis létező alapok ezek, amelyen a 2000 éves Anyaszentegyház nyugszik. Krisztus a kőszikla, amelyen Isten felépítette egyházát úgy, hogy azon a pokol kapui se tudjanak diadalt venni.

Az építőmester fejében meg sem fordul, hogy az elkészített alap mellé építse fel a házat, hiszen ez egy elképzelhetetlen, abszurd dolog lenne. Ami azonban az építészetben lehetetlennek tűnik, az igenis előfordulhat emberi közösségekben, gyülekezetekben,

vagyis, hogy nem az igazi alapra kezdődik el az építkezés, ezért maga az építmény nem lesz tartós.

Szilárd fundamentum szükséges a lelkek templomához, hiszen csak az az épület lehet maradandó, amely áldozatos életre épül. Jézus azért jött, hogy önként áldozatul adja magát, megteremtve ez által a lélek üdvösségének fundamentumát.

A kősziklára épített ház nem dől össze, képes kiállani az idők próbáit. A bölcs kereszttyén erre az alapra kezdi el építeni a lélek templomát.

Jézus Ura és alapja üdvösségünknek. Más alapot senki sem vethet, noha az ember megpróbálja Krisztus nélkül felépíteni az életét, de erre mindig ráfizet. A fundamentum tehát Istentől vettett – élő személy, ezért más alapot senki sem vethet, mivel Ő adta egyedül az Egyszülöttet váltságul sokakért, éretted is. Hamis alap tehát az önmegváltás elmélete, a különféle okkult és babonás mesterkedések, legyenek azok akár vallásos mázzal bevonva. Ma sincs üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek más név, mely által üdvözülhetnek Jézuson kívül.

Jelentse ez az Imahét ennek a felismerését és egyben a szilárd ragaszkodást Ahhoz, aki a te életed számára is az üdvösség alapja. Ámen.

4. nap

Kiss Károly

Makfalva

Építs az egyedüli Fundamentumra

Alapige: 1Korinthus 3,12–13

Kedves Testvéreim!

Tegnapig igénk azt domborította ki, hogy életünk alapja készen van Jézus Krisztusban. Sőt az is nyilvánvaló az apostol közlése szerint, hogy Krisztuson kívül nincs is igazi fundamentum, akire érdemes volna, akire kellene építkoznünk.

Mindezek után engedjük a mai ígét rámutatni arra, hogy miben áll a mi feladatunk és munkánk.

I.

Ismeretes, hogy az emberi élet alapvető módon két síkon zajlik: anyagi (látható) síkon és szellemi-lelki (láthatatlan) síkon. Az ember életének e két síkja szerves összefüggésben van egymással. Isten alkotta és teremtette így az emberi létet. Ő határozott úgy, hogy az emberi lét eme két síkja kölcsönös kapcsolatban és hatási összefüggésben legyen egymással. Például ha testileg jó egészségben vagyunk, akkor ez rendszerint jó lelkiállapotot eredményez. Vagy fordítva, ha kedélyállapotunk jó, sokszor a testi szenvedésnek terhét is enyhíteni tudja ez.

Az ember természetéhez tartozik, hogy szeret építkezni. Ez már a kezdetektől meg nyilvánult mind a mai napig és megnyilvánul a jelenlegi időkben is. Elég, ha csak végigtekintünk egy-egy településen a különböző vidékeken, országokon, máris fogalmat alkothatunk az ott lakó emberek építkező kedvéről, szokásairól, tehetségéről.

Ami tehát azonnal szembetűnik, az a külső, látható, azaz testi építkezés.

Az emberek törekednek szerte a világon minél nagyobb, erősebb, tartósabb lakóházakat és egyéb épületeket létrehozni. E mögött valószínűleg az a rejtett érzés húzódik meg, hogy így módon az életük is több, szebb, jobb, biztosabb lesz.

Vannak oly épületek, melyeknek falai, noha régiek, mégis igen jól állnak. Minden bizonnyal igen jó, szilárd az alapjuk, s maguk a falak is jó, tartós anyagból vannak. Másoknak falain mély repedések húzódnak, valószínű a nem elég mély és nem elég szilárd alapozás miatt. De a rossz minőségű falazóanyag is lehet az oka mindennek. De a rossz építési eljárás is.

Az épületek maradandóságát, tartósságát főleg három tényező határozza meg: az alap, a ráépített anyag, és az építési mód, eljárás. A legjobb az, ha jó alapra jó anyagból építkezünk. Vannak esetek, mikor jó alapra rossz anyagot építenek rá. Előfordulhat, hogy gyenge alapra jó anyagot építenek, vagy silány alapra gyorsan romló anyagból építkeznek. Ez a legrosszabb megoldás. Ez a négy fő változat lehetséges a rengeteg átmeneti alcsoporttal színezve.

II.

Szellemi, lelki téren hasonló a helyzet. Szellemi, lelki téren is szükséges építkezni. Ez a keresztyén szolgálattevők alapvető feladata. De nem csak a szolgálattal kiváltképpen megbízottaké, hanem a maga helyén minden keresztyén gyülekezeti tagé is.

Az teljesen nyilvánvaló, hogy a gyülekezet élete lényegében egy állandó építkezés, legalábbis annak kellene lennie. Sokszor testi értelemben, anyagi területen is folyik az építkezés, de szellemileg állandóan kellene folynia. Ez a mi munkánk, ez a mi életünk. Amikor Igét hirdetünk és hallgatunk, mikor egymást vigasztaljuk, mikor egymásnak tanácsot adunk, mikor egymást tanítjuk, mikor egymást segítjük, és még sok más alkalmakkal, akkor építkezünk.

Kétségtelen, hogy a keresztyén gyülekezeti szellemi – lelki építkezés már eleve egy óriási előnnyel indul: az egyetlen, csalhatatlan biztos alap adva van: ez az alap Jézus Krisztus. Nem kell tétováznai, gyötrődni a döntés, a választás folyamatában. Ő önmagát adja. Ez kész tény. Egy felette örvendetes kész tény. Az az igazság, miszerint Jézus Krisztus azért jött e világra, hogy önmagát adja e kárhozat felé rohanó világért, s így jóra fordítsa annak sorsát. Olyan alap, ami örök, és ami nem nélkülözhető. Tévedésmentes. Az ő evangéliumát hirdetni, arról jó bizonyosságot tenni szóban és tettben: ez az építés. A bizonyosságtételt elfogadni és azt tovább adni, ez is építés.

Te, kedves testvérem, hogyan teszel eleget keresztyén léted eme kötelességének? Mert ez a te építő munkád! Ezt várja el tőled a te Urad, Jézus Krisztus. Mert az igaz, hogy az egyház, a gyülekezet szolgálattevőinek elsőrendű kötelessége ezt az építést folytatni, ám tagadhatatlan, hogy ez távolról sem elég. Jaj annak a gyülekezetnek, hol a tagok mindent a szolgálattevőktől várnak, mondván: nekik ez kötelességük, a maguk hitét és cselekvő akaratát pedig takaréklángon tartják, vagy még ott sem. Ez igen súlyos következményekkel jár, járhat adott esetben mind a gyülekezet egésze, mind az egyes tagok számára.

III.

Az építés azt jelenti, hogy olyan szellemi, lelki épületet hozunk létre és tartunk fenn, mely az elkövetkezendő veszedelmek idején sikeresen megvédheti a benne lakókat.

A szó szerint vett épületek azt a célt szolgálják, hogy a bentlakókat megvédjék az időjárás viszontagságaitól munkájuk, pihenésük idején, védelmet nyújtsanak gonosztevők, kártevők ellen. Azért építünk lakóházakat és más épületeket, hogy a veszedelmek, alkalmatlan idők ellenére létezhesünk, fennmaradhassunk.

Pár évvel ezelőtt mesélte el egy idősebb lelkész testvérem, hogy a régi rendszer idején az akkori illetékesek csábító ajánlatot tettek neki arra nézve, hogy egyetemi tanár legyen, mivel a bölcsészet területén jó képességekkel rendelkezett. De ő ezt, mivel így el kellett volna hagynia Jézus Krisztust, az egyetlen biztos alapot, visszautasította. Ha ő

elfogadta volna ezt az ajánlatot, akkor annak rendkívüli romboló hatása lett volna a gyülekezetre nézve, amelyben szolgált, de nem kizárt, hogy még más gyülekezetek számára is. Ő nem akart más alapot vetni, sem a jó alapra idegen, mulandó anyagból építkezni. Nyilván mert élete, hite Jézus Krisztusra volt alapozva. Azóta összeomlott, elégett az akkori hivatalos eszmeiség az ítélet tüzeiben.

A lelki építés, mivel láthatatlan anyagokkal és eszközökkel folyik, nehéz és körülményes. A látható épületek, falak felépítése is nagy dolog. Amikor a választott nép Nehémiás révén Artaxerxesz királytól engedélyt kap a romokban álló Jeruzsálem újjáépítésére, nagy lendülettel fogott neki a nép az építésnek. Ám hamarosan szembe kellett nézniük a gúnyolódások, vádaskodások, az összeesküvés, sőt fegyveres támadás rémével. Megtudván ezt, még idejében fel tudtak készülni a védekezésre, úgyhogy jó véghez tudták vinni az elkezdett munkát. Ma is számíthatnia kell minden lelki építést végzőnek arra, hogy az ördög nem fogja tétlenül nézni a munkát. Manapság is minden eszközt be fog vetni. Kezdve az enyhe lebeszéléstől, gúnyolódástól el egészen a legdurvább akadályoztatásig. Ma népünknek nagyobb szüksége van a lelki védelmet nyújtó épületre, mint valaha.

IV.

A 127. zsoltár ezt írja: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon annak építői” Azért kell tehát imádkozni, hogy Ő adjon kellő bölcsességet, erőt, kitartást, hogy az építés indítóoka ne a mi akaratumkon nyugodjon, hanem az övé. Ha Isten nem rendezi úgy a viszonyokat, összefüggéseket, hogy a mi építésünk szükséges és lehetséges, s végül hasznavehető legyen, akkor a legjobb emberi szándék is hiábavaló.

Isten sokféle lehetőséget adott a gyülekezet tagjai számára a szolgálatot, tehát az építést illetően. Ő kifejezetten felkér minket, hogy adottságainkat állítsuk szolgálatba, gyümölcsöztessük. Az 1Kor 12,4–11 arról beszél, hogy bár a szolgálatokban különbség van aszerint, hogy mindenik más és más természetű, de érték és rang szerint nincs különbség, mert mindenik fő eredője és adója a Szentlélek, aki az adományokat, képességeket a gyülekezet építésére, hasznára, előmenetelére adja, az Ő szabad belátása alapján.

S mivel mindent a lélek ad, nyilván számon is fogja azt kérni, azon a napon, amely „tűzben jelenik meg” Ekkor derül ki bármely építésről, hogy annak értéke minemű. Lehet, hogy aranynak, ezüstnek vagy drágakőnek fog bizonyulni. De lehet, hogy csak fa, széna vagy pozdorja, ami kötelezően megsemmisül az ítélet tüzeiben.

Az a nap előbb-utóbb biztos, hogy el fog jönni. Egyfelől rettegünk kell ettől a naptól. Ez indítsa minket igen komoly munkálkodásra és annak belátására, hogy mindnyájan Isten adós szolgálói vagyunk, akiknek el kell számolnunk egykor tehetségünkkel és lehetőségünkkel. Másfelől pedig örvendezzünk és bízunk abban, hogy Isten igazságosan tartja számon a mi gondjainkat, terveinket, törődéseinket, munkánkat és szenvedéseinket, de bűneinket és tévedéseinket is. És azokat teljesen méltányosan fogja elbírálni, nem úgy, mint az emberek teszik azt e jelen életben, akik tele vannak tájékoztatatlansággal, szűk látókörűséggel. Ha igyekeztünk teremni a lélek gyümölcseit (Gal 5,22–26) s kerülni a test cselekedeteit (Gal 5,19–21), akkor nem kell félnünk ama nap tüzétől. A hívő embernek bizodalma van és bizodalma lehet Istenhez, Isten igazságához és ítéletéhez.

Hogyha valaki későn jött rá, hogy kötelessége építeni, azaz későn tagolódott be a gyülekezetbe, annak építő munkájába, ez nem baj, ezért nem kell kétségbe esnünk. Gondoljunk a Mt 20,1–16-ra, a szőlőmunkások példázatára, miszerint azok a munkások is, akik csak egyetlen órát munkálkodtak, ugyanannyi bért, fizetséget nyertek, mint akik egész nap jelen voltak. Ettől a Gazda nem minősül gonosznak vagy igazságtalannak. Sőt, ellenkezőleg!

Minden, a gyülekezet életével összefüggő cselekvés, avagy minden mulasztás megítéltetik, hiszen így vagy úgy mindennek hatása van, s látható vagy láthatatlan módon érvényesül, épít vagy rosszul épít, akadályoz vagy éppen rombol.

Feladatunk a hűséges és helyes építés, mert erre kaptunk megbízatást a mi Megváltó Urunktól, Jézus Krisztustól. Ámen.

5. nap

Jenei Tamás

Kolozsvár

Isten megítéli a mi építésben hozott erőfeszítéseinket

Alapige: 1Korinthus 3,13–15

Kisgyermek koromtól kezdve, ha édesapám megbízott valamilyen feladattal, munkával, a munka befejeztével azt számba kellett adnom. Ha kicsit fuserált a „legény”, akkor megcsóválta a fejét, s azt mondta, hogy ez még nincs kész. Ilyen esetben folytatni kellett a munkát. Gyakran ő is besegített, hogy a munka a végén tökéletes legyen. Ha pontosan elkészült a munka, szóval is, meleg, biztató tekintetével is, esetleg egy meleg kézfogással vagy éppenséggel egy üveg kompót közös elfogyasztásával is jutalmazta a jó munkát.

I.

Azt hiszem, hogy ezt a pedagógiát – a megbízás és számonkérés pedagógiáját – magától Istentől tanulta. Hiszen Isten is elhív minket, beállít egy szép szolgálatba, ebben a szolgálatban tanít, vezet, sikereket ad, s a feladat végén számon kéri azt, hogy mit tettünk és hogyan teljesítettük az Ő megbízását. Megítéli hűtlenségünket, engedetlenségünket, konokságunkat, mulasztásainkat, de elismeri eredményeinket, s jutalmazza a gyümölcsöket termő, szép munkát. Mert „Isten azt akarja, hogy mindenki üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson!”

Ezt a szolgálatot, amelynek célja az, hogy mindenki üdvözljön – emberekre bízta. Reád és reám. Ehhez a szolgálathoz külön adja az Ő mennyei ajándékait, s azokkal élve, szolgálva, Őt dicsőítve másokat is meg tudunk nyerni a Krisztusnak.

Erre a célra hívja egybe az egyházat, a kihívottak, kiválasztottak közösségét, hogy a jelen földi körülményei között „küzdő egyházként” szakszerűen, öntudatosan, elszántan munkálkodjunk azon, hogy valóban mindenki, akit csak el tudunk érni, üdvözljön, s a küzdő egyházból „dicsőséges egyház” legyen. „Ez a mi munkánk, s nem is kevés!”

Azon túl azonban, hogy már itt Isten munkatársai lehetünk, számítanunk kell arra, hogy Ő számon kéri a mi munkánkat. Ő így bíztat minket a hűséges munkára: „Boldog az a szolga, akit az ő ura, amikor megjő, munkában talál.”

II.

De lássuk, hogyan viszonyul ehhez az Istentől származó megbízáshoz a mai ember!

– Van olyan ember, aki először örül ennek a megbízásnak. Nagy ígéreteket és fogadalmakat tesz. De aztán minden annyiban marad. Az ilyen ember jelszava: „Ígérd meg, ne add meg!” Hány olyan embert ismerünk, aki megígéri, hogy eljön, de aztán nem jön. Mennyi bosszúságot okoz egy-egy ilyen szobafestő, szerelő, alkalmi munkás. Az ilyen esetben az eredmény nulla, hiszen az illető még csak hozzá sem kezd a feladathoz.

Istennek is hány és hány dolgot megígértünk. Ezután ilyen leszek. Mától kezdve ezt nem teszem. Ezután erre fogom minden erőmet összpontosítani. Aztán minden marad a régiben. A végső számbavételnél pedig a kimutatható eredmény nem más, mint nulla.

– Van olyan ember is, aki ha megkapja a feladatát, mindjárt hozzáfog. Nagy nekibuzdulással hozzáfog, dolgozik, de aztán közbejön valami, s félkészben abbamarad a lázas tevékenység. Tapasztalatból tudjuk, hogyha valakinek ilyen félkész munkát kell folytatnia, legtöbbször kénytelen előlről kezdeni az egészet. Ez a tény mutatja meg, hogy az úgymond „félíg kész” munka eredménye szintén nulla. Hiszen előlről kell kezdeni az egészet!

A hitéletünkben is hányszor csak idáig jutunk a bibliaolvasásunkkal, imádkozó kedvünkkel, családi áhítatainkkal. Ha ez valóban így van, akkor nem kell csodálkoznunk azon, hogy a lelki fejlődésünket illetőleg az eredmény itt is nulla.

– Van olyan ember is, aki ugyan hozzálát a feladathoz, végzi, és be is fejezi. Csupán az a baj, hogy nem alaposítással, nem szakszerűséggel, nem hűséggel végzi a maga munkáját, s így selejtet termel. Termel, de selejtet! Olyasmit, amit aztán senki sem tud igazán felhasználni. Az eredmény itt is nulla!

Hitéletünkben, egyházi szolgálatunkban is lehet selejtet termelni. Az ímmel-ámmal végzett imádság, az ímmel-ámmal végzett egyházi munka – szintén selejt. Értéke úgy-szintén nulla!

Most hadd kérdezzem meg tőled, testvérem, mennyit ér személy szerint a te hétköznapi munkád, és mennyit ér a te vallásos életed, egyházi szolgálatod?

Látunk kell, hogy nemcsak a magánember végezheti így a munkáját, hanem az egyes társulások, politikai pártok, sőt maga az egyház is lehet ilyen felelőtlen! Ezért az eredmény itt is gyakran nulla!

Mivel most éppen itt a templomban vagyunk, hadd kérdezzem meg egészen őszintén, hogy látjátok, mennyit ér a ti gyülekezetekben, a mi egyházunkban folyó munka?

A felolvasott ige arról beszél, hogy aki kiküld minket a szolgálatra, az számon is kéri azt. Az ilyen felelőtlen hozzáállást, a tékozló magatartást, a mulasztást megítéli. „Annak munkája megég!” – így olvastuk.

Az ítélet elkezdődik már itt, a mi földi életünkben.

Aki csak ígéret, aki félkészben abbahagyja a munkáját, aki selejtet termel, az előbb-utóbb maga is selejt lesz. A jó munkást kézzől kézre adják, a gyenge emberre pedig mindenki csak legyint. Gyorsan elterjed a híre, s többet nem hívják. Így nagyon könnyen kenyér nélkül marad az ilyen ember. Ez az ő ítélete a földön.

Az ilyen selejtté vált ember egy idő után lelki válságba kerül. Lelkiismeret-furdalása lesz. Eltelt már ennyi és ennyi év az életéből, és semmit sem tettem magamért, a családomért, az egyházamért, a népemért. Hát mit ér az ilyen élet? Senkinek sem kívánom, hogy egyszer így kelljen szembesülnie önmagával. Ugyanis ez is ítélet!

Tudjuk, hogy aki minden munkáját hűséggel végzi, az a próbák idején is megáll! Győztesen kerül ki az ilyen áldatlan helyzetből. „Mert akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van!” De akinek megszakadt az Istennel való kapcsolata, mert selejtté vált, az a próbák idején támasz nélkül marad és elbukik. A bűnös élet örvényei még jobban magukkal rántják. S ez szintén ítélet!

Igénk azt mondja, hogy valakinek a munkája értéktelen, mert olyan, mint a fa, a széna vagy a pozdorja az építményben, az megég. Kinek-kinek a munkája nyilvánvalóvá lesz. Az ilyen ember kárt vall. De azt is mondhatnám, kárhozatra jut. Az egyház munkája is, ha értéktelen, gyümölcstelen, örömtelen, csak az üres csigaházat fényesíti, akkor az is kárt vall! Itt a földön más felekezetek veszik át a helyét az ilyeneknek. S ezen túl, soha nem lesz belőle „dicsőséges egyház”!

Ez is ítélet – ítélet a javából!

III.

A bűneset óta minden emberben ott van a hajlam, hogy fuseráljon, hogy a dolgot a könnyebbik részéről fogja meg, hogy kisigényű legyen, s ne a tökéletes munkára törekedjék.

De ha már eljutottunk oda, hogy Krisztus lett az életünk fundamentuma, akkor már nem lehet mindegy, hogy mit építünk erre a Fundamentumra, és az sem mindegy, hogy hogyan építünk erre a Fundamentumra. Krisztus golgotai kereszthalálával megváltott ebből a silány, hazudozó, ígérető, selejtet termelő életből. „Az pedig annak akarata, aki elküldött engem, hogy mindaz, aki látja a Fiút, és hisz őbenne, örök élete legyen, és én feltámasztom azt az utolsó napon” – mondja a megváltó Úr Jézus Krisztus. És már most, a mi földi életünk idején „feltámadásának ereje által minket is új életre támaszt” (HK), s adja az ő Szentlelkét, hogy szentek legyünk, amiképpen ő maga szent! A megváltottaknak, a szent élet megvalósításán fáradozóknak hozza létre egyházát. Ezért csak ott van igazán egyház, ahol Krisztus megbocsátása, irgalma, szeretete, megértése, békessége, öröme jelen van az egyházi életben és munkában. Az ilyen építmény megmarad! Ha valakinek a munkája, melyet ráépített Krisztusra, megmarad, és jutalmát veszi. Még az is, aki élete kezdeti korszakában rosszul indult, selejtet termelt, az is megszabadul, de úgy, mint a tűzön keresztül. Hitvány munkája megég, de ő kegyelemben részesül. Mindazok tehát, akik Krisztusra építették életüket, a végső ítélet idején is a feltámadás és az örök élet részesei lesznek.

IV.

Érdemes tehát jó munkát végezni! Érdemes szép és tökéletes munkát végezni életünk minden területén!

Láttam olyan embert, aki ősszel ásta a kertjét. Szépen, gondosan, alaposággal, méltósággal. Ahogy figyeltem, egyre inkább azt éreztem, hogy ez a fajta munka maga is istentisztelet. Láttam szabómestert, aki a kész öltönyt, mielőtt átadta volna véglegesen a tulajdonosának, még egyszer felpróbáltatta. Aztán szakavatott szeme valami jelentéktelen hibát fedezett fel. Aztán azt mondta: ezt így nem adhatom ki a kezemből. Kért még egy nap haladékot, kiigazította a ruhadarab hibáját, s mikor tökéletesre sikerült, megbérelt lélekkel átadta a munkát a megrendelőnek. Szerintem az ilyen alaposággal végzett munka is istentisztelet!

Láthatjuk, hogy a hittel, becsületesen munkálkodó ember elnyeri jutalmát itt is, s majd az utolsó ítélet napján is. Az ilyeneknek mondja majd a trónuson ülő Krisztus: „Jöjjetek én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, mely számotokra készítettet!” Ez lesz az öröm napja. Ez lesz a felemeltetés napja. Ez lesz az üdvösség napja.

Testvérem, neked is ezt szeretné mondani Jézus: „Jöjj én Atyámnak áldottja!” Ezért minden munkád szeretetben menjen végbe! Minden munkád tökéletes legyen, és Istent dicsőíts! Családotok élete, gyermekevelésetek, egész életetek legyen istentisztelet. A jutalom nem marad el! – hiszen Krisztus ígérte azt meg.

El kell mondanom azt is, hogy a földi körülmények között „küzdő egyházból” is csak akkor lesz „dicsőséges egyház”, ha megbízatásának ideje alatt becsületes és kitartó munkával törekszik arra, hogy naponként „szaporodjék a hívők száma az idvezülőkkel” Ezért a legkomolyabban kell végeznünk az ígehirdetésünket, és az ebből kinövő missziói és diakóniai szolgálatunkat. Vissza kell szorítanunk a gonoszság erőit, s Krisztus erőit kell mind magunkban, mind egyházunkban győzelemre juttassuk. Rajtunk áll, hogy egész egyházi életünk ilyen legyen! Ámen.

6. nap

Sajnálattal közlöm, hogy az imahét hatodik napjára várt igehirdetés december 2-ig nem érkezett meg!

Mint szerkesztő, a felkérést az imaheti prédikációk megírására még júliusban kiküldtem. A prédikációkat 2004. okt. 10-ig kértem a nyomdai átfutás miatt. Levelem végére azt is odaírtam, hogy aki nem tudja vállalni ezt a szolgálatot, az azonnal jelezzen vissza.

Egy másik személy 2004. okt. 9-én telefonon bejelentette, hogy nem vállalja a prédikáció megírását. Helyette én írtam meg az 5. nap anyagát.

Október 10-e óta folyamatosan telefonáltam a 6. napi prédikáció érdekében. Nagy keserűséggel írom, hogy sajnos, lapzártáig sem érkezett be ez az igehirdetés.

Így csak annak beismerése marad, hogy ennyit értünk!

Szerkesztő

2004. dec. 2.

7. nap

Szekeres Sándor

Bihartüspöki

Bolondság és bölcsesség – élet Krisztusban

Alapige: 1Korinthus 3,18–20

Kedves Testvéreim! Az imahét eddigi hat napján egy csodálatos építkezésnek lehetünk tanúi. Ezen áldásos munkában imádságainkkal kapcsolódunk be, miközben – érezzük, hogy – mi magunk is hitben növekedve épülünk a Krisztusban. Pál nyomdokain járunk, aki úgy nevezi meg magát, mint bölcs építőmestert. Ő sok helyen vett részt Isten építkezésében, ma éppen közöttünk. Itt toborozza Isten építőmunkásait, hogy együtt forduljunk az „*isteni pontossággal*” megrajzolt világ, s benne a megépítendő új ember felé.

Isten építőmunkásai igen különböznek: kicsinyek, nagyok, ismerősök és ismeretlenek. Urunk mindenkit felhasznál az Ő munkájában, aki kész neki szolgálni. Képességein felül senkitől sem vár semmit. Olykor „tehetségteleneket” használ, akik mégis rendkívüli teljesítményt nyújtanak, ha felismerik a kapott ajándékot.

Az alap adott: „Más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, mely vettetett, mely a Jézus Krisztus.” Mit teszel azért, hogy a jó alapra jó épület kerüljön? „Ti Isten temploma vagytok” – mondja Pál. Saját hited növekedéséért, fejlődésért mit teszel? Nagy akarsz lenni? Alul kezdjed! Magasba nyúló épület akarsz lenni? Isten Igéjénél kezdjed, hogy nyomában épületed imádság-ablakán beáradjon a mennyei levegő, a mennyei világosság. Kevés arra hivatkozni: az én alapom rendben van, megtértem, Krisztus keresztyének világszerinti bolondja vagyok. Ez óriási dolog, de mi történt azóta?

Sok félbemaradt építkezést, összetákolt hívőt látni: megvan az alap, de mi épült arra? Mi történt az emberrel, hogy már semmi biztosítéka nincs sem a boldogsága, sem a pusztasága felől? Kiszolgáltatottá vált, külső befolyások alatt van, ingatag és állhatatlan. Csődélményekkel a szívében fut az élet elől. Mert ahol csőd és kudarc van, ott az ember elveszíti életerejét, a kilátástalanság kicsavarja a szívét. Mi történt? Az történt, ami azzal a kis eszeveszett pókkal, amely egy szép napon hosszú fonalon ereszkedett le egy magas fa tetejéről arra a bokorra, amely a tó vize fölé hajolt. Kiepítette a maga hálóját, amelynek legfontosabb tartószála a magasba nyúló szál volt, amelyen leereszkedett, s vége a fához volt erősítve. Egy napon, elfelejtve a tartószál rendeltetését, elnyisszantotta, mint

fölösleges akadályt a vadászterületén. Mi történt? A kis pók hálójával együtt vízbeesett és elpusztult. Az ember is elfelejtkezik arról, hogy honnan jött és ki tartja kezében életének, sorsának, boldogulásának fonálát. Eltépte a szálakat, amelyek fölfelé, Istenhez vezetnek. És elszakadtak a másik ember felé vezető összekötő szálak is. Még nem pusztult el egészen, még ott vergődik kétségbeesetten a világ bölcsességének örvénye felett. Csak fel kellene néznie és csak annyit kellene mondania: elég volt a pocsolóyából, a szórakozásból és élvezetekből, de elég volt a modern kor minden szenvedéséből és zaklatottságából is. Elegendő volt mindenkiből, ami az Isten nélküli életet jelenti. Nagy akarok lenni. Vissza tehát Istenhez!

Ezért figyelmeztet Pál: „Senki se csalja meg magát.” Az ember bölcsessége hajoljon meg Isten magasabb bölcsessége előtt. De ő fél! Fél a rossz, a másik veszedelmes embertől, a betegségtől, a haláltól, és fél önmagától is, mert nem tudja, hogy hogyan menjen ki és hogyan jöjjön be, és ezt nem hajlandó elismerni. Mindez a félelem nem kezdete, hanem a vége a bölcsességnek. Elveszíti emberi képességének épségét, egyenes gondolkodását és az egy szükséges dologra való összpontosítását. Bölcsessége egyre hajtogatja: „Mire van szükségem?” „Hogyan biztosíthatom megélhetésemet?” „Mi tetszik nekem?” „Mi a mulatságos számomra?” Beteljesedik végzete: „Isten „megfogja a bölcskeket az ő családságukban.” És ismét: „Ismeri az Úr a bölcske gondolatait, hogy hiábavalók.”

„Ha valaki azt hiszi, hogy bölcs ti köztetek e világon, bolond legyen, hogy bölccsé lehessen.” Építeni, a Krisztus testébe való beépülésben egyedül a keresztről szóló beszéd segíthet. De hol van az emberi logika és bölcsesség a kereszti titkának megfejtésében? A róla szóló beszéd a világot csak megosztja: az embert bölcsnek és bolondnak nevezve. Mert visszautasítja, nem fér a fejébe, hogy Isten országának Királya csúfosan kereszten végezze. A kereszten, mely égre tör, de a véget, a halált jelenti. Neki ezért bolondság a kereszti beszéde. E beszéd helyett jeleket és tényeket, érzékileg megfogható anyagi javakat, gazdasági előnyöket kunyerál istenétől. Bölcselkedést hallgatna, amely róla, az emberről szólna, az ő tökéletességét bizonyítva.

A kereszti beszédének bolondja minden napon a feltámadott Krisztus erejének megajándékozottja lesz. Ez az erő elárasztja lelkét és testét, és képessé teszi, hogy szentül éljen ebben a gonosz, romlott világban. Képessé teszi arra, hogy Isten akaratát cselekedje. Ez az erő formálja lényét Krisztus képére, ez határozza meg munkáját, szabadidejét, hordozza belső emberének növekedését. Mivel Krisztus benne él, összeköttetésben van a mennellyel, szívében hordozva azt. Így nem a világ számára, hanem az örök élet céljára él, ami Krisztus diadala. Nem más, mint az új teremtés zsongójának Krisztusban való élete. Ámen.

8. nap

Oláh Mihály

Zilah-Liget

Minden a tietek, ti viszont a Krisztuséi vagytok

(8. nap, záróistentisztelet)

Alapige: 1Korinthus 3,21–23

Az elmúlt héten estéről-estére megszólalt egy újabb szakasz az 1. Korinthusi levél harmadik részéből. Egy lelkileg még kiskorú gyülekezet „nagykorúsításának” lehettünk tanúi. Láthattuk, hallhattuk azt, amint Pál apostol szelíden, de határozottan elvette a korinthusiak „játékszereit”, ahogyan a gondosan nevelő szülő kiveszi gyermeke kezéből azt a játékot, amely már nem hozzá illő, s amely gátolná a szellemi-lelki-fizikai fejlőd-

désben. S láthattuk azt is, amint az apostol „étrendváltozást” iktat be a korinthusi gyülekezet lelki „táplálkozásában”, ahogyan a gyermeke változó igényeit figyelő édesanya is a tej mellett elkezdte a „hozzátáplálást” S ahogy a gyermek szervezetének is előbb meg kell küzdenie a „kemény eledellel”, valahogy így van ez a kiskorúságból kinövő emberi közösségek esetében is. Mert minden változás egy nyugalmi állapotot borít fel, és elgémberedett, vagy éppen soha nem tapasztalt reflexeket mozgat meg.

Most, amikor imahétzáró istentiszteletünkön az 1Kor 3 utolsó versői, záró üzenete szólal meg, egyben érezzük és tapasztaljuk, hogy az elmúlt héten nem egy időutazáson vettünk részt, nem külső, passzív szemlélőkként néztük hajdani korinthusi hittestvéreink csetléseit-botlásait, lelki sikereit vagy kudarcait, hanem tükröt tartott elénk az ige, s mi megláttuk benne a magunk arcát, a családunkét, a gyülekezetünkét, az egyházunkét. S bizony sok mindent megmutatott nekünk ez a tükör: fényeket és árnyakat, mosolyokat és könnyeket egyaránt. Konok gyermekségünk és éretlenségünk éppúgy visszanezített ránk, mint az a méltóság, hogy Isten munkatársai lehetünk a szolgálatban. Rossz fundamentumra épített életünk éppúgy, mint az a tisztesség, hogy a bennünk lakozó Lélek által Isten temploma vagyunk. Kaptunk kritikát és dicséretet, elmarasztalást és felmángasztalást egyaránt.

S talán most sziporkázik egy kissé a szemünk az éles kontrasztok miatt – de ugyanakkor olyan jól esik érezni és tudni, hogy Isten úgy akar látni minket, mint érett, bölcs, megfontolt felnőtteket, mint szuverén személyiségeket, akik képesek felelősen dönteni, és akik tudatosan vállalják feladatukat, küldetésüket, szolgálatukat. Mint akik tudják, hogy „minden az övé”, kivéve önmagukat. Emberileg nézve paradox helyzet ez – de éppen erről a paradoxonról szól a textusunk.

1. Mai igénk első figyelmeztetése és üzenete ismét megfogalmazza, de egyben le is zárja a korinthusi tekintély-vitát: *Azért senki ne dicsekedjék emberekkel. Miért? Mert minden a titek* – jön a meglepő válasz.

Pedig mennyire szeretünk emberekkel dicsekedni! Mennyire boldogok vagyunk, ha „nagy neveket” tudunk említeni rokoni-ismerősi körünkben. Lázban égünk egy-egy híres ember társaságában: vajon kezét fog-e velünk, észrevesz-e bennünket? Korinthusban farkasszemet néztek egymással a Pál, az Apollós, a Kéfás szellemi holdudvarához tartozók. Jelenlegi erdélyi közéletünk éppen így sorakozik hadrendbe egy-egy „nagy név” árnyékában. Magyarországi ismerősöm meséli, hogy a legutóbbi választásokon a családi harmóniát is tönkretette az a tény, hogy a házastársak más-más pártra adták le voksukat. Aztán ott van a speciálisan egyházi enyém-tied vita: válogatunk a lelkipásztorok, igehirdetők között. Főként városban, ahol több lelkész szolgál, milyen gyakori ez a személyválogatás: „imádom ennek a lelkésznek a prédikációját, de ha a másik megy fel a szószék-re, akkor inkább nem is megyek templomba” – hallhatjuk gyakran. Mintha a prédikáció kizárólag a lelkész szellemi terméke, „produkciója” lenne, nem pedig Isten igéjének a hirdetése.

Ugyanakkor kétségtelen, hogy mindannyiunk, de legalábbis legtöbbször életében felbukkant valamikor egy, vagy akár több olyan személy/személyiség, akinek hatása volt hitünk alakulására. Nem is ezzel van a baj, hanem inkább arra kell odafigyelnünk és vigyáznunk, hogy miként tekintünk ezekre a formáló hatású, erős szellemi kisugárzású emberekre. Azaz: meglátjuk-e, hogy (csupán) áldott eszközök voltak Isten kezében, vagy pedig valóságos félistenekként, fővezéreként tekintünk rájuk? Mert bár óriási a különbség az egészséges tisztelet és a bálványozás között, az ember mégis könnyen át tud csúszni egyikből a másikba. A tisztelet a szabad, szuverén ember gesztusa. A bálványozás azonban rabságban tart, függőséget okoz, elvakulttá tesz. A bálványimádó ember mereven elhatárolja magát mindentől és mindenkitől, aki és ami MÁS. Elhatárolja magát

főként Istentől, aki lényegét tekintve MÁS. De ezzel az elhatárolódással nem másokat, hanem éppen önmagát rövidíti, szegényíti meg, a saját életét szűkíti be.

Érdekes, Pál apostol nem úgy akar más embereket bálványozó hajlamunk tisztító voltára ráébreszteni, hogy kiábrándít a bálványainkból, hanem egyszerűen csak azt mondja: *minden a tietek*. Pál is, Apollós is, Kéfás is a tietek. Nem kell görcsösen ragaszkodnotok egyikhez vagy másikhoz, nem kell az elvesztés állandó félelmében élnetek, mert *minden a tietek*. Miért ragaszkodtok az *egyhez*, amikor tietek *minden*?

2. Az apostol éppen csak felvillantja, hogy mit ért a *minden* alatt: „*akár a világ, akár az élet, akár a halál, akár a jelenvalók, akár az eljövendők: minden a tietek*.” Érdekes, hogy a Római levélben mindezek úgy tűnnek fel, mint elválasztó tényezők, mint amik el akarnak szakítani Isten szeretetétől. Persze hogy elszakítanak, persze hogy elválasztanak akkor, ha bálványozzuk őket. Krisztus is azt mondja, hogy az egész világ megnyerhető, vagyis a teremtett világ keretein belül semmi sem lehetetlen a teremtmény számára – de vajon mit ér a legnagyobb nyereség, ha az ember lelkében kárt vall? Ha mindent *egy* lapra tesz fel és mindent feláldoz *egy* valamiért, legyen az élet vagy halál, jelenvalók vagy eljövendők? Mert nem lehet úgy élni, hogy nem veszünk tudomást a halálról, és nem lehet úgy meghalni, mintha nem éltünk volna. És nem lehet a pillanat örömét elvonatkoztatni az eljövendő felelősségre vonástól.

Minden a tietek – vigyázzunk, ne értsük félre: itt nem a határtalan lehetőségekről van szó, hanem sokkal inkább a teremtett mindenséghez való felnőtt, felelősségteljes viszonyulásról. Felelősek vagyunk azért a *mindenért*, amit Isten kegyelme és teremtő jókedve nekünk adott – végső soron ez azt jelenti, hogy felelősek vagyunk ennek a *mindennek* az integritásáért, egységéért. Igen, felelősek vagyunk a látható egyház egységéért is, amiért imádkozunk is ezen a héten. A *mindenbe* beletartozik a látható egyház is, a maga szét-szakadozottságában.

3. Egyetlen kivétel van a *minden* alól: saját magunk. „*Ti viszont a Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig Istené*.” Jó, ha most felelevenítjük a keresztyén lét sajátosságának másik páli meghatározását is: „*Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus*.” Vagy ott van egyik leggyakrabban énekelt dicséretünk kezdő sora: „*Nem vagyunk mi magunkéi*”

Itt értjük meg, hogyan lehetséges egyáltalán, hogy minden a miénk. Úgy, hogy mi magunk a Krisztuséi, vagyis Istenéi vagyunk. Mert „*az Úr az egész föld és minden, ami betölti...*” (Zsolt 1) Jól értjük tehát: a *minden* birtoklása nem *mindenkire* vonatkozik, hanem csak azokra, akik „testestől-lelkestől, életükben és halálukban” Jézus Krisztus tulajdonai.

Krisztuséi vagyunk. Nem máshoz, hanem hozzá tartozunk. Senki másnak, semmilyen hatalomnak nincs ereje felettünk, csak egyedül a mennyei Királynak. S mivel Krisztuséi vagyunk, egymással is összetartozunk, és felelősséggel tartozunk egymás iránt és *minden* iránt, ami ezt a csodálatos világot alkotja.

Hálát adunk Istennek minden, a teremtésben és a megváltásban adott ajándékáért, és dicsérjük őt, aki bennünket Krisztusban Szentlelke által eggyé tesz. Legyen a mi egyházépítésünk, egységkeresésünk Istennek felajánlott, Őt magasztaló áldozat. Adja az Úr, hogy az idei imahét is sok gyümölcsöt teremjen lelkünkben. Ámen.

A Genezáret partján

Jerry Bridges

Mindenre hasznos

„A test gyötrésének ugyanis kevés a haszna, de az istenfélő élet mindenre jó, mert a jelen és a jövőendő élet ígérete kapcsolódik hozzá”

1 Timótheus 4,8

A hívó keresztyén számára nincs nagyobb elismerés annál, mintha istenfélő embernek hívják. Lehet lelkiismeretes szülő, buzgó gyülekezeti munkás, Krisztus lelkes bizonyágtevője, vagy tehetséges keresztyén vezető; mindez azonban nem számít semmit, ha ugyanakkor nem istenfélő.

(Kegyesség, Isten szerinti élet, istenfélelem – ezekkel a szavakkal lehet körülírni a görög „euszebeia” szót, amely pozitív értelemben vett tiszteletteljes félelmet, istenfélelmet jelent. A ford.) Maga a szó csak néhányszor fordul elő az Újszövetségben; mégis, valójában az egész Biblia erről szól. És ha a kifejezés feltűnik, általában súlyos tartalmú, magvas mondanivalót hordoz.

Amikor Pál a keresztyén élet lényegét egy rövid szakaszban próbálja megfogalmazni, az istenfélelemre összpontosít. Elmondja, hogy Isten kegyelmes, „arra nevel bennünket, hogy az *istentségséget* és a világi vágyakat megtagadjuk, hogy ép ésszel, igazságosan és istenfélelemmel éljünk a mostani korban”, mivel várjuk a mi Urunk Jézus Krisztus eljöveteletét (Tit 2,11–13). Amikor Pál saját apostoli munkájáról beszél, úgy látja, elhívása arról szól, hogy továbbadja a hitet Isten választottainak, és hogy azok megismerjék az *istenfélelemre* vezető igazságot (Tit 1,1).

Timóteushoz írt első levelében Pál nagy hangsúlyt fektet a kegyességre. Imádkoznunk kell azokért, akik vezető pozícióban vannak, hogy békés, nyugodt és csendes életet élhessünk teljes *istenfélelemmel* és szentségben. Gyakorolnunk kell magunkat az *istenfélelemben*. Törekednünk kell az *istenfélelemre*. A *törekvés* fáradhatatlan, kitartó erőfeszítést jelent. Nagy nyereséggé tartja számon a megelégedéssel járó *istenfélelmet*, és végül kijelenti, hogy az istenfélelem mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövőendő élet ígérete.

Péter, lélekben előretépkintve az Úr napjára, amikor a Föld, és minden, ami rajta van, elpusztul, fölveti a kérdést: vajon milyen embereknek kell lennünk? A válasz: szentül és *istenfélelemben* kell élnünk (2Pt 3,10–12). Péter itt az egész történelem leghatalmasabb és legmeggrázóbb eseményére utal azért, hogy keresztyén kötelességünk teljesítésére – vagyis a szent és istenfélő életre serkentsen bennünket.

Nyilvánvaló tehát, hogy az istenfélelem nem lelki luxus, amit egy letűnt korszak néhány bizzar hívője, vagy a ma szuperkeresztyénei élvezhetnek. Egyszerre kiváltsága és kötelessége minden keresztyénnek, hogy törekedjék a kegyességre, gyakorolja magát az istenfélelemben, és szorgalmasan tanulja azt. Nincs szükségünk különös tehetségre vagy képesítésre. Isten mindnyájunkat megajándékozott „mindazzal, ami az életre és e kegyességre való” (2Pt 1,3). A legegyszerűbb keresztyénnek is rendelkezésére áll mindaz, amire szüksége van, és a legerősebb hívő is rászorul ugyanarra a segítségre az istenfélelem gyakorlásához.

Mi tehát az istenfélelem? Melyek a kegyes ember ismertetőjelei? Hogyan válik valaki kegyessé, istenfélővé? Sok embernek tettem már fel a kérdést: „Mire gondolsz, amikor a kegyesség vagy istenfélelem szót halod?” A válaszok, bár különbözőek voltak, mind a keresztyén jellemről alkotott elképzeléseket fejezték ki: „istenképűség”, „Krisztushoz való hasonlóság”, „a Lélek gyümölcseinek jelenléte” Az istenfélelem természetesen magában foglalja a keresztyén jellemet is, de ennél többet jelent: egy Istennek átadott életet jelent. Átadott életű ember az, aki többé már nem saját akarata, vagy a világ életformája és szelleme szerint él, hanem egyedül Isten akaratának megfelelően. Aki mindenben Istenre figyel, aki mindenben Istent szolgálja, aki hétköznapi életének minden egyes részletét az istenfélelem részévé teszi azáltal, hogy mindent Isten nevében, és az Ő dicsőségére cselekszik.

A kegyesség több a hívő jellemnél. Maga a keresztyén jellem is az Isten iránti odaadásból fakad. Azonban az is igaz, hogy az Isten iránti odaadás *mindig* istenfélő jellemet szül, *amelyből neki tetsző élet fakad*.

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés FIKE istentiszteletre

Kurta Bozsena
Kolozsvár

A Krisztus-követés akadályai és a Krisztus-követés öröme

Alapige: Lukács 9,57–62
Bibliolvasás: Máté 5,1–16

A felolvasott bibliai szakaszban Jézus három emberrel vált szót arról, hogy mit is jelent az Ő követése. Ebben a három emberben minden magát Krisztus követésére odaszánó ember magára találhat. A három rövid beszélgetés rávilágít arra, milyen hibákat követünk el keresztyén életünkben, és felmutatja, mire kell odafigyelnünk, amikor Krisztus megszólít minket.

Nézzük meg, mit mond Jézus követéséről a felolvasott szakasz! Örömet szerző teherhordozásról szól. Kemények és határozottak Jézus szavai, de igaz szeretetből származnak.

1. Jézus követése szüntelen áldozattal jár.

Jézus a tanítványokkal megy a Jeruzsálem felé vezető úton, amikor valaki odamegy hozzá, és ezt mondja neki: Követlek, akárhová mégy. Nem tudjuk, kicsoda ez, a lényeg, hogy ez a valaki lelkesedve ajánlja fel, hogy kész Jézust követni. A mai embert megdöbenteti Jézus tapintatlansága. Jézus nem azt feleli: „Drága, hát te ennyire szeretsz engem? Ha ez így van, gyere, szívesen látlak!” Ő inkább lehúti: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az ember fiának nincs hova fejét lehajtania. És itt kiderül, hogy Jézus milyen jó emberismerő volt. Nem volt hiú, nem akart nagy tömeget maga köré gyűjteni, nem várta meg, hogy ez az önjelölt tanítvány csalódni fog, hanem szembesíti az ajánlkozót a Krisztus-követés nehézségeivel. Tudta Jézus, hogy az ember nem tudja, nem képes követni Őt, nem képes következetesen vállalni a szenvedést, az áldozatot. Még akkor sem, ha szereti Őt, ha nem akar mást, csak Jézust. Péter apostolról tudjuk, hogy mindig első volt, amikor a Krisztus megvallásáról vagy az érte való kiállásról volt szó. Ő volt az, aki azt a vallomást tette Jézusnak: Ha kell, kész vagyok még meghalni is érted. Őt is figyelmeztette Jézus, és előrelátását, emberismeretét Péter nagypénteki tagadása megerősítette: mielőtt a kakas megszólalt, Péter halálfélelmében háromszor megtagadta Jézust. Akarata ellenére, szeretete ellenére.

Az önjelölt tanítvány válaszát sehol sem találhatjuk. Egész biztosan elgondolkozott afelől, hogy megéri-e neki kilépnie viszonylagos biztonságából a Jézus-követés bizonytalanságába. De ha megtette az első lépést, egész biztosan megtudta, hogy a Jézus követése mégiscsak a teljes biztonságot jelenti. Persze egy fiatal nem elégszik meg ennyivel. Szeretnéd te is tudni mindennek a miértjét, a menetét, azt is, hogy pontosan merre és hová fog vezetni az út. Nem tudhatjuk előre, hogy ez az út pontosan merre vezet azokat, akik engedelmeskednek neki, hogy milyen döntéseket követel, milyen válaszút elé állít. „Egyedül a követést parancsoló Jézus tudja, hová vezet az út.” És egészen bizonyosak lehetünk abban, hogy minden mértéket meghaladóan kegyelmes út lesz. (Bonhoeffer)

A követésben nincsen kényelem, mindig úton kell lenni. Neki nem volt hová fejét lehajtania. Az Ő követésében nem lehet szünet vagy késlekedés: még egy kicsit élvezem az életet, gyűjtök még valamit, mikor pedig beteltem, követni fogom Jézust. Csak üres kézzel állhatunk Jézus mellé. Csak úgy foghatjuk meg a kezét, ha elengedtünk minden mást. És amikor minden mást már nem sajátunkként, hanem a Krisztus ajándékaiként fogunk fel, benne minden anyagi és szellemi javunk átértékelődik, és a maga igazi helyére kerül.

Jézus nem mond a figyelmeztetésen kívül semmit. Ő nem hívta követésre ezt az embert, vagy legalábbis nem ez volt az a követés, amit várt volna tőle. Látszólag mindent odaadott volna Jézusért, ahogyan sokszor könnyelműen mi is kijelentjük, hogy érte még meghalni is készek vagyunk, de amikor konkrét engedelmességről lenne szó, általában elbizonytalanodunk.

Jézus engedelmisséget vár, nem különös cselekedeteket. Szelídséget, amikor más visszaütne, de haragot, amikor más hallgatna az igazságtalanság láttán. Amikor megmutatnám a magamét, akkor mégis a Krisztus szeretetét kell felmutatnom, amikor más megengedné magának azt a luxust, hogy elcsüggedjen, én mégis kapaszkodom Krisztusba. Ezért szüntelen áldozat a Krisztus követése, mert az én önzésemmnek és kicsinyessége-mnek mindig meg kell halnia, hogy látható legyen Krisztus szeretete és nagysága, de éppen ez a szeretet és nagyság ad nekem lelki békét és valódi örömet.

2. Minden fontossági sorrendben Krisztus követése az első.

A második ember, akivel Jézus a felolvasott szakaszban beszél, egy elhívott ember: Kövess engem! – mondja neki Jézus. Ennek az embernek az életében valósulhatna meg az igazi értelemben vett Jézus-követés, ahogy néhány tanítvány elhívásának esetében megtörtént. Például Péter és András esetében. Jézus szavára otthagyták a hálót, és követték Jézust. Lévi, a későbbi Máté Jézus követésre hívó szavára azonnal otthagya a vám-szedőasztalt. A Krisztus követése mindig engedelmisséget jelent. Tudom, hogy mit akar tőlem, és azt azonnal megteszem. A követésre felszólított tanítvány azonban előbb valami mást akar. Talán mondhatjuk azt, hogy van egy kifogása. Ez a kifogás azt mutatja, hogy az elhívott névtelen tanítvány nincsen igazán tisztában azzal, hogy mit jelent Krisztus követése: előbb el akarja temetni az apját. Jézust követni nem úgy kell, hogy elvégzem a dolgomat, és ha még jut rá időm, akkor követem Jézust. Keresztyén vagyok a templomban, akkor, amikor imádkozom, de a templomon kívül világi ember vagyok. Nem! Minden dolgomat úgy végzem, ahogyan azt Krisztus végezte volna. Persze, soha sem lesz olyan tökéletes, de törekszem rá. Lehet, hogy furcsa számunkra, hogy egy gyászoló, vigasztalásra szoruló embernek nem a mi elvárásunk szerint válaszol Jézus. Ezt mondja: Engedd, hogy a halottak temessék el a maguk halottait, te pedig hirdesd Isten országát! Azaz: Ne gyászal foglalkozz, inkább az Élet Ura szeretetének az örömhírét hirdesd! Neked van egy plusszod, ami csak az enyéimnek adatott: tudod, milyen vigasztalást jelent, hogy Isten országa már egészen közel jött hozzátok, hogy Isten szeretete testet öltött bennem. Ezt az ügyet nem lehet késleltetni! Ezzel az örömhírral vigasztalj, szavakkal és cselekedetekkel egyaránt!

Téged is a zajló életed közepette szólít meg Jézus. Nem elvont gondolatmenetekben, hanem akkor, amikor tartasz valamerre, amikor foglalkoztat valami, amikor feladataidat teljesíted, emberekkel találkozol, amikor a jövődet tervezed. Mindig akkor, amikor valami történik. Akkor is, amikor csendben vagy, és fontos életkérdések foglalkoztatnak, akkor is, amikor éppen őt akarod hallani: megszólít, hogy kövesd Őt.

Mit jelent Őt követni? Azt jelenti, hogy otthagyd egyszer az állásodat? Rebellis, lázadó leszel az iskolától kezdve mindenütt? Megszakítod kapcsolataidat, nem gondolsz többé szüleidre? Valami extrát, nagyot teszel, ami botránkozást vagy bámulatot kelt másokban? Nem! Mit jelent hát Krisztus követése? Krisztus követése egy irányváltoztatást jelent. Te más irányba tekintesz, más célért dolgozol, mint az, aki nem követi Jézust. Nem a mulandónak dolgozol, mint a bolondok, hanem hosszútávra, az örökkévalóságra tekintve dolgozol, gondolkodsz, érzel – mint a bölcsek. Tehát amikor Krisztust követed, akkor irányt változtattál. Célod nem az, hogy minél könnyebben megússzad az életet, hanem az, hogy szavad által, munkád által Isten országa gyarapodjon. Nem mindig azt jelenti, hogy valami pluszmunkát kell még vállalnod, de mindig azt, hogy amit gondolsz és teszel, tiszta legyen még akkor is, ha az egész világ mocskos és tisztességtelen, és megbolondul a legörültebb divattól még akkor is, ha az a legnagyobb badarság. Azt je-

lenti, hogy te tudsz gerinces lenni, tudsz következetes és kitartó lenni a szeretetben, jövődre bizakodva tekintesz, nem tesz korrupttá a hatalom, nem tesz elbizakodottá a sikered, és nem szégyelled, hogy ez a Krisztus műve benned. És amikor az emberek látják életedet, és egy ideig talán sandán nézik, hogy valami nincs rendjén veled, egyszerűen arra kezdenek gondolni, hogy annál az Istennél, akit te szeretsz, mégiscsak van valami. Észreveszik irányodat, és talán ők is vágyakoznak majd az Isten országába. Ne habozz követni Őt, mert követéssel éppen azt hirdeted, ami után tudtán kívül mindenki vágyakozik! Sem rád, sem rájuk nézve nem szabad késlekedned!

3. Krisztus követése teljes szakítást jelent attól, ami elszakíthat tőle.

A harmadik ember, akivel Jézus beszélt, ugyancsak nem számítva a Krisztus követésével járó radikális változásokra, önként ajánlkozik erre az életre, és rögtön megszabja a feltételeket: előbb elbúcsúzik háznépétől. Hiányzik belőle az alázat: Mester, te mit vársz tőlem? Úgy beszél, mint akinek Jézus még hálás lehet, hogy követni fogja Őt: ha vársz egy kicsit, tanítványod leszek. De ha arra figyelünk, hogy övétől akar elbúcsúzni, egész biztosan a legtöbben arra gondolunk, hogy miért ne tehetné meg? Jézus mégsem válaszol ilyen pozitívan. Én hiszem, hogy Jézus szavaiban nem a sajátjaink megvetésének szükségességét kell keresnünk. Ennek a jézusi kíméletlenségnek a hátterében Krisztus sziklaszilárd szeretete és irgalma áll, aki nem elégszik meg egy langyos kapcsolattal, hanem a legnagyobb mélységgel akar szeretni és vezetni minket.

Amikor azt mondja: „Aki az eke szarvára teszi kezét és hátratekint, nem méltó én-hozzám”, azt fejezi ki: nem lehetsz fél szívvel enyém, fél szívvel pedig a régi! Pedig annyi mindentől nehéz búcsút vennünk! Úgy járunk sokszor, mint az Egyiptomból szabadult nép, amikor titkon megkérdezzük magunktól, hogy nem volt-e hiba rátenni lábunkat erre az útra? Annyi minden vonzzana vissza! Úgy tűnik, hogy túlságosan kézzel foghatatlan Isten országa. Valóban: ésszel meg nem magyarázható, mégis fürkésznünk kell, mivel Isten nem bábuként akar mozgatni – csakis azt veszi tőlünk szívesen, amire értelmünkkel, akarattunkkal vagy egyszerű igenlésünkkel beleegyezésünket adtuk.

Mi az, amit még pontra akarsz tenni életedben, hogy aztán kövesd Őt? Mitől akarsz elbúcsúzni?

Még nincs elég hitem – mondod. Csakhogy a hit nem Jézus gondolatmenetének a jóváhagyása. Hinni nem azt jelenti, hogy csendben vagy és vársz, hanem azt: Vele mérsz, őt követed. Péter példájával élve: ha Jézus parancsolja, rá kell lépni a hullámzó vízre. Ha bármiben tudatosan engedetlen vagy Jézus parancsával szemben, akkor nem lehetséges a hit. Amint engedelmeskedsz, megszületik benned a hit. Ha nem akarod alávetni valamilyen bűnös szenvedélyedet, ellenségeskedésedet, reményedet, életviteledet, szerelmedet, értelmeket Jézus hívásának, akkor ne csodálkozz, hogy nem kapod meg a Szentlelket, hogy nem tudsz imádkozni, hogy a hitért való imádságod válasz nélkül marad, hiszen meghasonlottál magadban! Önző éned megpróbál meggyőzni téged afelől, hogy Jézust követned értelmetlenség, de ha megteszed az első lépést, egyértelművé válik számodra, hogy már régóta ezt az életet kerested.

Még egyszer végig kell gondolnom, nem fér össze az értelmemmel – mondod. Isten nem az értelmünket, hanem egész egzisztenciánkat, egész valónkat ragadja meg. Ha csak értelmekkel keresed Őt, nem biztos, hogy megtalálod. Ha csak érzelmeiddel akarod megfogni Őt, kicsúszik a kezéd közül. De ha megteszed, amire hív, akkor találkozol Istennel.

De ezen az úton nem elég elindulni, meg is kell maradni rajta! Ha visszanezel, kacsingatva a régi, talán néha könnyebbnek tűnő élet felé, a célt elvéted. Mi több: munkád és életed vagy letér az útról, vagy egyenetlenné, eredménytelenné válik. És ha túl sokat foglalkozol magaddal, akkor sem fogsz haladni! Hogyan lehetséges megmaradni ezen az úton? Úgy, hogy erős szeretetkapcsolat köt Jézushoz. Őt szeretted a világon a legjobban, és ezt a kapcsolatot ápolod vele, nem engeded, hogy bármi is közétek álljon. Szébb ez

még a legszebb emberi kapcsolatoknál is. Amikor rájössz, hogy legszebb kapcsolatodban valami kárára van annak, azonnal nekilátsz, hogy elhagyod azt, ami akadályoz a kapcsolat elmélyítésében. Elhagyod, és a kedvesedhez ragaszkodsz. Elhagysz mindent, ami közéd és Jézus közé állhat, és ragaszkodsz hozzá. Talán kellemes volt számodra az a bizonyos dolog, de sokkal kedvesebb számodra Krisztus, mert benne találtad meg azt, ami a legnagyobb kincs egész életed számára.

Akiket nem Jézus szeretete vonz magához, azoknak nagy teher az Ő követése. Boldogok, akik tudják, mit jelent Jézust szeretni! Sőt, akik ingyen, csak úgy önmagáért szeretik Őt! Akkor is, amikor kellemetlenségük támad miatta, vagy amikor Ő elrejtőzik egy kis időre. Van valaki, aki ingyen szereti Őt? Péter egyszer megkérdezte Jézustól, hogy mi lesz a jutalmuk azért, hogy mindenüket elhagyták és követték Őt. Mit felelt erre? Bizony, bizony mondom nektek, hogy ti, akik követték engem és aki elhagyta házát, vagy testvéreit, vagy szüleit, vagy feleségét, vagy gyermekeit, vagy szántóföldjeit az én nevemért, mindaz száz annyit fog kapni, és örökségül az örök életet. Gondolj csak a boldogmondásokban tett ígéreteire! Ezek nem csak a távoli jövőre vonatkoznak, hanem már most valósággá lehetnek számodra. Isten országa tehát már itt elkezdődik.

Mi a jó abban, hogy Krisztus követése szüntelen áldozattal jár? Az, hogy valóban szabadokká leszünk. Mi a jó abban, ha Isten országának ügyét minden dolgunk fölé helyezzük az életünkben? Az, hogy minden egyebet át- vagy felértékelve kapunk vissza. Mi a jó abban, hogy régi, rossz énünket elhagyjuk? Az, hogy rátalálunk az igazira!

Hiszem, hogy Jézus hívása: „Kövess engem!”, ma mindnyájunknak szól. Azoknak is, akik még nem tették meg az első lépést, és azoknak is, akik megtettük már, de el-el-lankadunk, azoknak is, akik kitaróak, de szükségük van az erősítésre, a biztatásra. Vigyázzunk, hogyan és mit válaszolunk neki! Ő nem akar mást, csak hogy eltaláljunk az Atyához, aki keres minket, és akire mi tudunkon kívül annyira vágytunk. Ámen.

Rádioprédikáció

Visky János

Kolozsvár – Bulgária-telep

Mutasd meg dicsőségedet!

VII.

Alapige: 2Mózes 33,18–23

Mit kezdhet az ember Isten nélkül? Mi lesz abból a közösségből, ahonnan kiszorul Isten? Isten jelenléte népe körében életbevágóan szükségszerű: ezt hallottuk az eddigiekből. A kijelentés sátra a táboron kívül került, de Isten ígérete, miszerint tovább vállalja népe vezetését, Isten jelenlétének bizonyítékai. Isten bocsánatát Mózes könyörögte ki népének.

Mózes tehát előbb a népe érdekében tesz meg mindent, majd csak ezután merészkedik a maga számára is kérni valamit. Ez a kérés viszont a legmerészebbek közé tartozik: Mózes szeretné Isten dicsőségét látni, leplezetlen fenségét szemlélteni. Ősi emberi vágy ez: látni Istent.

„Nem látlak még, de sejtelek talán.

Bolyongsz lelkem homályos ablakán.

Hét menny és minden Téged rejtegetnek

Gyémántszermet tűzzel e képzeletnek!” – kiált fel Takács Gyula költő.

Lehet, hogy benned is hasonló érzések vannak, kedves hallgatóm! Miért rejtőzködik Isten? Hol található meg egyáltalán? Milyen formában jelenik meg? Mi takarja el az Ő dicsőségét az emberi tekintetek elől?

Egy zsidó rabbi egy római császárnak az örök és láthatatlan Istenről beszélt, aki az eget és a földet teremtette. Elmondta, hogy rajta kívül nincs más Isten. „Mutasd meg nekem az istenedet, s akkor hinni fogok benne!” – szólt a császár. Az öreg rabbi csendesen mosolyogva kihívta őt a szabadba, s felszólította, hogy nézzen a Napba. A császár mérgesen azt mondta: „Ezt ugyanolyan kevésbé tudom megtenni, mint te!” Mire a rabbi ennyit mondott: „Ha nem tudsz az én Istenem legkisebb szolgájára, a Napra nézni, hogyan akarsz az én Istenemet látni?” – Ez meggyőzte a császárt.

Isten azt mondta Mózesnek: „nem láthat engem az ember úgy, hogy életben maradjon” Mégis körülöleli őt Isten dicsőségének fényöze. Luther így fordít ezen a helyen: „elvonul előtted minden jóságom”

Ez az Isten-látás esélye számunkra is: Jézusban megmutatta nekünk jóságának teljességét. Benne felénk fordult Isten megragadó és megfogható szeretete. A Jézus közelében valóban nem maradhat életben a régi, bűnös természetem: halálba kell annak mennie, hogy átvegye helyét a megszabadított, új természet. Isten új szövetséget köt velünk Jézusban: így kerülhetsz te is Istenközelbe, kedves testvérem.

Jézusban fel lehet ismerni Istent. „Aki engem látott, látta az Atyát” – mondta Jézus (Jn 14,9). Keresd bűneidre a bocsánatot Jézusnál. Neki van hatalma széttörni a lelki béklyókat, tiszta szívet teremteni benned is. Ő azt ígérte: „a tiszta szívűek Istent meglátják” (Mt 5,8). Ady Endre ezt mondja erről:

*„És megvakultak
hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom”*

Kedves hallgatóm! Felragyogott-e már előtted Isten kegyelmének fénye? Valóság-e már számodra is váltságának ténye? Ha még nem látod Őt, a „fényest, nagyszerűt”, könyörögj szíved megtisztulásáért, hogy Jézusban felismerd a te kegyelmes Istenedet! Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Nagy Attila
Magyargéres

A keresztség pecsétje

Alapige: Máté 28,18–20

Kedves szülők, keresztszülők, ünneplő gyülekezet!

A keresztség szertartását, fontosságát és gyakorlatát illetően egy-egy gyülekezeten belül mindenkinek van egy bizonyos fokú ismerete.

Sokan csak a külső formákat ismerik, s ha rákérdeznénk a belső tartalmát illetően, nem sokan tudnának érdembeli választ adni.

Ezért jó nekünk időnként hallani arról röviden és tömören, hogy református hitvallásunk szerint, a Szentírás alapján, mi is a keresztség tulajdonképpen, miért fontos és nélkülözhetetlen a keresztyén ember életében.

A keresztség semmiképpen nem névadás, ahogyan némelyek még mindig tévesen gondolják. A keresztség *ajtónyitás* a tanítványi életre. Általa lelki közösség valósul meg a mi

Urunk Jézus Krisztussal, még akkor is, ha erről, mint gyermek, ebben a korban még mit sem tudunk. Ugyanis *szövetségekötés* történik Istennel és *beoltatás* az Anyaszentegyház áldott közösségébe, ahol kapjuk az *igét*et a bűnöktől való váltságra és a hitet munkáló Szentlélek ajándékára nézve. S erre nézve maga Jézus Krisztus a garancia, aki *testamentumként* hagyta ránk a keresztség gyakorlatát és annak kiszolgáltatását mind az idők végezetéig.

Maga a szertartás, a szövetségekötés látható külső jele, megpecsételése az isteni ígéretnek, melyet a ti gyermeketeknek is megígért a mi Mindenható Istenünk, tudniillik a bűnöktől való megmosatást és az örök életre való elpecsételést egyszülött Fia, a megáldozott húsvéti Bárány által.

A Jelenések könyvében (Jel 9,4) arról olvashatunk, hogy az örök élet csak azé lesz, akinek homlokán ott lesz a Bárány pecsétje. A Bárány pecsétjét most a keresztség néhány csepp vize jelenti formailag, ami felszárad, eltűnik, de belső tartalmában, melyet magában hordoz, egész életünk során megmarad, sőt mint hallottuk, még azután is. Persze ez nem jelenti azt, hogy a keresztség által üdvözülünk, hanem az által, Aki ezt szerezte és gyakorlatra elrendelte. Mint ahogy a halálos ítélettől valakit nem egy aláírt papíros ment meg, hanem az, aki azt aláírta.

A ti gyermeketek életre szóló papirosát is Ő látja el kézjeggyével és pecsétjével, láthatatlanul, de mégis valóságosan. Átala és Róla neveztetik a ti gyermeketek is keresztyének, „kristianos”-nak, ami Krisztuskövetőt jelent.

Persze a ti gyermeketek ebben a korban mindebből mit sem ért. Ezért a ti feladatotok és kötelességetek, kedves szülők és keresztszülők, az, hogy úgy neveljétek gyermekeket, hogy amint értelme tágul, rendre megértessétek vele Krisztusban nyert örökségének titkát és áldásait. Így majd eljön az az idő, amikor majd hálát és köszönetet tud mondani Megváltójának a konfirmációi vallástétel idején. Ott bizonyoságot tesz majd arról, hogy megértette a keresztség és úrvacsora értelmét és jelentőségét, s a krisztusi hitvalló élet értelmét.

Ezért most a felelősség teljes súlyával kell magatokra vennetek a nevelés gondját, megértve az isteni kegyelmet, hogy egy gyermeket bízott rátok, akit az Ige ismeretében és az Anyaszentegyház áldott közösségében kell nevelnetek.

Áldjon meg az Úristen ebben a szülői, keresztszülői vállalásotokban! Ámen.

Esketési igehirdetés

Vajda Dániel

Tacs

Együtt lakni értelmes módon

Alapige: 1Péter 3,1–7

Gondolom azzal az elhatározással jöttetek ide, hogy kéz a kézben megszerezzétek közös életetek első nagy gazdagságát: szerető mennyei Atyátok áldását. Jó látni és tapasztalni azt, amint nemzedékek egymást váltva, más szokásokkal, más öltözetekben, más tervekkel, más lehetőségekkel..., de ugyanazzal a hittel, ugyanazon hívásnak engedelmeskedve kezdenek közös életet az Úr előtt. Modern világunkban mindent meg lehet változtatni, emberi jogok címe alatt az isteni rendet is fel lehet borítani, de hogyha szívetekben is igaz, hogy „Jézus Krisztus tegnap és ma, és örökké ugyanaz”, akkor ti sem tehetek másként előttetek álló családi életetekben, csakis a felolvasott ige szerint.

Az asszonyok engedelmeskedjenek az ő férjüknek. Kérdezhetnéd lázadozva (sokan kérdezik is): miért? De kérdezhetnének azt is: miért terem a körtefa körtét, miért a Nap

világít és miért halványabb a Hold...? Vajon kisebb értékű a körtefa, ha nem almát terem, vagy a Hold, ha övé az éjszaka csendje...? Kisebb értékű az asszony, ha engedelmességre hivatott? Kevesebb segítőtársnak lenni, mint gondviselőnek? Merem remélni, keresztyén nőtestvérem, hogy hívő szemekkel fel tudod fedezni azt az értéket, amit a Teremtő bölcsessége tőled nem elvenni, hanem éppen adni akar.

Ha csendes alázattal akarod megtudni az engedelmesség értelmét, akkor ebből az igéből megtudhatod, hogy a te életednek olyan nyitott könyvnek kell lennie a melletted élő társ előtt, ahonnan a legzivatárosabb időkben is, az emberi gyarlóság legmélyebb pontján is kiolvashatja a Krisztus üzenetét: „tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek”

Továbbá pedig, mint keresztyén nő, nem szabad elfelejtened, hogy Krisztus megbízottja vagy az Ő dicsőségére. Nem dísze leszel e családnak, hanem romolhatatlan lelki ékessége. Persze, nem a rendtelenséget pártolja itt az ige, amikor az asszonyi cicomát tiltja, hanem azt a belső ékességet, amit csak az asszony kapott, fölébe akarja helyezni minden hajfonatnál, aranynál és öltözkéknél. Mert sem arany, sem ezüst, csakis a lélek tisztasága az egyedüli olyan vezető, amin felfele, Isten fele dicséret, visszafelé Istentől pedig áldás jön.

A férfiak hasonlóképpen, együtt lakjanak értelmes módon feleségükkel. Hasonlóképpen ez azt jelenti, hogy rád is – keresztyén férfiú – vonatkozik mindez, mert nem lesznek többé külön tervek, külön célok, hanem lesztek ezután egy test, amiben rád bízatik annak *értelme*. Tudnod kell naponta válogatni az értelmes és értelmetlen dolgok között, amiket családod asztalára vagy életébe leteszel. Tudnod kell bölcsnek, és nem bolond építőnek lenni, hogy „az esők, árvizek és szelek” után, ha kérdez az Úr, tudd azt mondani: itt vannak mind, akiket rám bízál, mert sziklára építettem, mert én és az én házam csak neked szolgált.

Ma szép ajándékot kapsz Istentől: „örökös társat az élet kegyelmében” Egy út vezet az Atyához: a Krisztusban felajánlott kegyelmi út; és erre az útra Isten ezt az asszonyt állítja melléd, hogy örökös társad legyen mindenben. Ha ezen az úton megkeres az Úr, őt is melletted kell hogy találja. Nem állhatsz elébe nélküle, de vele sem úgy, hogy miattad könnyes a szeme – mert úgy nem fog meghallgattatni az imádságod, mert nem lehet szívtelenül együtt lenni azzal, akiért Krisztus meghalt.

Szeressétek egymást. Hármassal kötélként fonódik életetek az Isten kegyelmében, és e hármassal kötél nem szakad hamar el. Ámen.

Temetési igehirdetés

Pásztori Jenő ny. lp.

Sepsiszentgyörgy

Ne nyugtalankodjék a ti szívetek...

Alapige: János 14,1–3

Kedves gyászoló Testvéreim! Milyen édes Jézus szava, mikor drága üzenetével így vigasztalja tanítványait: „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek...”

Ezt a búcsúbeszédet Jézus akkor mondotta, mikor az Atyához készült. A búcsú pillanatában látta meg szeretett tanítványai szemében a könnyeket, a szívükben a félelmet, és lelkükben a keserű fájdalmakat...

Bizonyos értelemben érthető a tanítványok szívének nyugtalansága. Lelkükben még mindig ott volt az Úr Jézus jövődöleése: Júdás elárulja, Péter háromszor megtagadja, a

tanítványok a szenvedés idején elmenekülnek... – Háromévi együttlét után nem tudják sehogy elképzelni az életüket nélküle! Az hagyja itt őket, Akivel naponta találkoztak, Akit annyira szerettek, Aki vigyázott rájuk, örködött sorsuk, életük, jövődjük felett?! – Még nem értik, hogy Jézus Krisztus nem örökre válik el tőlük.

A kis bánatos csapat szájalomra méltó tekintettel áll most URA előtt. Olyan a szívük, mint a kalitkába zárt kismadár sorsa, élete! Nem szárnyalhat az imájuk, énekük. Fogva tartja őket a bánat, a keserűség, amely körülfogja a lelküket.

I.

A Jézus arca, a szelíd szempár, az Ő kedves szava éppen az ilyen gondterhelt, viharvert, agyonostorozott embereknek, sok sebet és bánatot hordozóknak szól! Minden szóban ott van a Krisztus kezének meleg simogatása, ölelése, drága vigasza, ereje: „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek...” – Az Úr a sötét és gyászos eseményekről figyelmüket a mennyei jövő felé fordítja! Biztató és meggyőző üzenete meggyőzi a tanítványokat.

De hát ne nyugtalankodjék, ne háborogjon a szívünk a sok-sok bizonytalanság és szomorúság láttán?! Hiszen nap-nap után tapasztalhatjuk, hogy közlünk senki sincs, akit ne érne valami baj, keserűség és bánat, vagy ne érne olyan hír, ami össze ne törné a lelkünket, vagy fel ne borítaná eddig boldognak hitt életünket, gondolatainkat, terveinket. Mennyi nyomorúság, kín, sötét felhő lebeg a fejünk fölött! Ki tudja, hogy a következő pillanat mit tartogat számunkra, Ember ebbe semmiképpen bele nem láthat, bele nem nézhet! Sok vonatkozásban ezernyi titok, kérdés tátong előttünk a maga rejtelmével!

Könnyáztatott arccal állunk meg ma e koporsó mellett. Zokogó lélekkel kérdezzük: hát már itt a vég? 44 éves korában sírba zárjuk a szerető szívű családapát, drága hitvest, jó testvért, barátot, rokont? Koporsóba helyezzük, hogy itt hagyjon mindent és itt hagyja mindenét? Eljött az utolsó óra? ... mikor még a Szentírás is 70–80 esztendőig ígér az embernek? S íme, egy élete delén lévő férfiút bocsátunk el féltőn szeretett családjá köréből...

Férfiúi életének teljes erejében, munkabírásának és tapasztalatának alkotó korszakában dőlt a koporsóba.

Ennél a sötét koporsónál százszor és ismét százszor csendül fel az ÚR szava: „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek...”

De hát vigasztalás-e ez azoknak, akik most e „néma bárkára” hullatják könnyeiket?!

Vigasztalás-e ez az öreg, kesergő szívű édesapának, édesanyának, akik kedves gyermeküket veszítették el? Aki hazaérkezéssel mindig örömet, mosolyt hozott? Gyermeki szeretetében ott lobogott a jóság, a hála, mikor átölelte és csókjaival halmozta el őket...

Vigasztalás-e a gyászoló özvegynek, a hitvesnek, aki ezután hiába várja? Hiába néz ki az ablakon, várja a kapuban, mert már soha nem tér haza az enyhét adó családi körbe.

Vigasztalás-e ez az árván maradt kicsi, kedves lánykájának, akinek arcán, homlokán még ott ég az utolsó édesapai csók, a legdrágább szeretet jegye... Szinte értelmetlenül bámul bele a nagy titokba: az én édesapámnak miért kellett ily hamar elmennie? Ennek a kis árvának nincs szüksége oltalmazóra, gondviselőre, védelmezőre? Nem lett volna szüksége még sokáig édesapai szeretetre, gondoskodásra? – kérdezzük mi együttérző szívvel.

Vigasztalás-e ez a jó testvéreknek, a rokonoknak, barátoknak, kollegáknak, munkatársaknak és mindazoknak, akik szerették, tisztelték őt.

II.

Igen, édes testvéreim: Vigasztalás és erőközlés van ebben az igében! Mert Istenben és Szent Fiában hinni annyit jelent, mint tudni azt, hogy sorsunk, életünk, jövőnk Annak a hatalmas ÚRNAK a kezében van, akinek gondja van reánk! – Aki nem hagy el, markaiba metszette fel neveinket, aki nem hagyja magára az elesettet, aki letörli a bú

okozta könnyeinket, és akiről oly szép vallomást tesz Jób: „Ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de kezei meg is gyógyítanak”

Továbbá jelenti ez a hit a feltámadás, az örök élet rendíthetetlen igazságát, hogy az az Isten, aki az Ő Szent Fiát, a mi URUNK Jézus Krisztust feltámasztotta a halálból, általa minket is feltámaszt a halálból és halandó testünket halhatatlanságba öltöztetvén átvisz az Ő örök dicsőségébe.

Ezért mondja Jézus: „Az én Atyámnak házában sok lakóhely van, ha pedig nem volna, megmondtam volna néktek. Elmegyek, hogy helyet készítek néktek. És ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek” (14,2–3).

Ez tehát, gyászoló testvéreim, az úgynevezett mennyei ház építése, melyet maga az ÚR készít és rak le a Kegyelem szegeletkövére. Ő tervezi, rakja, saját vérével malterozza, „keresztgerendázza”, tetőszerkezetet húz rá. Ahogy énekelni is szoktuk: „És nonsokára hív az ÚR: Jövel haza, én gyermekem! Kitárt karjával vár az ÚR: Pihenj, nyugodj a keblemen.”

III.

A mi sorainkból elköltözött testvérünk építész-technikus, tervező volt. Egész élete nagy épületek, kis családi házak szakszerű tervezésében, műszaki rajzok elkészítésében telt el. Tudta, ismerte, hogyan készül el egy ház. Maga előtt látta már a fehér papíron a kedves hajlékot, amely lakójára vár...

Amíg ő itt lent, a földön épített, tervezett, rajzolt, addig a mi URUNK Jézus Krisztus is a maga isteni, mennyei tervét készítette, hogy az Övéi, akik hisznek, Övele legyenek!! Pál apostol így vigasztalja gyülekezetének buzgó tagjait: „Mert tudjuk, hogy ha e mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökké való házunk a mennyben. Azért is sóhajtozunk ebben, óhajtván felöltözni erre a mi mennyei hajlékunkat.” (2Kor 5,1)

Ugye milyen drága, milyen boldogító, ha könnyeink alatt az égre emeljük tekintetünket! Milyen nagy erőt ad, ha felfele nézünk, ahol a mi URUNK Jézus van, aki Kegyelemével mindnyájunk számára mennyei házat épít. Terve készen áll. Csak az ÚR igéjét kell meghallgatnunk: „Ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek”.

Ezért most, szeretett testvéreim, imádkozzunk! – Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
40079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Salamon Emese
Számítógépes szedés, tördelés: Szabó Magdolna
ISSN 0254-4458

Martin Buber

Haszid történetek

Az előimádkozó

Móse rabbi mondotta Újév napján imádkozás előtt: – Egy király egyszer megharagudott engedetlen népére és törvényt ült. Senki nem merészt elébe járulni, hogy könyörületre bírja. Köztük volt azonban a főkolompos is. Tudta, hogy már eljátszotta az életét. Előlépett hát és megszólította a királyt. Ugyanígy lép az előimádkozó is a félelmetes napokon a frigyszekrény elé, hogy a gyülekezetért imádkozzék.

Amikor erőnk kicserélődik

Móse rabbi tanította: – Ha egy zsidó azt akarja mondani: „Áldott vagy Te, Istenünk, a Világ Királya”, és nekikészülődik, hogy kimondja az első szót, azt, hogy „Áldott”, akkor ehhez minden erejét össze kell szednie, annyira, hogy semmi ereje nem marad azt a szót is mondani, hogy „Te”. Erről szól az Írás is, mondván: „Akik az Úrban bíznak, erejüket megújul”, kicserélődik. Mi is hasonlóan mondjuk: „Atyánk, a mennyben, minden erőmet, amim csak van, az első szóban átadom neked, Te pedig cserébe bőséges új erőt adsz, hogy tovább tudjak imádkozni”

Az igazi istenfélelem

– Ha igazi istenfélelem volna bennem – mondta a kobryni rabbi –, végigfutnék az utcákon és így kiáltoznék: „Vétkeztek a Tóra ellen, amelyben meg van írva: Legyetek szentek!”

A szeg és a korona

A kobryni rabbi mondotta: – Izráel vezetőjének nem szabad azt gondolnia, hogy a Világ Ura azért választotta ki őt, mert nagy ember. Ha a királynak úgy tetszik, a koronáját egy falból kiálló faszögre is akaszthatja. Büszkélkedni fog-e a faszög a szépségével, amely magára vonta a király szemét?

A többiek kedvéért

Újév előestéjén, a délutáni ima előtt a kobryni rabbi az előtte szétteregtetett kérelmező cédulákra hajtotta a fejét, és így szólt: – Világ Ura, te tudod az én balgatagságomat, és az én bűneim nyilván vannak te előtted (Zsolt 69,6), de mit tegyek az emberekkel? Azt hiszik, hogy én valaki vagyok! Ezért arra kérlek, ne hiúsítsd meg a benned bízók reményét énmiattam.